

ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการ
เรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF USING DIFFERENT PATTERNS OF REFLECTIVE LEARNING BLOG IN BLENDED
LEARNING WITH EXPERIENTIAL LEARNING ON TEAMWORK ABILITY OF
MASS COMMUNICATION STUDENTS

Miss Ratchanan Petchamnong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Technology and
Communications

Department of Educational Technology and Communications

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2016

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่าน
บล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จาก
ประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีม
ของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน

โดย

นางสาวรัชชนันท์ เพชรจำนงค์

สาขาวิชา

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรสุข ตันตระกูลรุ่งโรจน์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรสุข ตันตระกูลรุ่งโรจน์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก)

5783356127 : MAJOR EDUCATIONAL TECHNOLOGY AND COMMUNICATIONS

KEYWORDS: BLENDED LEARNING / EXPERIENTIAL LEARNING / TEAMWORK ABILITY / REFLECTIVE LEARNING / BLOG / MASS COMMUNICATION STUDENTS

RATCHANAN PETCHAMNONG: EFFECTS OF USING DIFFERENT PATTERNS OF REFLECTIVE LEARNING BLOG IN BLENDED LEARNING WITH EXPERIENTIAL LEARNING ON TEAMWORK ABILITY OF MASS COMMUNICATION STUDENTS. ADVISOR: ASST. PROF. PORNSOOK TANTRARUNGROJ, Ph.D., 152 pp.

The purposes of research were to 1) study the effects of using patterns of reflective learning blog in blended learning with experiential learning on teamwork ability of mass communication students 2) compare teamwork ability of mass communications students between experimental group used a specific pattern of reflective learning blog and control group studied via non-pattern of reflective learning blog 3) compare teamwork behaviors of mass communications students between experimental group (used a specific pattern of reflective learning blog) and control group (studied via non-pattern of reflective learning blog). The samples of the study were 55 undergraduate students who enrolled for the Creative Thinking for Television and Radio Program in the first semester of the academic year of 2016 at the department of Radio and Television Boardcasting Technology, Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Pranakhon. The students were divided into 2 groups: 25 in experimental group and 30 students in control group. There were five research instruments: 1) 7 - weeks lesson plan 2) Learning Management System and reflective learning blog tool 3) a teamwork ability test 4) teamwork ability behaviors observation form. The data were analyzed by using mean, standard deviation, t-test for dependent sample, and t-test for independent sample.

The results were as follows: 1) There was a statistical significant difference in teamwork ability of students study with specific pattern of reflective learning blog (experimental group) at .05 level of significance. 2) There was no statistical significant difference in teamwork ability between experimental group and control group at .05 level of significance. 3) There was statistical significant difference in teamwork ability behaviors between experimental group and control group at .05 level of significance.

Department: Educational Technology and Student's Signature

Communications

Advisor's Signature

Field of Study: Educational Technology and
Communications

Academic Year: 2016

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์ ความช่วยเหลือและการดูแลอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข ตันตระกูลรุ่งโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่มีคุณค่าต่องานวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ และรองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาทุกท่าน รวมถึงคณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กรุณาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่มีค่าแก่ผู้วิจัย

ขอบคุณอาจารย์กุลธิดา สายพรหม ที่ให้ความช่วยเหลือระหว่างการทำเนิกรทดลอง และทำให้การทำเนิกรเป็นไปอย่างราบรื่น และขอขอบคุณนักศึกษาจากคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ศูนย์เทเวศร์) ที่ให้ความร่วมมือในการทำเนิกรทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจเสมอมา ขอคุณเพื่อนพี่น้องสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาทุกท่าน ที่คอยให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือในหลายสิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
คำถามการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ตอนที่ 1 การเรียนรู้จากประสบการณ์.....	14

ตอนที่ 2 การเรียนแบบผสมผสาน	18
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการสะท้อนคิด	29
ตอนที่ 4 การทำงานเป็นทีม	35
บทที่ 3	47
วิธีดำเนินการวิจัย	47
1. การออกแบบงานวิจัย	47
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	73
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	75
บทที่ 4	76
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
ตอนที่ 1 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการ ทำงานเป็นทีม ของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน เปรียบเทียบคะแนนความสามารถ ในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง)	77
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมี รูปแบบ(กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม)	79

บทที่ 5.....	90
สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	90
สรุปผลการวิจัย.....	93
อภิปรายผลการวิจัย	93
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้	98
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	98
รายการอ้างอิง	99
ภาคผนวก.....	106
ภาคผนวก ก.....	107
ภาคผนวก ข.....	109
ภาคผนวก ค.....	113
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	152

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	ลักษณะและขั้นตอนของการเรียนรู้จากประสบการณ์..... 16
2.2	แนวคิดและขั้นตอนในการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 24
2.3	ขั้นตอนของการสะท้อนคิด 31
2.4	องค์ประกอบของความสามารถการทำงานเป็นทีม..... 41
2.5	สรุปงานวิจัยที่มีการพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะการทำงานเป็นทีม 43
3.1	ผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 51
3.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินการออกแบบระบบการจัดการ เรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง 58
3.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้งาน ระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียง 62
3.4	ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม 64
3.5	ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีม 72
3.6	ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปรีดเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการ ทำงานเป็นทีม 72
3.7	การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 7 สัปดาห์..... 73
4.1	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียน ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม)..... 77
4.2	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังเรียน ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) 78
4.3	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) ก่อนเรียนและหลังเรียน 78

ตารางที่	หน้า
4.4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพฤติกรรม ในการทำงานเป็นทีม ของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่ม สะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จากกิจกรรมทั้ง 2 ครั้ง 80
4.5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมแบ่งพฤติกรรม ในการทำงานเป็นทีม ออกเป็นแต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จากกิจกรรม ครั้งที่ 1 และ 2 81
4.6	ขั้นตอนการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้การ สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ / ไม่มีรูปแบบ 85
4.7	เปรียบเทียบลักษณะพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) ที่เรียนรู้แบบ ผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ 88

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
3.1 แผนภาพการทดลอง	48
3.2 โครงสร้างภาพรวมของระบบการจัดการเรียนรู้ วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่องานวิทยุ โทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง.....	53
3.3 หน้าแรกระบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์	54
3.4 ตัวอย่างภาพหน้าบทเรียนหลักประจำสัปดาห์ที่ 12.....	55
3.5 ตัวอย่างหน้าบล็อกกลุ่มบน tumblr.....	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) เมื่อวิทยาการทางการศึกษาก้าวหน้าขึ้น แนวคิดทางการสอนก็เปลี่ยนแปลงไปจากแนวคิดที่ให้ครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) นักการศึกษาคนสำคัญ ได้แนะนำแนวคิดใหม่ที่ว่า “การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจากการกระทำ” ดังนั้นในการสอนจึงควรเน้นที่ตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ (learning by doing) แนวคิดนี้ประกอบกับการศึกษาค้นคว้าวิจัยจำนวนมากในระยะเวลาต่อมา ได้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนควรเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนควรมีบทบาทในการเรียนรู้ มิใช่เป็นเพียงฝ่ายรับเท่านั้น นอกจากนี้การวิจัยศึกษาจำนวนมากยังได้แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่ดีโดยมีการวางแผนและการใช้หลักการทางการศึกษาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สามารถช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จได้ (ทิตินา เขมมณี, 2557)

ในปัจจุบันองค์กรใดก็ตามที่ก่อตั้งขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นองค์กรในภาครัฐหรือเอกชนเปรียบได้กับแหล่งรวมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ความถนัดและความเชี่ยวชาญที่แตกต่างกัน เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย จึงมีการแบ่งสายงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยใช้เกณฑ์ความรู้ความสามารถ ตลอดจนความถนัด จึงก่อให้เกิดทีมงานซึ่งมีบุคคลที่มีความแตกต่างมารวมกลุ่มกันและเพื่อให้การทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพ สมาชิกแต่ละคนในทีมจึงต้องให้ความร่วมมือกัน เมื่อเป็นเช่นนี้องค์กรต่าง ๆ ต่างก็ให้ความสำคัญกับทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2556) การทำงานเป็นทีมถูกพูดถึงบ่อยครั้งขึ้นในแวดวงราชการเนื่องจากได้ถูกบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของสมรรถนะหลักข้อที่ 5 ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนกำหนดเพื่อวัตถุประสงค์ที่แสดงออกถึงความตั้งใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่นความรู้สึกในการเป็นส่วนหนึ่งของทีมของหน่วยงานหรือส่วนราชการรวมทั้งความสามารถในการสร้างความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีม (นริศชา ภูกลีบ, 2555) นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่จะเข้าสู่การทำงานไม่ว่าจะเป็นองค์กรในภาครัฐ

หรือเอกชนจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับทักษะความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉันทนา ปาปัดถา ปรัชญนันท์ นิลสุข และณมน จีรังสุวรรณ (2558) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นต่อการพัฒนานักสื่อสารมวลชนดิจิทัลในยุคหลอมรวมสื่อ แต่ด้วยการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาของไทยนั้นเน้นเนื้อหาความรู้ด้านวิชาการ เนื้อหาเป็นลักษณะหลักการและทฤษฎีเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการปฏิบัติจะเริ่มในช่วงภาคเรียนสุดท้ายก่อนจบการศึกษาหรือมีเพียงระยะสั้น ๆ ซึ่งหลายครั้งผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกฝนด้านการทำงานเป็นทีมเท่าที่ควร ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะในการทำงานเป็นทีมและความสามารถในการปรับตัวเมื่อต้องทำงานร่วมกับคนอื่นภายหลังจบการศึกษา สอดคล้องกับแนวทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการศึกษาที่เน้นให้คนมีปัญหาเพราะปัญหาของคนในชาติมีความสำคัญยิ่งกว่าทรัพยากรแร่ธาตุ ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้เคยมีความสำคัญมากในศตวรรษที่ผ่านมา การศึกษาในยุคนี้เน้นรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning community) เน้นการศึกษาผ่านปวงชน (education for all) เน้นความร่วมมือจากปวงชน (All for education) เป็นการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (Learn how to learn) เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้แบบรวมพลัง (Co-operative and collaborative learning) โดยทักษะการทำงานอย่างร่วมพลัง (Collaborative skills) คือ ความสามารถอย่างเชี่ยวชาญในการทำงานเป็นทีมหรือแบบร่วมมือร่วมใจรวมพลังทำให้สำเร็จและผู้สมาชิกในทีมมีความสุข เป็นกระบวนการที่ทำให้เสริมสร้างความเป็นผู้นำ การรู้จักบทบาทผู้นำ บทบาทของสมาชิกและกระบวนการกลุ่ม (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2557) ซึ่งเบลคและมูตัน กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมต้องได้ทั้งผลงานและความร่วมมือของสมาชิกในทีม โดยมีหลักการว่าคนเราต้องการทำงานให้ได้ผลงานและต้องการมีส่วนร่วมในงานที่เรารับผิดชอบ เชื่อมั่นว่าผลงานที่เกิดขึ้นมาจากการบูรณาการ ผสมผสานความต้องการของสมาชิกในทีมเข้าด้วยกัน (Blake & Mouton, 1964) แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันเป็นทีมของจอร์จ โฮแมน มีหลักในการทำงานร่วมกันเป็นทีมว่า จะต้องประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 3 ประการ คือ กิจกรรม การกระทำ และความรู้อีก โดยเชื่อว่าองค์ประกอบทั้ง 3 ดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันเสมอ โดยถ้าสมาชิกในทีมมีส่วนร่วมในกิจกรรมของทีมมาก พฤติกรรมและความรู้อีกของทีมจะยิ่งมากขึ้น เนื่องจากสมาชิกในทีมต้องการติดต่อสื่อสาร ปรึกษาหารือ ประสานงาน มีการช่วยเหลือกัน ตลอดจนมีการตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันนั่นเอง (Homans, 1974)

การเรียนการสอนในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียวทำให้บทบาทของผู้เรียนถูกจำกัดด้วยเวลา บทบาทของการเรียนการสอนแบบผสมผสานจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในปัจจุบัน สอดคล้องกับที่สตินและกราสแฮม กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สอนรวมวิธีการเรียนแบบพบหน้ากันในชั้นเรียนเข้ากับการเรียนแบบออนไลน์ สร้าง

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบใหม่ให้กับผู้เรียน การเรียนการสอนแบบผสมผสานให้ผลทางบวกที่มีประสิทธิภาพ ช่วยอำนวยความสะดวกและให้ผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่ดีกับผู้เรียน โดยเพิ่มการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมออนไลน์เข้ากับตารางเวลาของผู้เรียนอย่างเหมาะสมและยืดหยุ่น ซึ่งผู้สอนต้องเตรียมเครื่องมืออำนวยความสะดวกให้กับการเรียนต่างเวลากันของผู้เรียน เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น เน้นความทันสมัยในการติดต่อสื่อสารออนไลน์ทำให้ผู้เรียนออกจากข้อจำกัดของการเรียนในชั้นเรียนทั่วไป (Stein & Graham, 2014) การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานสามารถนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนได้ ส่วนใหญ่นิยมใช้ระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (LMS : Learning Management System) และเว็บไซต์รายวิชาเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนในส่วนของออนไลน์ (ประพรรธน์ พลชะชีวะ, 2550; ภัทรา วายาจุต, 2550; สุตติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล, 2553) เครื่องมือที่สามารถนำมาออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานควรมีองค์ประกอบสำคัญ คาร์แมน ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสานไว้ ดังนี้ 1) เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน (Live Events) 2) การเรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ (Online Content) 3) การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Collaboration) 4) การวัดและประเมินผล (Assessment) (Carman, 2005) นอกจากนี้การเรียนการสอนด้วยหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์มีส่วนที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมของผู้เรียน ฟิฟเฟอร์และแบลลิว ได้ให้ความหมายว่าการเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ในการกระตุ้นผู้เรียนให้มีความรู้สึกที่ดีในการเรียนรู้เหมือนกับสิ่งที่เขาคิด พยายามทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมและอารมณ์ความรู้สึกใหม่ เกิดความรู้ใหม่ การเรียนรู้จากประสบการณ์จะเกิดเมื่อบุคคลเกี่ยวข้องผูกพันในกิจกรรม การวิเคราะห์ทบทวนอย่างมีวิจารณญาณเชิงนามธรรมที่เป็นประโยชน์ให้เหตุผลในการทำงานโดยอิงสมมติฐาน (Pfeiffer & Ballew, 1988) นอกจากนี้ คอล์ป ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ ดังนี้ 1) ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experience) 2) การสังเกตและการไตร่ตรอง (Observe and reflect) 3) การพิจารณาถึงความเห็นและการสร้างแนวคิด (Generalize and Conceptualize) 4) การตรวจสอบและการบูรณาการ (Experiment and Integrate) (Kolb, 1984) สอดคล้องกับงานวิจัยของจอร์จ่าและคณะที่ได้ทำการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาแพทย์ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์ค่ายนอกสถานที่โดยยึดหลักวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอล์ป และหลังจากให้กลุ่มทดลองประเมินตนเอง พบว่ากลุ่มทดลองมีความเห็นต่อการพัฒนาความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีมของตนเองภายหลังการทดลองเป็นไปในทางบวก โดยมีการเปลี่ยนจากความ ไม่แน่ใจในความสามารถของตนเองไปเป็นมั่นใจมากขึ้นและเปลี่ยนจากมั่นใจไปเป็นมั่นใจอย่างยิ่ง เนื่องมาจากการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศที่เป็นกันเองส่งเสริมความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในบทบาทการเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีม (Juriza et al., 2011) ซึ่งจากการศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ ผู้วิจัยเห็นว่ากระบวนการสะท้อนคิดเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทบทวนตนเองและเรียนรู้สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล เป็นการคิดเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ที่ประสบ กระบวนการนี้จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในตนเองมากขึ้นในระดับลึกซึ้ง

กระบวนการเรียนรู้โดยการสะท้อนคิดของ กิบส์ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) การบรรยาย (Description) 2) ความรู้สึก (Feelings) 3) การประเมิน (Evaluation) 4) การวิเคราะห์ (Analysis) 5) การสรุป (General conclusions) 6) การวางแผนปฏิบัติในอนาคต (Personal action plans) (Gibbs, 2000) สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรภา อรรถพร และประกอบ กรณีกิจ (2557) ที่ได้พัฒนารูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นศึกษาค้นคว้า ขั้นตอนที่ 2 ขั้นเชื่อมโยงปัญหา ขั้นตอนที่ 3 ขั้นระดมสมอง ขั้นตอนที่ 4 ขั้นสังเกตการณ์ ขั้นตอนที่ 5 ขั้นสะท้อนคิด และพบว่า การดำเนินกิจกรรมในขั้นตอนที่ 5 ขั้นสะท้อนคิด เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะด้านการเขียน การเขียนจะช่วยให้ความคิดของผู้เรียนชัดเจนขึ้น และเป้าหมายของการเขียนในการเรียนรู้เชิงรุก ช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจความคิดของผู้เรียนชัดเจนขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจความคิดของตนเองเกี่ยวกับมโนทัศน์หรือประเด็นที่ได้ศึกษาเพื่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา นอกจากการสะท้อนคิดด้วยการเขียนบรรยายแล้ว การสะท้อนคิดโดยใช้วิดีโอ (Video reflection) เป็นเครื่องมือในการสะท้อนคิดต่อผลงานที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเสนอเรื่องราวของตนเองหรือการแสดงความคิดเห็นในด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนและยังช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนผ่านวิดีโอที่ผู้เรียนจัดทำขึ้นเอง โดยมีการผลิตและถ่ายทำวิดีโอด้วยอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการบันทึกวิดีโอ เช่น กล้องวิดีโอ กล้องดิจิทัล กล้องโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น (จุฬารัตนา นุกรรม, 2558) การสะท้อนคิดด้วยวิดีโอเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนากระบวนการสะท้อนคิดของผู้เรียน การประเมินการสะท้อนคิดด้วยวิดีโอพบว่า ผู้เรียนได้มีการสะท้อนคิดตามคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้เรียนมีการสะท้อนคิดต่อผลงานอย่างมีทิศทาง แสดงถึงมุมมองได้อย่างครอบคลุม วิเคราะห์การทำงานของตนเองได้มากขึ้น ทำให้สามารถแสดงศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากการจัดทำผลงานแต่ละชิ้นผ่านวิดีโอสะท้อนคิดที่ผู้เรียนจัดทำขึ้น เป็นแนวทางในการประเมินตนเอง (Self - assessment) เพื่อที่จะรับรู้ถึงจุดเด่นและจุดด้อยในการทำงานและต่อผลงาน รวมไปถึงการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการจัดทำผลงานในครั้งต่อไป (ธีรพล เพ็ชรเพ็ง, 2556) นอกจากนี้เครื่องมือที่นิยมในการสะท้อนคิดอีกประเภทหนึ่งคือ การสะท้อนคิดผ่านบล็อก ซึ่งบล็อกหรือเว็บบล็อกเป็นแหล่งบันทึกเรื่องราวความรู้ ประสบการณ์ผ่านระบบเว็บไซต์ที่มีเครื่องมือรองรับการบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีโอ การสร้างบันทึกด้วยข้อความ รูปภาพ เป็นต้น ดังนั้นการสะท้อนคิดผ่านบล็อกจึงเป็นการไตร่ตรอง ทบทวนความคิดและการกระทำของตนเองหรือจากผลงานของตนเองผ่านการเขียนบันทึกลงบนบล็อก เพื่อพิจารณาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งเป็นการบอกเล่า

เรื่องราวแบ่งปันให้กับผู้อื่นและเก็บไว้เป็นเหมือนบันทึกการเรียนรู้ของตนเอง สุขญา สังข์จรรยา (2550) ได้ศึกษาผลของการใช้บล็อกในการเขียนบันทึกการเรียนรู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียน ซึ่งพบว่าการบันทึกการเรียนรู้โดยใช้บล็อกประเภทบันทึกการเรียนรู้ (Learning logs) มีผลทางบวกต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าบันทึกการเรียนรู้โดยใช้บล็อกประเภทส่วนบุคคล (Personal journals)

จากข้อมูลดังกล่าวมาแล้วนั้นจะเห็นว่าการสะท้อนคิดมีหลากหลายรูปแบบ มีทั้งการสะท้อนคิดเดี่ยว การสะท้อนคิดกลุ่ม การสะท้อนคิดผ่านการเขียน การสะท้อนคิดผ่านวิดีโอ มีงานวิจัยกล่าวถึงประโยชน์ของการสะท้อนคิดว่าช่วยส่งเสริมการประเมินตนเองด้วยการสื่อสารผ่านการเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยอยากทราบว่าการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ว่าควรมีกิจกรรมใดบ้างที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมและรูปแบบของการสะท้อนคิดแบบใดที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาสื่อสารมวลชน จึงสนใจศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน โดยเป็นการเปรียบเทียบกลุ่มทดลองที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มทดลองที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ มีพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำถามการวิจัย

1. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ หลังการทดลองสูงขึ้นหรือไม่

2. คะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีม จากการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบและกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ ว่ามีผลแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

3. พฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบและกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ ว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร นักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านสื่อสารมวลชน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ศูนย์เทเวศร์) คัดเลือกจากมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน มีรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการมอบหมายงานในลักษณะงานกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 55 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (08-212-205) ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2559 โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อแบ่งเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) จำนวน 25 คนและกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จำนวน 30 คน

2. ตัวแปรในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อก ดังนี้

2.1.1 การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ

2.1.2 การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการทำงานเป็นทีมโดยพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการทำงานเป็นทีมในการวิจัยครั้งนี้ คือ

2.2.1 สามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีมเพื่อแบ่งงานตามความถนัดและเหมาะสม

2.2.2 กำหนดเป้าหมายของทีม สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดเป้าหมายทุกคนยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ที่ร่วมกันกำหนด

2.2.3 สามารถสื่อสารภายในทีม สมาชิกในทีมมีการประสานงานกันอย่างเปิดเผย สื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมา มีการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังกันในทีม

2.2.4 รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม สมาชิกในทีมร่วมกันสร้างบรรยากาศที่เกิดการร่วมมือกัน การทำงานเป็นทีมที่ไม่ดึงเครียดจนเกินไปและไม่ละเลยจนเกินไป มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

2.2.5 สามารถประเมินการทำงานได้โดยการสำรวจตนเองและทีมว่าทำงานได้ดีหรือไม่ ในระดับใด มีอะไรที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานบ้างหาทางแก้ไขปัญหาในการทำงาน

3. เนื้อหาในการทดลองและระยะเวลาในการทดลอง

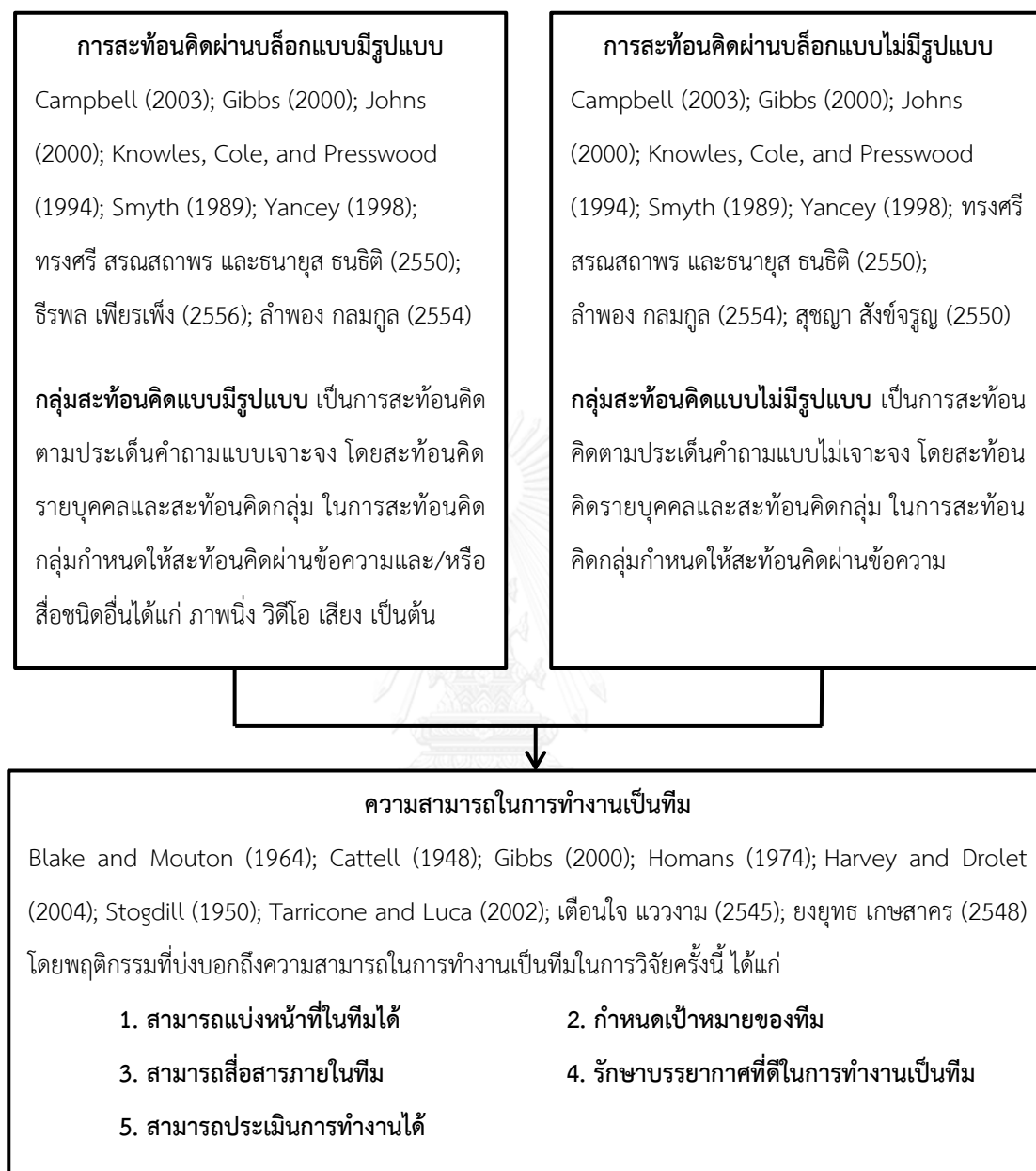
เนื้อหาในวิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (08-212-205) หน่วยที่ 5 – หน่วยที่ 7 ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประยุกต์ใช้การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง 7 สัปดาห์ โดยแบ่งเป็นการเรียนแบบพบกันในชั้นเรียน สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และแบบออนไลน์อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเพื่อทดลองผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ประกอบด้วยแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสะท้อนคิด

ผ่านบล็อกด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน หลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้แบบผสมผสาน และความสามารถในการทำงานเป็นทีม ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย

การเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ลักษณะการเรียนรู้แบบออนไลน์ ผสมกับลักษณะการเรียนรู้แบบเผชิญหน้ากัน โดยในส่วนของ การเรียนแบบออนไลน์นั้นจะใช้เครื่องมือ

ในการออกแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสมของผู้เรียน และเนื้อหาความรู้ (Garnham & Kaleta, 2002; Harriman, 2004; Thorne, 2003; Voos, 2003; อภิชาติ อนุกุลเวช, 2555) ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์การออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานของนักวิชาการ (Alvarez, 2005; Stein & Graham, 2014; จินตวิร์ คล้ายสังข์, 2553; อภิชาติ อนุกุลเวช, 2555) สรุปได้เป็น 5 ข้อ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน
3. การวางแผนเรื่องเวลาในการเรียนรู้
4. การผสมผสานกันอย่างถูกต้องของเทคโนโลยี
5. กำหนดวิธีการประเมินผล

หลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ผ่านการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจนเกิดเป็นประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ตนเองได้รับพัฒนาเป็นองค์ความรู้เพื่อบูรณาการในการเรียนรู้ครั้งต่อไป (Dewey, 1983; Kolb, 1984; Pfeiffer & Ballew, 1988; Rogers, 1996) ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ของนักวิชาการ (Conner, 1997; Gibbons & Gray, 2002; Kolb, 1984; Weil & McGill, 1989) สามารถสรุปได้เป็น 4 ข้อ ดังนี้

1. การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ
2. การสังเกตและการไตร่ตรอง
3. การพิจารณาลงความเห็นและการสร้างแนวคิด
4. การประเมินประสบการณ์และการบูรณาการ

เว็บล็อก (Weblog) หรือบล็อก เปรียบเสมือนบันทึกประจำวันออนไลน์ที่บุคคลสามารถเขียนด้วยภาษาหรือความคิดของตนเอง เป็นแหล่งบันทึกเรื่องราวความรู้ ประสบการณ์ผ่านระบบเว็บไซต์ที่มีเครื่องมือรองรับการบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีโอ การสร้างบันทึกด้วยข้อความรูปภาพ เป็นต้น (Campbell, 2003; กิดานันท์ มลิทอง, 2548; สุขญา สังข์จรูญ, 2550)

การสะท้อนคิด เป็นกระบวนการทบทวนตนเองที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลซึ่งมีความซับซ้อนเป็นการคิดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ประสบ รวมทั้งสิ่งที่มีผลต่อความคิดนั้น เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจในตนเองมากขึ้นในระดับลึกซึ้ง (Johns, 2000; Knowles, Cole, & Presswood, 1994; Yancey, 1998; ลำพอง กลมกุล, 2554) ดังนั้นการสะท้อนคิดผ่านบล็อก จึงหมายถึง การไตร่ตรอง ทบทวนความคิดและการกระทำของตนเองหรือจากผลงาน ผ่านการ

เขียนบันทึกลงบนเว็บบล็อกที่ให้บริการออนไลน์ เพื่อพิจารณาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งเป็นการบอกเล่าเรื่องราวแบ่งปันให้กับผู้อื่นและเก็บไว้เป็นเหมือนบันทึกการเรียนรู้ของตนเอง ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายและกระบวนการสะท้อนคิดจาก (Gibbs, 2000; Johns, 2000; Knowles et al., 1994; Smyth, 1989; Yancey, 1998; กิตานันท์ มลิทอง, 2548; ทรงศรี สรณสถาพร และธนายุส ธนธิติ, 2550; อีรพล เพียรเพ็ง, 2556; สุขญา สังข์จรูญ, 2550) โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งการสะท้อนคิดกลุ่มออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. กลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ กำหนดให้สะท้อนคิดตามประเด็นคำถามแบบเจาะจง โดยสะท้อนคิดรายบุคคลและสะท้อนคิดกลุ่ม ในการสะท้อนคิดกลุ่มกำหนดให้สะท้อนคิดผ่านข้อความและ/หรือสื่อชนิดอื่นได้แก่ ภาพนิ่ง วิดีโอ เสียง เป็นต้น

2. กลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ กำหนดให้สะท้อนคิดตามประเด็นคำถามแบบไม่เจาะจง โดยสะท้อนคิดรายบุคคลและสะท้อนคิดกลุ่ม ในการสะท้อนคิดกลุ่มกำหนดให้สะท้อนคิดผ่านข้อความความสามารถในการทำงานเป็นทีม เป็นการรวมกลุ่มของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันและสมาชิกในทีมเกิดความพึงพอใจในผลงานที่เกิดขึ้น (Parker, 1990; ยงยุทธ เกษสาคร, 2548) ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากหลักการของ (Blake & Mouton, 1964; Cattell, 1948; G.C. Homans, 1974; Harvey & Drolet, 2004; Stogdill, 1950; Tarricone & Luca, 2002; เตือนใจ แวงงาม, 2545; ยงยุทธ เกษสาคร, 2548) โดยพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการทำงานเป็นทีมในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีม เพื่อแบ่งงานตามความถนัดและเหมาะสม

2. กำหนดเป้าหมายของทีม สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ทุกคนยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ที่ร่วมกันกำหนด

3. สามารถสื่อสารภายในทีมสมาชิกในทีมมีการประสานงานกันอย่างเปิดเผย สื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมา มีการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังกันในทีม

4. รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมสมาชิกในทีมร่วมกันสร้างบรรยากาศที่เกิดการร่วมมือกัน การทำงานเป็นทีมที่ไม่ตั้งเครียดจนเกินไปและไม่ละเลยจนเกินไป มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

5. สามารถประเมินการทำงานได้โดยการสำรวจตนเองและทีมว่าทำงานได้ดีหรือไม่ ในระดับใด มีอะไรที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานบ้างหาทางแก้ไขปัญหาในการทำงาน

คำจำกัดความ

1. การเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง การเรียนการสอนด้วยกระบวนการออนไลน์ผสมกับแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนโดยใช้ระบบการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการทำกิจกรรมบนระบบออนไลน์ ผู้เรียนจะได้ฝึกปฏิบัติงานในลักษณะงานกลุ่ม และมีการพิจารณาไตร่ตรองประสบการณ์เรียนรู้ด้วยการสะท้อนคิดผ่านบล็อก

2. การสะท้อนคิดผ่านบล็อก หมายถึง การใช้ความคิดไตร่ตรองทบทวนการกระทำของตนเองหรือจากผลงานของตนเอง ผ่านการเขียนบันทึกลงบนบล็อกเพื่อพิจารณาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นเหมือนบันทึกการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้เปรียบเทียบการสะท้อนคิด 2 แบบ ได้แก่

2.1 กลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ กำหนดให้สะท้อนคิดตามประเด็นคำถามแบบเจาะจง โดยสะท้อนคิดรายบุคคลและสะท้อนคิดกลุ่ม ในการสะท้อนคิดกลุ่มกำหนดให้สะท้อนคิดผ่านข้อความและ/หรือสื่อชนิดอื่นได้แก่ ภาพนิ่ง วิดีโอ เสียง เป็นต้น

2.2 กลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ กำหนดให้สะท้อนคิดตามประเด็นคำถามแบบไม่เจาะจง โดยสะท้อนคิดรายบุคคลและสะท้อนคิดกลุ่ม ในการสะท้อนคิดกลุ่มกำหนดให้สะท้อนคิดผ่านข้อความ

3. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความสามารถในการรวมกลุ่มเพื่อปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการแบ่งหน้าที่การทำงานของสมาชิกในทีมอย่างเหมาะสม ทุกคนมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกในทีมให้ความร่วมมือและประสานงานกันเป็นอย่างดี ร่วมกันวิจารณ์ผลงานและประเมินการทำงานของสมาชิกในทีมเพื่อปรับปรุงการทำงานจนประสบความสำเร็จก่อให้เกิดความพึงพอใจส่วนรวมของทีม โดยพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการทำงานเป็นทีมในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) สามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้ 2) กำหนดเป้าหมายของทีม 3) สามารถสื่อสารภายในทีม 4) รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม 5) สามารถประเมินการทำงานได้

4. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เรียนในคณะหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชน เช่น คณะนิเทศศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้สอนได้แนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ ร่วมกับการจัดเรียนการสอนแบบผสมผสานที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อก ที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน

2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการทำงานเป็นทีม ด้วยกระบวนการเรียนการสอนตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ร่วมกับการจัดเรียนการสอนแบบผสมผสานที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ประมวลเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การเรียนรู้จากประสบการณ์

- 1.1 ความหมายการเรียนรู้จากประสบการณ์
- 1.2 แนวคิดและรูปแบบการสอนเชิงประสบการณ์
- 1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 การเรียนแบบผสมผสาน

- 2.1 ความหมายของการเรียนแบบผสมผสาน
- 2.2 องค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน
- 2.3 การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน
- 2.4 สัดส่วนของการเรียนแบบผสมผสาน
- 2.5 ระบบการจัดการเรียนรู้
- 2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการสะท้อนคิด

- 3.1 ความหมายของการสะท้อนคิด
- 3.2 ขั้นตอนของการสะท้อนคิด
- 3.3 การสะท้อนคิดผ่านบล็อก
- 3.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 4 การทำงานเป็นทีม

- 4.1 ความหมายการทำงานเป็นทีม
- 4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม
- 4.3 องค์ประกอบของทีมงานที่มีประสิทธิภาพ
- 4.4 การวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม
- 4.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 การเรียนรู้จากประสบการณ์

1.1 ความหมายการเรียนรู้จากประสบการณ์

Rogers (1996) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ หมายถึง ความสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงและการเจริญก้าวหน้าของบุคคล โรเจอร์มีความเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีธรรมชาติของการอยากเรียนรู้ บทบาทของครูต้องอำนวยความสะดวกโดยการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ตอบสนองวัตถุประสงค์ของผู้เรียน ดำเนินการจัดหาทรัพยากรที่เหมาะสม ให้ความสำคัญระหว่างปัญญาและอารมณ์ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และการคิดอย่างมีอิสระปราศจากอคติ

Pfeiffer and Ballew (1988) ได้ให้ความหมายว่าการเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ในการกระตุ้นผู้เรียนให้มีความรู้สึกที่ดีในการเรียนรู้เหมือนกับสิ่งที่เขาคิดพยายามทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมและอารมณ์ความรู้สึกใหม่ เกิดความรู้ใหม่ การเรียนรู้จากประสบการณ์จะเกิดเมื่อบุคคลเกี่ยวข้องกับกิจกรรม การวิเคราะห์ทบทวนอย่างมีวิจารณญาณเชิงนามธรรมที่เป็นประโยชน์ให้เหตุผลในการทำงาน โดยอิงสมมติฐาน

Kolb (1984) การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นกลยุทธ์ในการเชื่อมโยงประสบการณ์ในห้องเรียนและการเรียนการสอนภายนอกห้องเรียน ก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เป็นวิธีการที่ให้นักเรียนเกิดความเจริญงอกงาม และมีพัฒนาการส่วนบุคคล

Dewey (1983) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์ว่าเป็นวงจรของการลองกระทำ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำจริง ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่หรือผู้เรียนปรับเปลี่ยนตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่

จากความหมายของการเรียนรู้จากประสบการณ์ สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ผ่านการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจนเกิดเป็นประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ตนเองได้รับพัฒนาเป็นองค์ความรู้เพื่อบูรณาการในการเรียนรู้ครั้งต่อไป

1.2 แนวคิดและรูปแบบการสอนเชิงประสบการณ์

Plath (2012) กล่าวถึง หลักการสำคัญในการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนของมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก โดยอาศัยหลักการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Boud & Feletti, 1991) หลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Kolb, 1984; Mulligan & Griffen, 1992) และการสะท้อนคิด (Gould & Taylor, 1996; Schon, 1987) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การเรียนจากการปฏิบัติ (Learning through doing) เป็นวิธีการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงซึ่งเป็นวิธีที่กระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียน สร้างความรู้จากประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

2. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดไตร่ตรอง (Critical thinking and reflection) เป็นวิธีการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีการประเมินตนเอง มีคุณค่าและมีความหมายต่อผู้เรียน การค้นหาความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีความเข้าใจและกำหนดประเด็นความรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม

3. ในการคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนโดยการกระตุ้นผู้เรียนให้ประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการเรียนเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

4. การกำกับตนเอง (Self-directed learning) เป็นวิธีการเรียนที่ผู้เรียนจะต้องตั้งเป้าหมายและมีวินัยในการเรียน ผู้เรียนจะได้รับการกระตุ้นความสนใจและสนับสนุนในการเรียน การปฏิบัติงานและงานที่ได้รับมอบหมายด้วยวิธีการที่หลากหลาย

5. การเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ (Small group learning) เป็นวิธีการเรียนที่ผู้เรียนปฏิบัติงานเป็นกลุ่มโดยผู้เรียนเข้าไปเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้จริง เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในการทำงานกับผู้อื่นและมีความเข้าใจกระบวนการกลุ่ม

6. ครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Teacher as facilitator) ครูจะอำนวยความสะดวกให้การเรียนง่ายขึ้น มีบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษา ผู้ให้คำแนะนำ ผู้ติดตาม พี่เลี้ยง ร่วมปฏิบัติงานกับผู้เรียนและเป็นผู้ประเมินผลการเรียน

7. บูรณาการทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ (Theory and practice are integrated) เนื้อหาการเรียนจะแบ่งออกเป็นหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของผู้เรียน

8. ยึดหลักความยุติธรรมของสังคม (Social justice framework) เป็นวิธีการเรียนที่ยึดหลักความยุติธรรมของสังคม

9. ทีมงานพัฒนาการสอนและหลักสูตร (Team approach to teaching and curriculum development) ใช้วิธีการแบบทีมงานในการพัฒนาวิธีการสอนและหลักสูตรการเรียน

Conner (1997) ได้เสนอแนวทางการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลสำเร็จและประโยชน์สูงสุด ผู้จัดจะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. การให้ข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องและเพียงพอ ตรงไปตรงมา
2. การทบทวนไตร่ตรองแง่มุมต่าง ๆ ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับชีวิต
3. เปรียบเทียบวิธีการที่ดีกับประสบการณ์ที่ได้รับ
4. ค้นหาข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติ และเน้นรูปแบบการบูรณาการเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

Weil and McGill (1989) ได้เสนอแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ว่า จะมีลักษณะของวิธีการเรียนรู้ที่สำคัญ 4 ประการ ที่จะมีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการจัดกิจกรรม การเรียนรู้จากประสบการณ์ รายละเอียดประกอบด้วย

1. เน้นหนักเรื่องการมีส่วนร่วม มีการประเมินและการยอมรับรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ชีวิตและประสบการณ์ในการทำงาน ในการนำมาใช้เป็นทรัพยากรในการเรียนรู้
2. เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์พื้นฐานหลักเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของการศึกษาภายหลังจากออกสถานศึกษาแล้ว
3. เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยใช้จิตสำนึกของกลุ่ม และกระบวนการกลุ่ม
4. มีความตระหนักในการนำตนเองและความก้าวหน้าของบุคคล

ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb (1984) มีรายละเอียดดังนี้

1. ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experience)
2. การสังเกตและการไตร่ตรอง (Observe and reflect)
3. การพิจารณาถึงความเห็นและการสร้างแนวคิด (Generalize and Conceptualize)
4. การตรวจสอบและการบูรณาการ (Experiment and Integrate)

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ ที่ได้กล่าวไปข้างต้น ผู้วิจัยได้รวบรวมลักษณะขั้นตอนการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่นักคิดนักวิจัยได้กล่าวถึงไว้เพื่อหาขั้นตอนที่สำคัญ นำมาเป็นหลักการในการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ดังตารางที่ 2.1 ตารางที่ 2.1 ลักษณะและขั้นตอนของการเรียนรู้จากประสบการณ์

ลักษณะ / ขั้นตอน	นักวิจัย				
	Gibbons and Gray (2002)	Conner (1997)	Weil and McGill (1989)	Kolb (1984)	
1.การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ	✓	✓	✓	✓	
2.การสังเกตและการไตร่ตรอง	✓	✓	✓	✓	
3.การพิจารณาถึงความเห็นและการสร้างแนวคิด	✓	✓		✓	
4.การส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์	✓				
5.การกำกับตนเอง ด้วยการตั้งเป้าหมายและมีวินัยในการเรียน	✓				
6.การเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม	✓		✓		
7.ครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก	✓				

ลักษณะ / ขั้นตอน	นักวิจัย				
	Gibbons and Gray (2002)	Conner (1997)	Weil and McGill (1989)	Kolb (1984)	
8. การประเมินประสบการณ์และการบูรณาการ	✓	✓			✓
9. ยึดหลักความยุติธรรมของสังคม	✓				
10. ทีมงานพัฒนาการสอนและหลักสูตร	✓				
11. ตระหนักในการนำตนเองและความก้าวหน้าของบุคคล			✓		

จากตารางที่ 2.1 แสดงลักษณะขั้นตอนของการเรียนรู้จากประสบการณ์ ที่มีนักการศึกษา นักวิจัยได้ให้รายละเอียดไว้ ซึ่งผู้วิจัยเลือกขั้นตอนที่มีความสำคัญและมีการกล่าวถึงมากที่สุด 4 อันดับแรกมาเป็นหลักการในการจัดการเรียนการสอนในการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ
2. การสังเกตและการไตร่ตรอง
3. การพิจารณาลงความเห็นและการสร้างแนวคิด
4. การประเมินประสบการณ์และการบูรณาการ

1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Konak, Clark, and Nasereddin (2014) ได้ทำการศึกษาผลการใช้วงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอลลีปในการพัฒนาผู้เรียนแล็ปคอมพิวเตอร์เสมือน โดยทำการทดลองกับนักศึกษาในการเรียนรู้เรื่องระบบรักษาความปลอดภัย ข้อค้นพบหลังการทดลองพบว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนในลักษณะการเรียนรู้แบบคู่หูเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน และวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอลลีปนั้นเป็นไปได้ด้วยดีกับลักษณะการเรียนรู้เป็นกลุ่มหรือคู่ กลยุทธ์การเรียนรู้แบบร่วมมือเหมาะกับการนำมาใช้ร่วมกับกิจกรรมการปฏิบัติบนพื้นฐานวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอลลีป ส่วนข้อจำกัดของงานวิจัยคือกลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาปีที่ 1 ที่ยังไม่มีประสบการณ์และถูกแบ่งกลุ่ม คำแนะนำในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป กลุ่มทดลองที่เป็นนักศึกษาที่มีประสบการณ์ และอาจจะไม่มีการแบ่งกลุ่ม ศึกษาว่าขั้นตอนใดในวงจรการเรียนรู้ประสบการณ์การของคอลลีป ที่ส่งผลต่อผู้เรียนมากที่สุด

Juriza et al. (2011) ได้ทำการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาแพทย์ ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์ค่ายนอกสถานที่ โดยยึดหลักวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของคอล์ป และหลังจากให้กลุ่มทดลองประเมินตนเอง ข้อค้นพบหลังการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองมีความเห็นต่อการพัฒนาความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีมของตนเอง ภายหลังจากทดลองเป็นไปในทางบวก โดยมีการเปลี่ยนจากความไม่แน่ใจในความสามารถของตนเองไปเป็นมั่นใจมากขึ้นและเปลี่ยนจากมั่นใจไปเป็นมั่นใจอย่างยิ่ง เนื่องมาจากการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศที่เป็นกันเองส่งเสริมความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในบทบาทการเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีม

กษมา วุฒิสารวัฒนา (2548) ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอนคณิตศาสตร์เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์กับกลุ่มที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอนปกติ ข้อค้นพบหลังการทดลองพบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ยังเป็นการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหา ครูผู้สอนให้น้อยลงจัดเวลาให้นักเรียนมีเวลาสำหรับเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ทำให้เกิดบรรยากาศใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เป็นการเน้นความคิดหรือวิธีการให้ได้มาซึ่งข้อสรุป ซึ่งเป็นการฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงและแก้ปัญหาาร่วมกันโดยการลองผิดลองถูก พิจารณาหาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ที่ต้องการค้นหา ในการเรียนการสอนนั้นผู้วิจัยจะจัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ลดความสามารถเพื่อให้นักเรียนได้ช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความเห็น โดยให้เหตุผลที่เป็นข้อสรุปของตนเองและยอมรับเหตุผลของผู้อื่น และเพื่อเป็นการตรวจสอบว่าประสบการณ์ใหม่หรือปัญหาใหม่นั้นถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ซึ่งอาจทำให้เกิดความคิดที่จะตัดแปลงวิธีแก้ปัญหาให้สั้นและชัดเจนยิ่งขึ้น และสามารถนำประสบการณ์ใหม่หรือปัญหาใหม่นั้นมาประยุกต์ปฏิบัติใช้ในชีวิตจริง

ตอนที่ 2 การเรียนแบบผสมผสาน

2.1 ความหมายของการเรียนแบบผสมผสาน

มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ไว้หลายแนวคิด ดังนี้

Harriman (2004) นิยามว่าการเรียนแบบผสมผสานว่าเป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนการสอนออนไลน์และการเรียนแบบเผชิญหน้า โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพและบรรลุเป้าหมายของการเรียน

Voos (2003) กล่าวว่า การเรียนแบบผสมผสานเป็นการผสมผสานการเรียนแบบเผชิญหน้ากับการเรียนโดยใช้สื่อออนไลน์เข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ช่วยให้ประหยัดเวลาและลดการใช้ทรัพยากรได้

Thorne (2003) ให้ความหมายของการเรียนแบบผสมผสานไว้ว่า เป็นความก้าวหน้าของตรรกวิทยาและธรรมชาติของการเรียนการสอน ซึ่งเกิดจากการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ที่ท้าทาย และพัฒนาความต้องการส่วนบุคคล ซึ่งการเรียนแบบผสมผสานนี้ เป็นการรวมนวัตกรรมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์บนการเรียนแบบออนไลน์ และการมีส่วนร่วมในการเรียนแบบดั้งเดิม การเรียนแบบผสมผสานนี้มีส่วนสนับสนุน และช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น โดยการติดต่อกับผู้สอน

Garnham and Kaleta (2002) นิยามการเรียนแบบผสมผสานว่าเป็นการเรียนที่ดีที่สุด เนื่องจากเป็นผสมผสานการจัดการเรียนการสอนโดยการเลือกใช้คุณลักษณะที่ดีที่สุดของการสอนในห้องเรียนและคุณลักษณะที่ดีที่สุดของการสอนออนไลน์เข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ทำให้เกิดการเรียนที่กระฉับกระเฉง สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความกระฉับกระเฉงในการเรียน และสามารถลดเวลาในการเข้าชั้นเรียนได้

อภิชาติ อนุกุลเวช (2555) การเรียนแบบผสมผสาน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ ที่ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ผสมผสานกับการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ผู้เรียนผู้สอนไม่เผชิญหน้ากัน หรือการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลาย กระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมเกิดขึ้นจากยุทธวิธี การเรียนการสอนที่หลากหลาย เป้าหมายอยู่ที่การให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญ

จากความหมายของการเรียนแบบผสมผสาน สรุปได้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ลักษณะการเรียนแบบออนไลน์ผสมกับลักษณะการเรียนแบบเผชิญหน้ากัน โดยในส่วนของการเรียนแบบออนไลน์นั้นจะใช้เครื่องมือในการออกแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสมของผู้เรียน และเนื้อหาความรู้

2.2 องค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดเรื่ององค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสานไว้ดังนี้

Carman (2005) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน (5 Keys Ingredients) ภายใต้สถานการณ์ของการเรียนแบบผสมผสานนั้น จะประกอบไปด้วยสิ่งบ่งชี้สำคัญ 5 ประการ ต่อไปนี้ที่บ่งบอกถึงสภาพการณ์ของการเรียนแบบ Blended Learning ได้แก่

1. เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน (Live Events) เป็นลักษณะของการเรียนรู้ที่เรียกว่า “การเรียนแบบประสานเวลา (Synchronous)” จากเหตุการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนในเวลาเดียวกัน เช่นเหตุการณ์ในการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่เรียกว่า “ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom)” เป็นต้น

2. การเรียนเนื้อหาแบบออนไลน์ (Online Content) เป็นลักษณะการเรียนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามสภาพความพร้อมหรืออัตราการเรียนรู้ของแต่ละคน (Self-paced Learning) รูปแบบการเรียนเช่นการเรียนแบบสื่อปฏิสัมพันธ์ (Interactive) การเรียนจากการสืบค้น (Internet-Based) หรือการฝึกอบรมจากสื่อ CD-ROM เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Collaboration) เป็นสภาพการณ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสื่อสารข้อมูลร่วมกันกับผู้อื่นจากระบบสื่อออนไลน์ เช่น e-Mail , Chat , Blogs เป็นต้น

4. การวัดและประเมินผล (Assessment) การเรียนลักษณะดังกล่าวต้องมีการประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระยะนับตั้งแต่การประเมินผลก่อนเรียน (Pre-assessment) การประเมินผลระหว่างเรียน (self-paced evaluation) และการประเมินผลหลังเรียน (Post-assessment) เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ให้ดีขึ้นต่อไป

5. วัสดุประกอบการอ้างอิง (Reference Materials) การเรียนหรือการสร้างงานในการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้นต้องมีการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์จากการศึกษาค้นคว้า และอ้างอิงจากหลากหลายแหล่งข้อมูลเพื่อเพิ่มคุณภาพทางการเรียนให้สูงขึ้น ลักษณะดังกล่าวนี้อาจเป็นลักษณะของการสืบค้นข้อมูลในระบบ Search Engine จาก PDA , PDF Downloads เหล่านี้เป็นต้น

นอกจากนี้ โรไวและจอร์แดน (Rovai & Jordan, 2004) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนแบบผสมผสานประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การผสมผสานสื่อผสมและทรัพยากรเสมือนในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Blended multimedia and virtual internet resources) ประกอบด้วย

- Video/DVD
- Virtual Field Trips
- Interactive Websites
- Software Package
- Broadcasting

2. การผสมผสานโดยใช้ Classroom Websites ในการสร้างสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน สำหรับประกาศงานที่มอบหมาย รับ-ส่ง การบ้าน การทดสอบ การประกาศผลการเรียน และนโยบายของชั้นเรียน เป็นต้น โดยผู้สอนอาจจะสร้างเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง หรืออาจจะเชื่อมโยง (link) ไปยังเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องก็ได้

3. การผสมผสานโดยใช้ระบบบริหารจัดการหลักสูตร (Course Management Systems: CMS) เพื่อช่วยในการติดต่อสื่อสารและการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เช่น การแจกเอกสารประกอบการสอน การกำหนดวันสุดท้ายของการส่งงานที่มอบหมาย การรวบรวมงานที่มอบหมาย

4. การผสมผสานโดยใช้การสนทนาแบบประสานเวลาและต่างเวลา (Synchronous and Asynchronous Discussions)

จากองค์ประกอบของการเรียนแบบผสมผสาน สรุปได้ว่าการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานควรมีความเป็นออนไลน์ผสมกับการเรียนในชั้นเรียนปกติอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ ในสภาพที่เป็นจริง มีการจัดเตรียมวัสดุทางการศึกษาทางออนไลน์ไว้อย่างเป็นระบบ การส่งงานออนไลน์ตามกำหนดเวลามีการใช้ลักษณะของการประสานเวลาและไม่ประสานเวลาในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมีการประเมินความก้าวหน้าทางการเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.3 การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีนักการศึกษาได้ให้แนวทางไว้ ดังนี้

Stein and Graham (2014) กล่าวว่า เมื่อจะออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานย่อมมีความท้าทายใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น แนวคิดที่สำคัญ 3 อย่าง ดังนี้

1. การรวมกันของการมีปฏิสัมพันธ์แบบประสานเวลาและแบบไม่ประสานเวลา ในการเรียนแบบผสมผสาน การมีปฏิสัมพันธ์แบบประสานเวลาสามารถเกิดขึ้นได้ในชั้นเรียนระหว่างการเรียนแบบเผชิญหน้า การประชุม หรืออาจเกิดขึ้นได้ทางออนไลน์ผ่านไลฟ์แชทวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ก็ได้เช่นกัน ตัวอย่างเครื่องมือออนไลน์แบบประสานเวลาและแบบไม่ประสานเวลา

1.1 แบบประสานเวลา

1.1.1 Web conferencing เช่น Adobe connect Go To Meeting

1.1.2 Voice-Over-IP เช่น Skype Google Talk

1.1.3 Chat Instant messaging

1.2 แบบไม่ประสานเวลา

1.2.1 Discussion forums

1.2.2 Email

1.2.3 Wikis

1.3 แบบผสม

1.3.1 Text messaging (SMS)

1.3.2 Twitter

1.3.3 Facebook LinkedIn Google+

1.3.4 Google Docs

2. การวางแผนเรื่องเวลาในการเรียนรู้ เมื่อจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเวลาในการเรียนแบบเผชิญหน้าต้องแบ่งเป็นเวลาเรียนออนไลน์ ดูจากเวลาเรียนทั้งหมดซึ่งประกอบด้วย การเข้าชั้นเรียน เวลาอ่านหนังสือ การทำแบบฝึกหัด การค้นคว้าความรู้ พิจารณาจากจำนวนชั่วโมงการพบกันในระดับเรียนที่ลดลง นำไปเพิ่มในพาร์ทการเรียนและกิจกรรมออนไลน์แต่ละสัปดาห์ ดูว่าจะออกแบบให้มีการพบกันในระดับเรียนบ่อยแค่ไหน พบกันในชั้นเรียน 1 ชม. ต่อสัปดาห์ สำหรับ 3 หน่วยกิต 8 - 11 ชั่วโมง ในการเข้าเรียนออนไลน์ หรือทำกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนแบบผสมผสานแบบนี้จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผลลัพธ์ทางการเรียนที่จะเกิดกับผู้เรียน การประเมินและกิจกรรมจะถูกออกแบบให้เกิดประโยชน์สูงสุดไม่ว่าจะอยู่บนออนไลน์หรือตอนพบกันในระดับเรียน ผลลัพธ์ทางการเรียนควรเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน ไม่แตกต่างจากการเรียนแบบเผชิญหน้า

3. การผสมผสานกันอย่างถูกต้องของเทคโนโลยี การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมในการจัดระบบและส่วนสำหรับการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าในชั้นเรียน การออนไลน์อาจเป็นเว็บไซต์ที่มีการรับส่งอีเมล กระดานอภิปรายมาใช้ สถาบันการศึกษาหลายแห่งจะใช้ระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) ในการเป็นเครื่องมือในส่วนของสภาพแวดล้อมออนไลน์ เนื่องจาก LMS มีเครื่องมือช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลาย แต่อย่างไรก็ตามระบบการจัดการเรียนรู้ไม่ใช่เครื่องมือเพียงอย่างเดียวที่นำมาใช้ได้ การเปิดกว้างในโลกออนไลน์เป็นสิ่งที่เปิดกว้าง อย่างการสร้างบล็อกส่วนตัว หรือเว็บไซต์ของตนเองแล้วให้ผู้สอนสามารถเข้าถึงเพื่อประเมินได้

Alvarez (2005) เสนอขั้นตอนการออกแบบบทเรียนแบบผสมผสานว่าประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายในแต่ละขั้นตอนการเรียน (Purpose statement)
2. การจัดกิจกรรมระหว่างการจัดการเรียนการสอน (Duration)
3. การกำหนดทักษะ ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต้องรู้ก่อนการเรียน (Prerequisites)
4. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน (Learning objectives)
5. การจัดการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน (Application of learning strategy)
6. การประยุกต์ใช้ยุทธวิธีในการจัดการเรียนการสอน (Application of learning strategy)
7. การกำหนดยุทธวิธีในการประเมิน (Evaluation strategy)

อภิชาติ อนุกุลเวช (2555) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสานว่ามีสิ่งต่าง ๆ ที่จะต้องพิจารณา ดังนี้

1. เพิ่มทางเลือกของวิธีการนำเสนอการเรียนรู้อย่างผู้เรียนให้ความหลากหลายมากขึ้น จะเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับผู้ออกแบบ

2. เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จในการเรียนรู้แบบผสมผสานไม่ได้มีเพียงเกณฑ์เดียว เช่น รูปแบบการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำมาพิจารณาร่วมกันได้
3. การออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานจะต้องพิจารณาประเด็นของความเร็วในการเรียนรู้ ขนาดของผู้เรียนและการสนับสนุนช่วยเหลือผู้เรียน
4. สภาพแวดล้อมทางการเรียนของผู้เรียน จะมีความแตกต่างกันเป็นธรรมชาติซึ่งการจัดการเรียนรู้จะต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์เป็นสำคัญ
5. หน้าที่ของผู้เรียน จะต้องศึกษาและค้นพบตัวเอง เพื่อสร้างสรรค์ความรู้ตามศักยภาพของตนเอง
6. การออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานต้องการทีมงานออกแบบที่มีความรู้เรื่องการปรับปรุงด้านธุรกิจด้วยเช่นกัน

จินตวิริ์ คล้ายสังข์ (2553) ได้กล่าวถึงการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นทั้งจากผู้เรียนและจากการสำรวจปัญหา ความต้องการจำเป็นในขณะนั้น ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุด
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร หลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นทั้งจากผู้เรียนและจากการสำรวจปัญหา ความต้องการจำเป็นของบริบทต่างๆ แล้ว การระบุเป้าหมายของหลักสูตร รวมทั้งระบุวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ที่คาดหวังอย่างชัดเจนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของหลักสูตรที่ได้ตั้งไว้
3. การออกแบบหลักสูตรแบบผสมผสาน การออกแบบหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนองต่อเป้าหมายวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ของหลักสูตร เริ่มจากการออกแบบรูปแบบของหลักสูตร เช่น การพิจารณาสัดส่วนของเนื้อหาและการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ด้วยการผสมผสานวิธีออนไลน์และวิธีพบปะในชั้นเรียน การพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จำเป็นในการจัดทำหลักสูตรแบบผสมผสาน เช่น ระบบจัดการการเรียนรู้ บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ รูปแบบการติดต่อสื่อสาร และการประเมินผลการเรียนตลอดจนการจัดทำเพิ่มเพลตรูปแบบและองค์ประกอบต่าง ๆ สำหรับรายวิชาเพื่อช่วยในการออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
4. การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาต่าง ๆ จากการจัดทำเพิ่มเพลตรูปแบบและองค์ประกอบต่าง ๆ สำหรับรายวิชาเพื่อช่วยในการออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมในรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรแล้ว ผู้ออกแบบการเรียนการสอนจะต้องคำนึงถึงศาสตร์ด้านการศึกษาแล้วนำคุณสมบัติ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการเพื่อการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

5. การทดลองใช้หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบว่าหลักสูตรดังกล่าวได้ออกแบบมาตรงกับความต้องการจำเป็นของผู้เรียนและจากการสำรวจปัญหา ความต้องการที่จำเป็นของบริบทในขณะนั้น การออกแบบหลักสูตรแบบผสมผสาน ตลอดจนการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชาต่าง ๆ ทั้งในส่วนของรูปแบบของหลักสูตร และองค์ประกอบต่าง ๆ ได้ตอบสนองต่อเป้าหมาย วัตถุประสงค์และผลลัพธ์ที่ตั้งไว้ของหลักสูตรหรือไม่

6. การประเมินผลหลักสูตร มีขั้นตอนการประเมินผล 3 รูปแบบ คือระหว่างขั้นการเตรียมการหลักสูตร หลังการทดลองใช้หลักสูตร และการติดตามผลหลังจากการใช้หลักสูตรผ่านไปได้ระยะหนึ่งแล้ว

จากหลักการและองค์ประกอบในการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่นักการศึกษาได้ให้แนวทางไว้ผู้วิจัยได้รวบรวมหลักการและองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่นักศึกษานิเทศศาสตร์ได้กล่าวถึงไว้เพื่อหาองค์ประกอบที่สำคัญ นำมาเป็นหลักในการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แนวคิดและขั้นตอนในการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

แนวคิดและขั้นตอน	นักวิจัย			
	Stein and Graham (2014)	Alvarez (2005)	อภิชาติ อนุกุลเวช (2555)	จินตวิทย์ คล้ายสังข์ (2553)
1. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น		✓		✓
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน		✓		✓
3. การวางแผนเรื่องเวลาในการเรียนรู้	✓		✓	✓
4. การผสมผสานกันอย่างถูกต้องของเทคโนโลยี	✓		✓	✓
5. การออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานในรายวิชา	✓			
6. การจัดการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน		✓		
7. การจัดกิจกรรมระหว่างการจัดการเรียนการสอน		✓		
8. การทดลองใช้หลักสูตร				✓
9. กำหนดวิธีการประเมินผล		✓	✓	✓

จากตารางที่ 2 แสดงแนวคิดและขั้นตอนในการออกแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานที่ มีนักการศึกษา นักวิจัยได้ให้รายละเอียดไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดและขั้นตอนที่มีความสำคัญและมีการกล่าวถึงมากที่สุด 5 อันดับแรกมาหลักในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้เป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน
3. การวางแผนเรื่องเวลาในการเรียนรู้
4. การผสมผสานกันอย่างถูกต้องของเทคโนโลยี
5. กำหนดวิธีการประเมินผล

2.4 สัดส่วนของการเรียนแบบผสมผสาน

จากการประชุมปฏิบัติการ SLOAN – C เกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน และ ศรีศักดิ์ จามรมาน (2549) ระบุว่า การเรียนแบบผสมผสานเป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนต้องเรียนแบบปกติในชั้นเรียนส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่งประมาณร้อยละ 30 – 79 ของเวลาที่ใช้ในรายวิชาจะต้องทำการเรียนออนไลน์ โดยมีลักษณะคือนำเสนอเนื้อหาวิชาโดยผสมผสานวิธีออนไลน์และวิธีเรียนแบบปกติในชั้นเรียน ส่วนมากของเนื้อหาแนะนำเสนอมานทางอินเทอร์เน็ต เช่น ห้องสนทนา และบางส่วนนำเสนอแบบปกติในชั้นเรียนซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประเภทการเรียนแบบดั้งเดิม (ออนไลน์ 0%) ลักษณะการเรียนการสอนที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยีออนไลน์ เรียนรู้เนื้อหาได้ด้วยการพูดและฟัง
2. ประเภทการเรียนแบบเว็บช่วย (ออนไลน์ 1 - 29%) ลักษณะการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีเว็บหรือออนไลน์เป็นตัวช่วยเสริมการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม เช่น การใช้เว็บ Blackboard หรือ WebCT ในการบอกเนื้อหาย่อย ๆ หรือการสั่งงาน
3. ประเภทการเรียนแบบผสมผสาน (ออนไลน์ 30 - 79%) ลักษณะการเรียนแบบผสมผสานระหว่างการเรียนแบบออนไลน์กับการเรียนแบบดั้งเดิม มีสัดส่วนของเนื้อหาบนเว็บหรือมีการอภิปรายทางออนไลน์ และมีการประชุมแบบเผชิญหน้าในห้องเรียนบ้างตามความเหมาะสมของเนื้อหาและกิจกรรม
4. ประเภทการเรียนแบบออนไลน์ (ออนไลน์มากกว่า 80%) ลักษณะเป็นการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาทั้งหมดอยู่บนเว็บ ไม่มีการพบปะกันแบบเผชิญหน้าระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

บุปผชาติ ทัพทิกรณ์ (2548) อ้างถึงใน กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์ (2548) กล่าวถึงระดับในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานไว้ 4 ระดับ ดังนี้

1. Informational (ออนไลน์ 5 - 10%) เป็นการเรียนในชั้นเรียนมากกว่าออนไลน์ โดยการเรียนรู้ออนไลน์เป็นส่วนของการเสนอประมวลผลการสอน ตารางเวลา ประกาศข่าว
2. Supplement (ออนไลน์ 20 - 30%) ใช้การเรียนรู้ออนไลน์ในการเก็บสารสนเทศ เช่น เอกสารประกอบการสอน การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ การติดต่อทางอีเมล
3. Blended (ออนไลน์ 50 - 60%) เป็นการเรียนในชั้นเรียน 50% และออนไลน์ 50% ใช้การเรียนรู้ออนไลน์แทนการเรียนในชั้นเรียน (บรรยาย/ สัมมนา/ ปฏิบัติ) ศึกษาสื่อออนไลน์ แทนฟังบรรยาย อภิปราย ทำแบบทดสอบ แบบฝึกหัด
4. Distance (ออนไลน์ 90 - 100%) มีการเรียนในชั้นเรียนน้อยมากหรือไม่มีเลย เป็นโปรแกรมเรียนออนไลน์เต็มรูปแบบซึ่งยังมีอยู่น้อยมาก

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะการเรียนแบบผสมผสานควรมีสัดส่วนการเรียนการสอน เนื้อหาออนไลน์ร้อยละ 30 - 60 หากน้อยกว่าร้อยละ 30 จะเป็นการเรียนการสอนในลักษณะเว็บช่วยสอนและหากมากกว่าร้อยละ 60 จะเป็นการเรียนการสอนในลักษณะการเรียนการสอนทางไกล นอกจากนี้สัดส่วนของการผสมผสานที่เหมาะสมสามารถคำนวณได้จากเวลาเรียนทั้งหมดแบ่งเป็นสัดส่วน ที่ต้องเรียนรู้และทำกิจกรรมออนไลน์กับส่วนที่ต้องเรียนรู้แบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนตามปกติ

2.5 ระบบการจัดการเรียนรู้

ระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) เป็นระบบที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนให้กับอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา โดยที่อาจารย์ผู้สอนสามารถจัดการเนื้อหาได้ทุกที่ทุกเวลา เช่นเดียวกับนักศึกษา ก็สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกที่ทุกเวลาเช่นกัน และเป็นการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นสูง โดยมีเนื้อหาที่หลากหลายรูปแบบ เช่น ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอและมัลติมีเดียอื่นๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการวัดผล และการประเมินผลให้กับผู้เรียน (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย, 2559)

ระบบการจัดการเรียนรู้หรือ Learning Management System (LMS) เป็นซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ ประกอบด้วยเครื่องมืออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สอน ผู้เรียน ผู้ดูแลระบบ โดยที่ผู้สอนนำเนื้อหาและสื่อการสอนขึ้นเว็บไซต์รายวิชาตามที่ได้ขอให้ระบบจัดไว้ให้ได้โดยสะดวก ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหา กิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยผ่านเว็บ ผู้สอนและผู้เรียนติดต่อสื่อสารได้ผ่านทางเครื่องมือการสื่อสารที่ระบบจัดไว้ให้ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ห้องสนทนา กระดานถาม - ตอบ เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วยังมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การเก็บบันทึกข้อมูล กิจกรรมการเรียนของผู้เรียนไว้บนระบบเพื่อผู้สอนสามารถนำไปวิเคราะห์ ติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนในรายวิชานั้นอย่างมีประสิทธิภาพ (NetthailandInternetSolution, 2559)

ระบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

1. ระบบจัดการหลักสูตร (Course Management) กลุ่มผู้ใช้งานแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ผู้เรียนผู้สอน และผู้บริหารระบบ โดยสามารถเข้าสู่ระบบจากที่ไหน เวลาใดก็ได้ โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบสามารถรองรับจำนวนผู้ใช้งานและจำนวนบทเรียนได้ไม่จำกัด โดยขึ้นอยู่กับ hardware/software ที่ใช้ และระบบสามารถรองรับการใช้งานภาษาไทย

2. ระบบการสร้างบทเรียน (Content Management) ระบบประกอบด้วยเครื่องมือในการช่วยสร้างเนื้อหา ระบบสามารถใช้งานได้ดีทั้งกับบทเรียนในรูปข้อความตัวอักษรและบทเรียนในรูปแบบมัลติมีเดีย

3. ระบบการทดสอบและประเมินผล (Test and Evaluation System) มีระบบคลังข้อสอบ โดยเป็นระบบการสุ่มข้อสอบสามารถจับเวลาการทำข้อสอบและการตรวจข้อสอบอัตโนมัติ พร้อมเฉลย รายงานสถิติ คะแนน และสถิติการเข้าเรียนของนักเรียน

4. ระบบส่งเสริมการเรียนรู้ (Course Tools) ประกอบด้วยเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้สื่อสารระหว่าง ผู้เรียนกับผู้สอน และ ผู้เรียนกับผู้เรียน ได้แก่ กระดานอภิปรายและกระดานสนทนา โดยสามารถเก็บ ประวัติของข้อมูลเหล่านี้ได้

5. ระบบจัดการข้อมูล (Data Management System) ประกอบด้วยระบบจัดการไฟล์และโพลเดอร์ ผู้สอนมีเนื้อที่เก็บข้อมูลบทเรียนเป็นของตนเอง

ประเภทของระบบการจัดการเรียนรู้ สามารถแบ่งออกเป็นสองประเภทด้วยกันตามการใช้งานประเภทแรกคือกลุ่มซอฟต์แวร์ฟรี (Open Source LMS) ที่มีลิขสิทธิ์ในการใช้งานแบบ GPL (General Public License) ประเภทที่สองคือ กลุ่มซอฟต์แวร์เอกชนเพื่อธุรกิจผู้ใช้งานต้องเสียค่าลิขสิทธิ์ให้กับบริษัทเจ้าของซอฟต์แวร์ ซึ่งกลุ่มซอฟต์แวร์ฟรีจะมีความซับซ้อนในการพัฒนาระบบมากกว่าแบบกลุ่มซอฟต์แวร์เอกชนเพื่อธุรกิจ ตัวอย่างกลุ่มซอฟต์แวร์ทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

1. กลุ่มซอฟต์แวร์ฟรี (Open Source LMS) ที่มีผู้ใช้งานจำนวนมาก ได้แก่
 - Moodle (www.moodle.org)
 - ATutor (www.atutor.ca)
2. กลุ่มซอฟต์แวร์เอกชนเพื่อธุรกิจ ที่มีผู้ใช้งานจำนวนมาก ได้แก่
 - Dell Learning System (DLS) (www.dell.com)
 - De-Learn (www.de-learn.com)

จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า ระบบการจัดการเรียนรู้มีอยู่หลายประเภท การเลือกใช้เครื่องมือเหล่านี้เพื่อจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน จึงขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับเทคนิคและวิธีการสอน เนื้อหาวิชาที่สอน รวมถึงความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนรู้ด้วย โดยต้องมีการวางแผนการเรียนการสอนแบบผสมผสานให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนเพื่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ โดยระบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางใน

การออกแบบเครื่องมือจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในงานวิจัยครั้งนี้มีลักษณะที่สนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นทีม ผู้เรียนสามารถเข้าสู่ระบบเพื่อดำเนินกิจกรรม เช่น การส่งเอกสารงาน การแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับงาน การวางแผนงาน และพูดคุยกับสมาชิกในทีม เป็นต้น

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วราภรณ์ สีนถาวร (2553) ได้ศึกษาการเรียนแบบผสมผสานแบบร่วมมือโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก ในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรู้สารสนเทศ และทักษะการเรียนรู้เป็นทีมของนักศึกษาครูระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาครูระดับปริญญาตรี ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนความรู้ความเข้าใจทางสารสนเทศ และทักษะการเรียนรู้เป็นทีมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการเรียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

สุติเทพ ศิริพิพัฒนกุล (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบผสมผสานกับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการเรียนรู้เป็นทีม โดยมีการใช้รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับทดลองที่เป็นนิสิตปริญญาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการโดยใช้กรณีศึกษา 2 แบบ ได้แก่ กรณีศึกษาแบบสถานการณ์และแบบตัดสินใจ ผ่านระบบจัดการเรียนรู้ (LMS) ที่มีเครื่องมือ 2 แบบ ได้แก่ Blog และ Web board เพื่อประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาและความสามารถในการเรียนรู้เป็นทีม ผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้เป็นทีมของนิสิตปริญญาบัณฑิตด้วยรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกันมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการเรียนรู้เป็นทีม ทั้ง 4 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน 2) รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกันมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บุคคล 2) เนื้อหา 3) กรณีศึกษา 4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5) เทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) การประเมินผล

ประพรรณ พละชีวะ (2550) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานโดยใช้วิธีการเรียนรู้ร่วมกันในการเรียนการสอนโครงงานวิทยาศาสตร์ โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโครงงานวิทยาศาสตร์และการแก้ปัญหา ก่อนและหลังการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้วิธีการเรียนรู้ร่วมกัน ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนที่ได้เรียนโครงงานวิทยาศาสตร์ด้วยรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภัทรา วายาจุต (2550) ศึกษาผลของการเรียนแบบผสมผสานและแบบใช้เว็บช่วย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีบุคลิกภาพต่างกัน คือบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว ผลการทดลองพบว่า นิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนแบบผสมผสานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับ นิสิตที่เรียนแบบใช้เว็บช่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อค้นพบหลังการทดลองในเรื่องของการสื่อสาร นิสิตที่เรียนแบบผสมผสานและแบบใช้เว็บช่วยต่างมีโอกาสในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอนอย่างสม่ำเสมอทั้งการสื่อสารในชั้นเรียน การอภิปรายผ่านกระดานอภิปราย การสนทนาออนไลน์ แต่สำหรับนิสิตที่เรียนแบบผสมผสานนั้นมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรมด้วยตนเองผ่านเว็บ ซึ่งมีการรายงานความก้าวหน้าและปัญหาที่พบในการเรียนต่อผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งต่างจากนิสิตที่เรียนแบบใช้เว็บช่วยที่ไม่มีการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองบนเว็บ จึงไม่ได้ติดต่อสื่อสารอย่างสม่ำเสมอเท่า นิสิตที่เรียนแบบผสมผสาน ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนให้เห็นว่าการเรียนแบบผสมผสานช่วยให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าการเรียนแบบใช้เว็บช่วย

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการสะท้อนคิด

3.1 ความหมายของการสะท้อนคิด

Johns (2000) กล่าวว่า การสะท้อนคิดเป็นกระบวนการคิดไตร่ตรองทบทวน (Reflective Thinking) พินิจพิเคราะห์และพิจารณาสิ่งต่างๆ อย่างรอบคอบโดยใช้สติและมีสมาธิ ซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้บุคคลได้ทบทวนและสะท้อนการกระทำของตน (Reflective Practice) ช่วยให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเอง ปรับปรุงงาน และการแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

Yancey (1998) กล่าวว่า การสะท้อนคิด หมายถึง การทบทวนในงานชิ้นใดชิ้นหนึ่งหรือการประเมินตนเอง หรือ เป็นการวิเคราะห์ การเรียนรู้ ที่เกิดขึ้น

Knowles et al. (1994) กล่าวว่า การสะท้อนคิดเป็นการใช้กระบวนการพินิจพิเคราะห์ ตั้งคำถามย้อนหลังกลับมายังสถานที่ เป็นอยู่อย่างครอบคลุมทุกด้าน แยกให้เห็นปัญหาที่เป็นเหตุผลในการปฏิบัติขณะนั้น ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้และส่งผลต่อการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

ลำพอง กลมกุล (2554) กล่าวว่า การสะท้อนคิด หมายถึง กระบวนการคิดพิจารณาอย่างใคร่ครวญจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ผ่านมา และสามารถอธิบายให้ตนเองและผู้อื่นยอมรับได้อย่างสมเหตุสมผลและเชิงประจักษ์ ภายใต้การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อกระตุ้นให้มีการพัฒนาความรู้ใหม่และนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานแนวใหม่ที่ดีขึ้น

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การสะท้อนคิดเป็นกระบวนการทบทวนตนเองที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลซึ่งมีความซับซ้อน เป็นการคิดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ประสบ รวมทั้งสิ่งที่มีผลต่อความคิดนั้น เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจในตนเองมากขึ้นในระดับลึกซึ้ง

3.2 ขั้นตอนของการสะท้อนคิด

กระบวนการเรียนรู้โดยการสะท้อนคิด ของกิบส์ (Gibbs, 2000) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การบรรยาย (Description) เป็นการบรรยายว่า อะไรเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการสะท้อนคิด เป็นการบรรยายที่เกิดจากความรู้สึกที่กำลังเผชิญกับสถานการณ์นั้น ๆ
2. ความรู้สึก (feelings) เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันโดยการสะท้อนคิดจากการสังเกตความรู้สึก และการรับรู้ เรามีปฏิกริยาอย่างไร หรือรู้สึกอย่างไรกับอุบัติการณ์ สถานการณ์หรือประเด็นแนวคิดนั้น เช่น การขาดความมั่นใจ ความกลัว ความสับสนในการปฏิบัติงาน เป็นต้น
3. การประเมิน (Evaluation) เป็นการประเมินวิเคราะห์ประสบการณ์ร่วมกันว่า เป็นไปในทางดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับอุบัติการณ์ สถานการณ์ หรือประเด็นแนวคิดนั้น แล้วนำสิ่งที่ให้คุณค่ามาใช้ในการตัดสินใจ
4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์โดยภาพรวม โดยใช้ประสบการณ์เดิมมาช่วยในการมองว่า สถานการณ์นี้เป็นอย่างไร
5. การสรุป (General conclusions) เป็นการสรุปความคิดรวบยอดจากการวิเคราะห์โดยใช้เหตุและผล หรือสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน รวมถึงการสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยใช้ประสบการณ์เดิมมาช่วยในการสรุป
6. การวางแผนปฏิบัติในอนาคต (Personal action plans) การวางแผนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาตนเอง ถ้าหากสถานการณ์นี้เกิดขึ้นอีก เราจะทำอะไรที่แตกต่างไปจากเดิมบ้าง มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร

Johns (1995) ได้นำเสนอโครงสร้างของการสะท้อนคิด (Structured reflection) ที่ถูกพัฒนาขึ้นเป็นกระบวนการสะท้อนคิด แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การบรรยายประสบการณ์ (Description of experience)
2. การสะท้อนความคิด (Reflection)
3. อิทธิพลของตัวแปรต่างๆ ต่อเหตุการณ์ (Influencing factors)
4. การประเมินผล (Evaluation)
5. การเรียนรู้ (Learning)

Smyth (1989) ได้เสนอการฝึกฝนเพื่อพัฒนาการสะท้อนคิดระหว่างฝึกปฏิบัติ แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการบรรยาย (Description)
2. ขั้นชี้แจงและฝึกการวิเคราะห์ (Inform and analysis)
3. ขั้นเผชิญหน้าและตระหนักต่อตนเอง (Confront and self-awareness)
4. ขั้นฟื้นฟู ประเมินผลและสังเคราะห์ขึ้นมาใหม่ (Reconstruct, evaluation and synthesis)

จากขั้นตอนของการสะท้อนคิดที่มีนักวิจัยได้ศึกษาและให้แนวทางไว้ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้เพื่อหาขั้นตอนที่สำคัญ นำมาเป็นหลักการในการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ดังตารางที่ 2.3 ตารางที่ 2.3 ขั้นตอนของการสะท้อนคิด

ขั้นตอนของการสะท้อนคิด	นักวิจัย		
	Gibbs (2000)	Johns (1995)	Smyth (1989)
1. การบรรยาย	✓	✓	✓
2. การสะท้อนความคิด		✓	
3. ความรู้สึก	✓		
4. ขั้นชี้แจงและฝึกการวิเคราะห์			✓
5. การวิเคราะห์	✓	✓	✓
6. การสรุป	✓		
7. การประเมินผล	✓	✓	
8. การวางแผนปฏิบัติในอนาคต	✓		✓
9. การเรียนรู้		✓	

จากตารางที่ 2.3 แสดงขั้นตอนของการสะท้อนคิดที่มีนักวิจัยนักวิจัยได้ให้รายละเอียดไว้ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกขั้นตอนที่มีความสำคัญและมีการกล่าวถึงมากที่สุด 4 อันดับแรกมาเป็นหลักในการพัฒนาเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. การบรรยาย เป็นการบรรยายถึงสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการสะท้อนคิด เช่น ความรู้ แนวคิด เป็นการบรรยายที่เกิดจากความรู้สึกที่ได้เผชิญสถานการณ์
2. การวิเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์โดยภาพรวม โดยใช้ประสบการณ์เดิมมาช่วยในการมองว่า สถานการณ์นี้เป็นอย่างไร

3. การประเมินผล เป็นการประเมินวิเคราะห์ประสบการณ์ร่วมกันว่าเป็นไปในทางดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับปฏิบัติการ สถานการณ์ หรือประเด็นแนวคิดนั้น แล้วนำสิ่งที่คุณให้คุณค่ามาใช้ในการตัดสินใจ

4. การวางแผนปฏิบัติในอนาคต การวางแผนที่จะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาตนเอง ถ้าหากสถานการณ์นี้เกิดขึ้นอีก เราจะทำอะไรที่แตกต่างไปจากเดิมบ้าง มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร

3.3 การสะท้อนคิดผ่านบล็อก

Campbell (2003) กล่าวว่าเว็บบล็อก (Weblog) หรือบล็อก หรือบล็อก เปรียบเสมือนบันทึกประจำวันออนไลน์ที่บุคคลสามารถเขียนเพิ่มเติมได้เรื่อย ๆ ด้วยภาษาหรือความคิดของตนเอง ผ่านทางเครื่องมือที่ใช้ได้ง่าย แต่ไม่เหมือนกับเว็บไซต์ทั่วไป เพราะบล็อกสามารถเข้าไปใช้งานได้โดยตรง สามารถพิมพ์และเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตได้ทันที ใช้รูปแบบการจัดหน้าเอกสารพื้นฐานเช่นการเว้นวรรค ตัวหนาตัวเอียง การขีดเส้นใต้ การสร้างตัวเชื่อมโยง ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ HTML หรือ FTP ดังนั้นไม่ว่าใครก็ตามสามารถพิมพ์ ทำสำเนาหรือมีบล็อกเป็นของตนเองได้

สุชญา สังข์จรรยา (2550) ได้ให้ความหมายของ บล็อก หรือ เว็บบล็อก ไว้ว่า เป็นเว็บไซต์ที่มีรูปแบบเนื้อหาเป็นเหมือนกับบันทึกส่วนตัวออนไลน์ เนื้อหาจะสะท้อนถึงมุมมอง ความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆ จุดเด่นที่สุดของบล็อกคือ สามารถเป็นเครื่องมือสื่อสารชนิดหนึ่ง ที่สามารถสื่อถึงความ เป็นกันเองระหว่างผู้เขียนบล็อก มีส่วนของการแสดงความคิดเห็น (comment) มีการเชื่อมโยง (Link) ไปยังเว็บไซต์ที่มีรูปแบบง่าย ๆ โดยผู้เขียนบล็อก สามารถบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ลงไปในบล็อก ซึ่งเปรียบเสมือนบันทึกออนไลน์ โดยข้อความใหม่ล่าสุดที่บันทึกเข้าไป จะถูกแสดงอยู่ด้านบนสุดของหน้าเว็บไซต์ ส่วนข้อความที่บันทึกเข้าไปก่อนหน้านี้จะอยู่ถัดลงไปเรื่อยๆผู้เขียนบล็อกอาจไม่ต้องมีความรู้ HTML หรือ FTP เพื่อใช้ในการสร้าง หรือเขียนบล็อก แต่ถ้าผู้เขียนมีความรู้พื้นฐาน HTML บ้างก็จะช่วยให้สามารถสร้างบล็อกให้มีความน่าสนใจมากขึ้นด้วยการใส่รูปภาพ สร้างพื้นหลัง ฯลฯ ได้เช่นกัน นอกจากนี้ บล็อกยังช่วยให้เกิดการสื่อสารอย่างเป็นกันเองระหว่างผู้เขียนบล็อก โดยการแสดงความคิดเห็นได้อีกด้วย

กิดานันท์ มลิทอง (2548) ได้กล่าวถึงบล็อกว่า เป็นการสื่อสารทางเดียวแบบไม่ประสานเวลา ในลักษณะการนำเสนอข้อความและรูปภาพกราฟิกบนเว็บ มีเนื้อหาสาระหลายประเภทผู้สอนจะใช้บล็อกในการเขียนอนุทินประจำวันเกี่ยวกับการสอน โดยอาจเป็นเนื้อหาที่สอนในแต่ละวันหรือการทำกิจกรรมต่างๆ หรืออาจเป็นการนำเสนอข่าวสารทันเหตุการณ์เกี่ยวเนื่องกับเนื้อหาบทเรียนที่ผู้เรียนสามารถติดตามได้ การใช้บล็อกในการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีความคิด

สร้างสรรค์ ทั้งในการนำเสนอนวัตกรรมและแบ่งปันความรู้ และแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างกัน อีกทั้งการอ่านเรื่องจากบล็อกสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างไกล

ทรงศรี สรณสถาพร และธนายุส ธนธิติ (2550) ได้นำเสนอทางเลือกในการใช้เว็บบล็อกของผู้เรียนว่า การใช้เว็บบล็อกในการสะท้อนความคิดเห็น ผู้เรียนสามารถใช้เว็บบล็อกแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ได้รับประสบการณ์หรือเรียนมา หรือเขียนบันทึกเรื่องที่ตนประทับใจและต้องการจดจำ (Reflective or writing journals) กระบวนการนี้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

บล็อกสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายประเภทโดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน พัชราภรณ์ เอมมิน้อม (2553) ได้จัดประเภทของบล็อกตามประเภทเนื้อหาที่อยู่ภายในบล็อกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. บล็อกส่วนตัว คือ บล็อกที่บันทึกเรื่องราวเหตุการณ์ สถานการณ์ ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนเช่น เว็บไซต์ diaryis.com เว็บไซต์ diaryclub.com เป็นต้น

2. บล็อกการศึกษา คือบล็อกที่บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับการเรียนการสอนสื่อการศึกษาหรือเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เช่น เว็บไซต์gotoknow.org เว็บไซต์ blog.eduzones.com เป็นต้น

3. บล็อกข่าว คือ บล็อกที่มีการนำเสนอเหตุการณ์ สถานการณ์นำเสนอคล้ายกับหนังสือพิมพ์ เช่น เว็บไซต์ oknation.net/blog เป็นต้น

จากข้อมูลเกี่ยวกับบล็อกที่กล่าวไปข้างต้น สรุปได้ว่าบล็อกเป็นแหล่งบันทึกเรื่องราวความรู้ ประสบการณ์ผ่านระบบเว็บไซต์ที่มีเครื่องมือรองรับการบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีโอ การสร้างบันทึกด้วยข้อความ รูปภาพ เป็นต้น ดังนั้นการสะท้อนคิดผ่านบล็อก จึงหมายถึง การไตร่ตรอง ทบทวนความคิดและการกระทำของตนเองหรือจากผลงานของตนเอง ผ่านการเขียนบันทึกลงบนเว็บบล็อกที่ให้บริการออนไลน์ เพื่อพิจารณาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งเป็นการบอกเล่าเรื่องราวแบ่งปันให้กับผู้อื่นและเก็บไว้เป็นเหมือนบันทึกการเรียนรู้ของตนเอง

3.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชมภูนุช จันทร์แสง (2557) ศึกษาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยเปรียบเทียบกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติไม่มีกิจกรรมการประเมินตนเอง กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติร่วมกับกิจกรรมการประเมินตนเองโดยใช้วิธีการสะท้อนคิดแบบวงเดียว (Single-loop self-reflective thinking) และกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติร่วมกับกิจกรรมการประเมินตนเองโดยใช้วิธีการสะท้อนคิดแบบสองวง (Double-loop self-reflective thinking) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ข้อค้นพบหลังทำการทดลองพบว่า ผู้เรียนในกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติไม่มี

กิจกรรมการประเมินตนเองมีคะแนนเฉลี่ย หลังเรียนและก่อนเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบปกติไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินตนเองเท่าที่ควร ทำให้นักเรียนกลุ่มควบคุมไม่ได้ฝึกฝนการประเมินตนเองโดยผ่านการสะท้อนคิดอย่างต่อเนื่องเท่ากับกลุ่มทดลอง ซึ่งกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 และกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 ได้เรียนรู้การฝึกประเมินตนเองผ่านกระบวนการสะท้อนคิด กระบวนการดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ที่อยู่นอกเหนือความคาดหวังของผู้สอน ทำให้ผลลัพธ์จากการเรียนรู้มักจะสูงกว่าสิ่งที่ผู้สอนต้องการป้อนให้ผู้เรียนเสมอ

ธีรพล เพียรเพ็ง (2556) ศึกษาความแตกต่างระหว่างผลของระดับการสะท้อนของนักศึกษาครูที่สะท้อนคิดด้วยวิทัศน์ตามแนวคิดวงจรกิจบสีในแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า ระดับการสะท้อนของนักศึกษาครูที่สะท้อนคิดด้วยวิทัศน์ตามแนวคิดวงจรกิจบสีในแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้อธิบายว่าการสะท้อนคิดด้วยวิทัศน์เป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนากระบวนการคิดสะท้อนของผู้เรียน การประเมินการสะท้อนคิดด้วยวิทัศน์พบว่า ผู้เรียนได้มีการสะท้อนคิดตามคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้เรียนมีการสะท้อนคิดต่อผลงานอย่างมีทิศทาง แสดงถึงมุมมองได้อย่างครอบคลุม วิเคราะห์การทำงานของตนเองได้มากขึ้น ทำให้สามารถแสดงศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากการจัดทำผลงานแต่ละชิ้นผ่านวิทัศน์สะท้อนคิดที่ผู้เรียนจัดทำขึ้น เป็นแนวทางในการประเมินตนเอง (Self - assessment) เพื่อที่จะรับรู้ถึงจุดเด่นและจุดด้อยในการทำงานและต่อผลงาน รวมไปถึงการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการจัดทำผลงานในครั้งต่อไป

สุชญา สังข์จรูญ (2550) ศึกษาผลของการใช้บล็อกในการเขียนบันทึกการเรียนรู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของการเรียนบทเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการเลือกแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสตรีพัทลุง แบ่งเป็น 2 กลุ่มทดลอง กลุ่มละ 30 คน ประกอบด้วย กลุ่ม 1 นักเรียนที่เรียนบนเว็บโดยการจดบันทึกการเรียนรู้ประเภทบันทึกการเรียนรู้ (Learning logs) กลุ่ม 2 นักเรียนที่เรียนบนเว็บโดยการจดบันทึกการเรียนรู้ประเภทส่วนบุคคล (Personal journals) ผลการวิจัยพบว่า เมื่อผู้เรียนได้เรียนบทเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกในการจดบันทึกการเรียนรู้ นักเรียนที่บันทึกการเรียนรู้ประเภทบันทึกการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่บันทึกการเรียนรู้ประเภทส่วนบุคคล อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จะเห็นได้ว่าการบันทึกการเรียนรู้โดยใช้บล็อกประเภทบันทึก

การเรียนรู้ (Learning logs) มีผลทางบวกต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากกว่าบันทึกการเรียนรู้โดยใช้ บล็อกประเภทส่วนบุคคล (Personal journals) ซึ่งสอดคล้องกับที่ ฮอสคิสสันและทอมคินส์ (Hoskisson & Tompkins, 1987) ได้ให้ความหมายของบันทึกการเรียนรู้ว่าเป็นการบันทึกที่เขียน เกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ บันทึกประเภทนี้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนรู้ของ นักเรียนและค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับ ประสบการณ์เดิม

ตอนที่ 4 การทำงานเป็นทีม

4.1 ความหมายการทำงานเป็นทีม

Parker (1990) ได้ให้ความหมายของทีมว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์และต้องพึ่งพากัน เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายหรือให้เสร็จสมบูรณ์ คนกลุ่มนี้มีเป้าหมายร่วมกันและยอมรับร่วมกัน ว่าการทำงานให้สำเร็จได้ต้องมาจากการทำงานร่วมกัน

ยงยุทธ เกษสาคร (2548) ได้ให้ความหมายของ การทำงานเป็นทีม (Team Work) ว่าหมายถึงการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ปฏิบัติงานต่างเกิดความพอใจในการทำงานนั้น การทำงานเป็นทีมช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพขององค์การเนื่องจากทำให้วัตถุประสงค์รวมขององค์การประสบความสำเร็จสูงสุด โดย สมาชิกในทีมมีความพอใจในงานที่กระทำ และมีความพึงพอใจเพื่อนร่วมงาน

ทิศนา แคมมณี (2557) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมเป็นการที่กลุ่มบุคคลเข้ามาร่วมกัน ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ การร่วมกันปฏิบัติงานนี้จะเป็นไปอย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จหรือไม่ เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยและองค์ประกอบหลายประการใน การทำงานร่วมกัน การที่บุคคลมารวมกันเป็นกลุ่มและทำงานในลักษณะเป็นทีมนี้ไม่ใช่เพียงแต่การนำ บุคคลหลายๆ คนมารวมกันเท่านั้น การรวมกลุ่มที่มีลักษณะการทำงานเป็นทีมนี้จำเป็นต้องประกอบ ไปด้วย การมีเป้าหมายร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่ม การ ประสานงานกันในกลุ่ม การตัดสินใจร่วมกัน และมีผลประโยชน์ร่วมกัน

จากความหมายที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การรวมกลุ่มของ บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันและสมาชิกในทีมเกิดความพึงพอใจในผลงานที่เกิดขึ้น

4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม

แนวคิดตาข่ายการปฏิบัติงาน (Grid of work) เบลคและมูตัน (Blake & Mouton, 1964) มองเห็นว่าการทำงานเป็นทีม ต้องได้ทั้งผลงานและความร่วมมือของสมาชิกในทีม โดยมีหลักการว่า คนเราต้องการงานให้ได้ผลงานและต้องการมีส่วนร่วมในงานที่เขารับผิดชอบ เชื่อมั่นว่าผลงานที่เกิดขึ้นมาจากการบูรณาการ ผสมผสานความต้องการขององค์กรและสมาชิกในทีมเข้าด้วยกัน มีแนวคิด 2 ลักษณะ คือ ส่วนที่ 1 ลักษณะของทีม 1) สมาชิกมีลักษณะเฉพาะตัว เช่น สติปัญญา ทักษะ และบุคลิกภาพ 2) ลักษณะเฉพาะทีม ความสามารถในการรวมทีมของสมาชิก 3) ลักษณะโครงสร้างภายในเฉพาะ เช่น แบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ลักษณะในการรวมทีมของสมาชิก ส่วนที่ 2 คือ พลังหรือการเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะของทีม โดยแบ่งเป็นลักษณะที่ทำให้ทีมรวมกันได้ เช่น ความร่วมมือในการทำกิจกรรม และลักษณะที่ทำให้ทีมประสบผลสำเร็จ เช่น การทำกิจกรรมเพื่อให้ทีมบรรลุจุดมุ่งหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันเป็นทีมของจอร์จ โฮแมน Homans (1974) มีหลักในการทำงานร่วมกันเป็นทีมว่าจะต้องประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 3 ประการ คือ กิจกรรม การกระทำ และความรู้สึก โดยเชื่อว่าองค์ประกอบทั้ง 3 ดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันเสมอ โดยถ้าสมาชิกในทีมมีส่วนร่วมในกิจกรรมของทีมเท่าไร พฤติกรรมและความรู้สึกร่วมกันของสมาชิกก็จะมีมากขึ้นเท่านั้น เนื่องจากสมาชิกในทีมต้องการติดต่อสื่อสาร ปกป้องหาหรือ มีการประสานงาน มีการช่วยเหลือ ตลอดจนมีการตัดสินใจร่วมกัน ซึ่งล้วนแล้วแต่มีเป้าหมายเดียวกันนั่นเอง

แนวคิดผลสัมฤทธิ์ของทีม (Theory of Team Achievement) สต็อกดิลล์ (Stogdill, 1950) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของการทำงานเป็นทีมมี 2 ประการ

1. การรวมตัวกันของสมาชิก หมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน การแสดงออกเป็นลักษณะตอบโต้หรือตอบสนอง และความคาดหวัง
2. สื่อกลางในการร่วมกันของสมาชิก คือการกำหนดโครงสร้างของทีมเพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกปฏิบัติ ได้แก่ โครงสร้างที่เป็นทางการ เช่น ตำแหน่ง หน้าที่ รายละเอียดของงาน

แนวคิดว่าด้วยบุคลิกภาพของทีม (Team Syntality Theory) แคเทล (Cattell, 1948) ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือ หนึ่ง มิติต่างๆ ของทีม(Dimensions) และสองคือ พลวัตของบุคลิกภาพรวมของทีม (Dynamics of syntality) โดยจะกล่าวในรายละเอียด ดังต่อไปนี้ มิติต่าง ๆ ของทีม ประกอบด้วย

1. ลักษณะสมาชิกในทีม เช่น ระดับสติปัญญา ทักษะ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม เป็นต้น
2. ลักษณะของบุคลิกภาพของทีม โดยดูได้จากพฤติกรรมที่ทีมแสดงออกมา รวมไปถึงวิธีการตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ของทีม

3. ลักษณะโครงสร้างภายในของทีม ได้แก่ บทบาทของสมาชิกแต่ละคน ตำแหน่งของสมาชิก ตลอดจนการสื่อสารภายในทีม

พลวัตของบุคลิกภาพรวมของทีม ซึ่งโดยทั่วไปแล้วงานหรือกิจกรรมของทีมแบ่งได้เป็น 2 ประเภท

1. งานที่มุ่งที่ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในทีม
2. งานที่มุ่งที่ความสำเร็จของเป้าหมายของทีม

4.3 องค์ประกอบของทีมงานที่มีประสิทธิภาพ

การจะทำงานเป็นทีมจำเป็นต้องมีการพัฒนาการทำงานเป็นทีม โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของทักษะการทำงานเป็นทีม องค์ประกอบดังกล่าวนี้มีนักคิดนักวิจัยหลายท่านได้ให้รายละเอียดไว้ ดังต่อไปนี้ Tarricone and Luca (2002) ได้สรุปองค์ประกอบของทักษะการทำงานเป็นทีมไว้ 6 ข้อที่มาจากการรวบรวมงานวิจัยอื่น ๆ ได้ดังนี้

1. การยึดมั่นเพื่อความสำเร็จของทีมและเพื่อเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกทุกคนต้องตระหนักและยึดมั่นในเป้าหมายและความสำเร็จของผลงานของทีม ทีมที่สามารถสร้างความร่วมมือในการทำงานเพื่อเป้าหมายสูงสุดของทีมได้ จะเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

2. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน สมาชิกต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศที่เกิดการร่วมมือกัน เพื่อให้เห็นถึงผลดีของการทำงานเป็นทีมมากกว่าการทำงานเพียงคนเดียว เพื่อดึงความสามารถของแต่ละบุคคลมาร่วมกันในงาน เพื่อเกิดการเรียนรู้และเพื่อความสำเร็จร่วมกัน

3. ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ประกอบด้วยความสามารถในการอภิปรายประเด็นต่างๆ ต่อสมาชิกได้อย่างเปิดเผย ซื่อสัตย์ น่าเชื่อถือ สนับสนุนและให้ความเคารพต่อทีมและสมาชิกทุกคน และสามารถสร้างสิ่งแวดล้อมการทำงานเพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การสื่อสารแบบเปิดและการให้ผลตอบกลับเชิงบวก มีความสามารถในการเป็นผู้ฟังที่ดีเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิกทุกคน และเพื่อสร้างบรรยากาศการทำงานร่วมกันที่ดีระหว่างกัน สมาชิกทุกคนควรจะสามารถให้ผลตอบกลับได้อย่างเปิดเผยและจริงใจ

5. องค์ประกอบของทีม ที่มีความเหมาะสมถือเป็นความสำคัญยิ่งในการสร้างทีมงานที่ประสบความสำเร็จ สมาชิกทุกคนต้องมีความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง และความคาดหวังของทีมในการทำงานตามกระบวนการ

6. การยึดมั่นต่อกระบวนการกลุ่ม ภาวะผู้นำ และความไว้วางใจ สมาชิกทุกคนต้องมั่นใจและส่งเสริมการทำงานตามกระบวนการของทีม ผู้นำทีมต้องมีความสามารถในการสร้างความร่วมมือการตัดสินใจและการแก้ปัญหา

เมื่อกล่าวถึงทีม มักจะหมายรวมถึงกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ ทักษะและความสามารถแตกต่างกัน และจากความหลากหลายดังกล่าวทำให้ทีมสามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและมีข้อตัดสินใจที่ดีกว่ารายบุคคล ความจำเป็นของการทำงานเป็นทีมจะมีมากขึ้นเมื่องานนั้นมีเงื่อนไขดังนี้ (Scholtes, Joiner, & Streibel, 1996)

1. งานซับซ้อนและต้องการความคิดสร้างสรรค์มีลักษณะไม่ชัดเจน
2. องค์กรต้องการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม
3. จำเป็นต้องเรียนรู้งานอย่างรวดเร็ว
4. ต้องการการอุทิศตนกับงานอย่างสูง
5. ต้องการความร่วมมือจากการนำเอาข้อตัดสินใจไปปฏิบัติ
6. งานหรือกระบวนการทำงานต้องข้ามสายงาน

Harvey and Drolet (2004) แบ่งองค์ประกอบของทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. วัตถุประสงค์ (Purpose) ประกอบด้วย การมีหลักการทำงานที่ชัดเจน การมีการแบ่งงานเพื่อร่วมกันทำ และการมีความเชื่อว่าสามารถทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้
2. องค์ประกอบของทีม (Composition) ประกอบด้วย การกำหนดตำแหน่งของสมาชิกที่ชัดเจน การแสดงความช่วยเหลือระหว่างกัน และการตระหนักถึงบทบาทของตนเอง
3. ด้านปฏิสัมพันธ์ต่อกัน (Interaction) ประกอบด้วย การกำหนดตำแหน่งของสมาชิกที่ชัดเจน การแสดงความช่วยเหลือระหว่างกัน และการตระหนักถึงบทบาทของตนเอง
4. ด้านโครงสร้างและสภาพแวดล้อม (Structure and Context) ประกอบด้วย ความเข้าใจที่ชัดเจนในโครงสร้างของกลุ่ม การรักษาสภาพแวดล้อม และได้รับการสนับสนุนจากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก

ยงยุทธ เกษสาคร (2548) กล่าวถึงปัจจัยหลักซึ่งเป็นองค์ประกอบของการทำงานร่วมกันเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านสมาชิกกลุ่ม กลุ่มจะทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สมาชิกควรมีคุณลักษณะ 4 ประการ เป็นอย่างน้อย คือ
 - 1.1 มีเจตคติที่ดี และตั้งใจทำงาน
 - 1.2 มีทักษะในการทำงานนั้น
 - 1.3 มีความร่วมมือและประสานกันอย่างดี
 - 1.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
2. องค์ประกอบด้านผู้นำกลุ่ม ด้วยจิตสำนึกที่เต็มไปด้วยความรับผิดชอบที่จะนำองค์กรไปสู่ประตูแห่งชัยชนะ ขององค์กรเรียกว่า หัวใจของภาวะผู้นำทางธุรกิจ (The Seven Key To Business Leadership) ซึ่งมีคุณลักษณะดังนี้

2.1 การพัฒนาวิสัยทัศน์ (Vision Development : V) ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และพยายามพัฒนาวิสัยทัศน์ของตน เพื่อนำองค์กรให้อยู่รอดปลอดภัยได้

2.2 การปรับเปลี่ยนวิกฤตความขัดแย้งเป็นโอกาส (Invite Dissent : I) การเชื้อเชิญความเห็นที่แตกต่างของสมาชิก โดยการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากการประชุมระดมสมอง

2.3 การมีสติสุขุมรอบคอบ (Cool to be acting : C) ผู้นำควรรักษาระดับของอารมณ์ให้มั่นคงสม่ำเสมอ ไม่ตัดสินใจอะไรด้วยความหุนหันพลันแล่น

2.4 การมองผู้ปฏิบัติงานอย่างมีคุณค่า (Trust our subordinate : T) ไว้วางใจลูกน้อง ต้องเชื่อมั่นในความสามารถของเขา และเมื่อลูกน้องเกิดความผิดพลาดขึ้น ผู้นำพร้อมที่จะร่วมรับผิดชอบ ที่สำคัญควรให้โอกาสลูกน้องในการทำงานด้วย

2.5 การให้โอกาสคน (Opportunity : O) ดึงศักยภาพในส่วนที่ดีของคนออกมาใช้ งานให้เกิดประโยชน์ได้โดยการให้โอกาสลูกน้องได้แสดงจุดเด่นของตนโดยเสมอหน้ากันอย่างยุติธรรม

2.6 การสนับสนุนเพื่อประกันความเสี่ยง (Risk Encouragement : R) การกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานกล้าเสี่ยงที่จะคิดและทำด้วยความมั่นใจ

2.7 การเป็นผู้ชำนาญการ (Expert : E) ผู้นำควรมีความรู้ความชำนาญในหลายๆ เรื่องซึ่งความรู้ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในทุกเรื่อง

3. องค์ประกอบด้านการจัดรูปแบบโครงสร้างของกลุ่ม การจัดรูปแบบโครงสร้างของทีมงานที่ดีจะต้องมีเป้าหมายชัดเจน มีขอบเขตแน่นอน มีกลไกของข้อมูลย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงผลงานอย่างเป็นระบบ

4. องค์ประกอบด้านพฤติกรรมกลุ่ม ความสำเร็จของการทำงานเป็นทีมขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการทำงานของสมาชิก อาศัยบุคลากรที่มีทักษะทั้งในด้านความรู้ความสามารถ และความชำนาญในการทำงานที่เกิดจากแรงขับภายในด้วยการได้รับแรงจูงใจในผลประโยชน์ร่วมกัน

5. ด้านบทบาทความรับผิดชอบของสมาชิก สิ่งที่ควรปฏิบัติเมื่อท่านเป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน

5.1 ขั้นการวิเคราะห์ตนเอง ว่าตนเองนั้นมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นในทีมอย่างไร จุดเด่นของตนเองมีอะไรบ้าง เป็นต้น

5.2 ขั้นวิเคราะห์และทำความเข้าใจสมาชิกภายในทีม ในขั้นนี้จะต้องให้ความสำคัญในเรื่องระบบค่านิยม ทักษะคติ ความเชื่อและเป้าหมายส่วนบุคคล ความสามารถ ประสบการณ์ในอดีต เป็นต้น

5.3 ขั้นทำความเข้าใจทีมทั้งหมด ศึกษาจากประสบการณ์ ความสามารถของทีม การสื่อความเข้าใจภายในทีม เป็นต้น

5.4 ขั้นลงมือปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เติบโตตามศักยภาพ มีจุดยืน ไม่กลัวปัญหา ก้าวหน้า มองการณ์ไกล

เตือนใจ แวงงาม (2545) กล่าวว่า การปฏิบัติงานในองค์กรหรือในกลุ่ม จะบรรลุเป้าหมายได้จะต้องมีทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1. บรรยากาศในทีมเป็นกันเอง ไม่มีพิธีรีตอง ไม่ตึงเครียด และต้องระมัดระวังตัวในขณะที่ทำงาน ทุกคนมีความเอาใจใส่ในงานและร่วมกันทำงานอย่างจริงจังเป็นธรรมชาติ ไม่ฝืนหรือแกล้งทำแต่ต่อหน้า ไม่มีร่องรอยของความเบื้อหน้าบนใบหน้าของสมาชิกทุกคน
2. ทีมงานนั้นจะมีการถกเถียงอภิปรายกันอย่างหนักทั้งในทางกว้างและทางลึกก่อนลงมือทำ ไม่มีการพูดนอกเรื่องและไม่มีการใช้อารมณ์ พูดกันด้วยเหตุผล
3. เป็นทีมที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกทุกคนยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ เพราะร่วมกันกำหนดขึ้นมาจึงต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันและผูกพันกับทุกคนในทีม
4. ทุกคนจะฟังเสียงของกันและกัน ฟังความคิดเห็นข้อติติง แล้ววิเคราะห์วิจารณ์กันอย่างละเอียดถี่ถ้วน ทุกคนตั้งใจฟังความคิดเห็น ทุกคนกล้าเสนอความคิดเห็นไม่กลัวที่จะถูกกล่าวหาว่าโง่หรือเสนออะไรไม่เข้าท่า
5. เป็นทีมที่จะไม่มีการเห็นพ้องกันทันทีตลอดเวลา แต่กลุ่มมีความสบายใจกับสถานการณ์ เช่นนี้ เพราะทุกคนไม่หลีกเลี่ยงความขัดแย้งไม่กลัวความขัดแย้ง กล้าเผชิญความจริง เพื่อหาข้อยุติ โดยกลุ่มจะช่วยกันสำรวจดูเหตุผลของผู้ที่ไม่เห็นด้วยอย่างรอบคอบ แล้วช่วยกันหาวิธีแก้ไขข้อขัดแย้งเหล่านั้น สมาชิกจะไม่ใช้อิทธิพลครอบงำผู้ไม่เห็นด้วยอย่างเด็ดขาด กลุ่มไม่แสดงความเป็นศัตรู
6. การตัดสินใจของกลุ่มจะเป็นการตัดสินใจโดยความเห็นพ้องต้องกัน(Consensus) หลังจากอภิปรายกันแล้วทุกคนก็จะเต็มใจนำไปปฏิบัติ กลุ่มจะไม่ยอมรับการตัดสินใจแบบง่าย ๆ โดยวิธีใช้เสียงข้างมากลากไป
7. การวิพากษ์วิจารณ์การกระทำหรือผลงานของกลุ่มจะกระทำกันจนเป็นกิจ อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา จะไม่โจมตีเรื่องส่วนตัว กลุ่มจะไม่มุ่งมองไปที่บุคคลว่าเป็นตัวก่อให้เกิดปัญหาจนกว่าจะตรวจดูทุกปัญหาแล้ว จนจะเป็นปัญหาสุดท้ายที่จะนำมาพิจารณา
8. เป็นกลุ่มที่รู้สึกตนเองว่ามีอิสระอย่างเต็มที่ที่สามารถแสดงความรู้สึกของตนออกมาเมื่อรู้สึกว่ามีปัญหาเกิดขึ้นทันที
9. เป็นกลุ่มที่ทำงานด้วยความตรงต่อเวลา พอใจเต็มที่ที่จะทำงานที่รับผิดชอบได้ผลดีที่สุดและเสร็จเร็วที่สุด
10. เป็นกลุ่มที่ผู้นำอย่างเป็นทางการจะไม่ใช้อำนาจหรืออิทธิพลของตนเข้าครอบงำกลุ่มเลย ในทางกลับกันกลุ่มจะไม่ยอมตามผู้นำอย่างงมงาย ทุกคนในกลุ่มพร้อมที่จะเป็นผู้นำกลุ่มได้ แต่จะไม่มี การแสวงหาอำนาจต่อสู้เพื่อหักล้างกัน

11. เป็นทีมที่ตื่นตัวและรู้ตัวเองอยู่ตลอดเวลาว่าขณะนี้กลุ่มเป็นอย่างไรกำลังทำอะไรอยู่ บางคราวกลุ่มจะหยุดทำงานหันมาสำรวจตนเองว่ากลุ่มทำงานได้ดีหรือไม่ แค่นั้น มีอะไรที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานบ้าง

จากแนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมและองค์ประกอบของความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ได้กล่าวไปข้างต้น ผู้วิจัยได้รวบรวมองค์ประกอบของทักษะการทำงานเป็นทีมที่นักคิดนักวิจัยได้กล่าวถึงไว้เพื่อหาคำประกอบที่สำคัญ นำมาเป็นโครงสร้างในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 องค์ประกอบของความสามารถการทำงานเป็นทีม

ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	นักวิจัย							
	Cattell (1948)	Stogdill (1950)	G.C. Homans (1974)	Blake and Mouton (1964)	เดียนใจ แวงงาม(2534)	Harvey and Drolet (1994)	ยงยุทธ เกษสาคร (2546)	Tarricone and Luca (2002)
1. ลักษณะของทีม เช่น ความสามารถของสมาชิกความร่วมมือของทีม	✓			✓				
2. โครงสร้างของทีม เช่น ตำแหน่งหน้าที่ บทบาทของสมาชิกในทีม	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
3. การถกเถียงอภิปรายกันอย่างหนักทั้งในทางกว้างและทางลึกก่อนลงมือทำ					✓			
4. การปฏิสัมพันธ์ต่อกัน การสื่อสารและการแสดงออกเป็นลักษณะตอบโต้หรือตอบสนอง		✓	✓	✓	✓		✓	✓
5. โครงสร้างและสภาพแวดล้อมความเข้าใจที่ชัดเจนในโครงสร้างของทีมการรักษาบรรยากาศ	✓				✓	✓		✓
6. การมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน			✓		✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 2.4 องค์ประกอบของความสามารถการทำงานเป็นทีม (ต่อ)

ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	นักวิจัย							
	Cattell (1948)	Stogdill (1950)	G.C. Homans (1974)	Blake and Mouton (1964)	เดียนใจ แวงงาม(2534)	Harvey and Drolet (1994)	ยงยุทธ เกษศาสตร์ (2546)	Tarricone and Luca (2002)
7. การวิพากษ์วิจารณ์การกระทำหรือผลงานของทีม					✓			
8. องค์ประกอบด้านผู้นำทีม							✓	
9. ความตรงต่อเวลา					✓			
10. การสำรวจและประเมินการทำงานของตนเองและของทีม					✓		✓	✓

จากตารางที่ 4 แสดงองค์ประกอบของความสามารถการทำงานเป็นทีมที่มีนักศึกษานักวิจัยได้ให้รายละเอียดไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบเหล่านี้ โดยเลือกองค์ประกอบที่มีความสำคัญและมีการกล่าวถึงมากที่สุด 5 อันดับแรกมาเป็นองค์ประกอบในการพัฒนาความสามารถในการทำงานเป็นทีมในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีม เพื่อแบ่งงานตามความถนัดและเหมาะสม
2. กำหนดเป้าหมายของทีม สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ทุกคนยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ที่ร่วมกันกำหนด
3. สามารถสื่อสารภายในทีมสมาชิกในทีมมีการประสานงานกันอย่างเปิดเผย สื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมา มีการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังกันในทีม
4. รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมสมาชิกในทีมร่วมกันสร้างบรรยากาศที่เกิดการร่วมมือกัน การทำงานเป็นทีมที่ไม่ตึงเครียดจนเกินไปและไม่ละเลยจนเกินไป มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
5. สามารถประเมินการทำงานได้โดยการสำรวจตนเองและทีมว่าทำงานได้ดีหรือไม่ ในระดับใด มีอะไรที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานบ้างหาทางแก้ไขปัญหาในการทำงาน

4.4 การวัดความสามารถการทำงานเป็นทีม

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารูปแบบการวัดทักษะและความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่นักวิจัยได้ทำการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า การศึกษาวิจัยส่วนใหญ่ใช้เป็นแบบสอบถามวัดระดับ (ธนพัชร สมใจ, 2552; ธีรรัตน์ วงษ์พันธุ์, 2551; ปริณดา เลิศศรีมงคล, 2554; สุทธิณี ประชาสะโนบล, 2550) แบบแบบสังเกต (จริยา ชื่นศิริมงคล, 2547; เนาวรัตน์ สาทลาลัย, 2547; ปริณดา เลิศศรีมงคล, 2554; สายพิน สีหรัักษ์, 2551) แบบวัดและประเมิน (นฤมล หน่อนิล, 2554; สายพิน สีหรัักษ์, 2551) ซึ่งนักวิจัยได้ทำการพัฒนาเครื่องมือมาจากวิธีที่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 สรุปงานวิจัยที่มีการพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะการทำงานเป็นทีม

ผู้วิจัย / ปี	วิธีการพัฒนาเครื่องมือ	เครื่องมือที่ใช้
นฤมล หน่อนิล (2554)	ใช้วิธีการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการทำงานเป็นทีมและทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม	แบบคำถามเลือกตอบ ก. ข. ค. แบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ 1) การมีเป้าหมายร่วมกัน 2) การเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ 3) การติดต่อสื่อสารที่ดี 4) มีความสัมพันธ์อันดี ยอมรับ สนับสนุนช่วยเหลือกันและกัน 5) การแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ 6) การประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงาน
ปริณดา เลิศศรีมงคล (2554)	1. แบบวัดทักษะการทำงานเป็นทีม ศึกษาจากตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ใช้กรอบโครงสร้างทักษะการทำงานเป็นทีมที่ได้สังเคราะห์มาเป็นกรอบ โครงสร้าง	แบบวัดทักษะการทำงานเป็นทีม Likert Rating Scale 5 ระดับ โดยยึดตาม 5 ทักษะย่อย ดังนี้ 1) การร่วมกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และแบ่งหน้าที่กันทำงาน 2) การตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง 3) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ฟังพิน อภัยและช่วยเหลือกัน 4) การรักษาบรรยากาศในการทำงานและปรับตัวหากัน 5) การสื่อสารแบบเปิด มีการปรึกษาและแก้ปัญหาร่วมกัน ส่วนแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม เป็นแบบตารางผู้สังเกตใส่เครื่องหมายถูกว่ามีพฤติกรรมนั้น ๆ หรือไม่มี

ตารางที่ 2.5 สรุปงานวิจัยที่มีการพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะการทำงานเป็นทีม (ต่อ)

ผู้วิจัย / ปี	วิธีการพัฒนาเครื่องมือ	เครื่องมือที่ใช้
ธนพัชร์ สมใจ (2552)	สร้างขึ้นตามแนวคิดของ Woodcock (1989)	แบบสอบถามการทำงานเป็นทีม มี 44 ข้อ คำถามทางบวกทั้งหมดมี 11 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ มาตราส่วนประเมินค่า Rating Scale 5 ระดับ
สุทธินี ประภาสะ โนบล (2550)	ดัดแปลงจากแนวคิดของ Campion (1993) ให้เหมาะ สมกับกลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามการทำงานเป็นทีมมาตราส่วน ประเมินค่า Rating Scale คำถาม 29 ข้อ คำถามเชิงบวก 27 ข้อ เชิงลบ 2 ข้อ
จรียา ขึ้นศิริมงคล (2547)	ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับประเมิน การทำงานเป็นทีม ทั้ง 4 ด้าน ตามแนวคิดของ Kowalski (1999)	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม สำหรับผู้สังเกตตรวจสอบว่าปฏิบัติหรือไม่ ประกอบด้วย ด้านการติดต่อสื่อสารภายใน ทีม การรับรู้พันธกิจของทีม ความเต็มใจที่ จะร่วมมือทำงานเป็นทีมและการยึดมั่น ผูกพันในการทำงาน
เนาวรัตน์ สาททลา ลัย (2547)	ไม่ได้บอกรายละเอียด	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม สำหรับผู้สังเกตตรวจสอบว่ามีหรือไม่มี การปฏิบัติ ประกอบด้วยเนื้อหาใน 3 ทักษะในการสร้างความร่วมมือ จำนวน 8 ข้อ ทักษะในการแก้ปัญหาโดยทีมงาน 6 ข้อ ทักษะในการสร้างความเห็นพ้อง ต้องกัน 5 ข้อ

จากการวิเคราะห์แบบวัดทักษะการทำงานเป็นทีมที่มีผู้ออกแบบไว้มากมาย สรุปได้ว่า การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้แบบวัดทักษะการทำงานเป็นทีมของ ปริณดา เลิศศิริมงคล (2554) เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม เนื่องจากส่วนใหญ่ใช้การวัดแบบมีระดับตัวเลือก 5 ระดับ และแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้แบบวัดที่ปริณดา ออกแบบยังมีความสอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมของทักษะการทำงานเป็นทีมที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในหัวข้อทักษะการทำงานเป็นทีม โดยจะออกแบบเป็นแบบวัดความสามารถการทำงานเป็นทีมแบบใช้

สถานการณ์ ที่มีระดับตัวเลือก 5 ระดับ สำหรับผู้เรียนประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของตนเองและแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ลักษณะตารางให้ผู้สังเกตใส่เครื่องหมายถูกว่ามีพฤติกรรมนั้น ๆ หรือไม่มี

4.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วราภรณ์ สีนถาวร (2553) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานแบบร่วมมือโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการรู้สารสนเทศ และทักษะการเรียนรู้เป็นทีมของนักศึกษาครูระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาครูระดับปริญญาตรี ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีคะแนนความรู้ความเข้าใจทางสารสนเทศ และทักษะการเรียนรู้เป็นทีมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการเรียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และพบว่าการเรียนรู้เป็นทีมส่งผลให้การทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านข้อมูล สารสนเทศ และประสบการณ์ระหว่างเพื่อนร่วมทีมทำให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น (Senge, 1994)

เมษยา ชื่นอาภรณ์ (2550) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบผลของ การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อความรู้และทัศนคติต่อการทำงานเป็นทีม และการสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยใช้การเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อการทำงานเป็นทีมมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมสูงกว่ากลุ่มควบคุมและมีพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมในระดับมาก ซึ่งในขั้นการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ เทคนิคที่ผู้วิจัยเลือกใช้คือ การบรรยายประกอบการยกตัวอย่างหรือการเปิดประเด็นให้อาสาสมัครร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเล่าประสบการณ์ตรงของตน โดยสิ่งที่นำมายกเป็นตัวอย่างนั้นพยายามดึงสิ่งที่เป็นสถานการณ์หรือมีบริบทที่ใกล้เคียงกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยมักจะนำเหตุการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่สังเกตได้ภายในช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมมาบอกเล่า ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจ และเข้าใจเมื่อได้ยกมาเทียบกับถ้อยความรู้ที่เป็นหลักการหรือทฤษฎี อันสามารถช่วยเชื่อมโยงการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้มากยิ่งขึ้น เมื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่แล้ว ก็ต้องทำการสรุปความรู้เป็นความคิดรวบยอดซึ่งเป็นนามธรรม สรุปเป็นหลักการตามความเข้าใจของตนเองที่ได้จากการบูรณาการจากการสังเกต การลงมือปฏิบัติจริงกับทฤษฎี เนื้อหาสาระ ข้อคิดหรือมุมมองที่ได้รับทั้งใหม่และเก่า

นิษฐา พุฒิมานรติกุล (2548) ได้ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้เป็นทีม สำหรับนำเทคโนโลยีการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าการทดลองใช้รูปแบบการฝึกอบรมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะการเรียนรู้เป็นทีม และประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มตัวอย่างร่วมมือกันทำงานเป็น

ทีมในระดับมากข้อค้นพบหลังการทดลองพบว่า ทักษะย่อยทักษะหนึ่งของการเรียนรู้เป็นทีมคือการทำงานเป็นทีม หากการเรียนรู้เป็นทีมได้ผลดีย่อมส่งผลให้การทำงานเป็นทีมหรือประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นตามไปด้วย ส่วนหนึ่งในการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมให้เพิ่มขึ้นก็มาจากการที่สมาชิกในที่ทำงาน อาศัยความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ต่างๆของสมาชิกในทีม และหัวหน้าทีมมาแลกเปลี่ยนกันเพื่อพัฒนาความรู้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาชั้นสื่อสารมวลชน มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาชั้นสื่อสารมวลชน 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาชั้นสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ 3) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาชั้นสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ

การดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

1. การออกแบบงานวิจัย
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การออกแบบงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาชั้นสื่อสารมวลชน ได้มีการออกแบบการทดลองโดยกำหนดรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Designs) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง มีการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (The Pretest-Posttest Design with Nonequivalent Groups) (วรรณิ์ แกมเกตุ, 2555) โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) จำนวน 25 คน และกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จำนวน 30 คน ดังภาพนี้

E	O ₁	X _A	O ₂
C	O ₁	X _B	O ₂

ภาพที่ 3.1 แผนภาพการทดลอง

- O₁ แทน การวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนการทดลอง
- O₂ แทน การวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังการทดลอง
- X_A แทน การทดลองใช้การเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยการสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ
- X_B แทน การทดลองใช้การเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยการสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ
- E แทนกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง)
- C แทนกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม)

2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร นักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านสื่อสารมวลชน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ศูนย์เทเวศร์) จากมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน มีรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการมอบหมายงานในลักษณะงานกลุ่ม นักศึกษาจำนวน 55 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (08-212-205) ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2559 โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อแบ่งเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) จำนวน 25 คนและกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จำนวน 30 คน รายละเอียดดังนี้

กลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) จำนวน 25 คน กำหนดให้สะท้อนคิดตามประเด็นคำถามแบบเจาะจง โดยสะท้อนคิดรายบุคคลและสะท้อนคิดกลุ่ม ในการสะท้อนคิดกลุ่ม กำหนดให้สะท้อนคิดผ่านข้อความและ/หรือสื่อชนิดอื่นได้แก่ ภาพนิ่ง วิดีโอ เสียง เป็นต้น

กลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จำนวน 30 คน กำหนดให้สะท้อนคิดตามประเด็นคำถามแบบไม่เจาะจง โดยสะท้อนคิดรายบุคคลและสะท้อนคิดกลุ่ม ในการสะท้อนคิดกลุ่ม กำหนดให้สะท้อนคิดผ่านข้อความ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

3.2 ระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) และเครื่องมือในการสะท้อนคิดผ่านบล็อก

3.3 แบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม

3.4 แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมและรูบริคเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีม

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการนำการเรียนการสอนแบบผสมผสาน และหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์มาเป็นโครงสร้างหลักในการจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (08-212-205) จำนวน 7 สัปดาห์ ครอบคลุมเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ถึง 7 ซึ่งแผนการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 2 แผน (รายละเอียดในภาคผนวก ค หน้า 114) 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ โดยเป็นการเรียนแบบพบกันในห้องเรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที และแบบออนไลน์ระหว่างสัปดาห์สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที เป็นอย่างต่ำ โดยขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนจะดำเนินกิจกรรมตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ร่วมกันด้วยการจัดเรียนการสอนแบบผสมผสานที่มีการสะท้อนคิดผ่านบล็อกด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน สรุปได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ 2) ขั้นการสังเกตและการไตร่ตรอง 3) ขั้นการพิจารณาถึงความเห็นและการสร้างแนวคิด 4) ขั้นการประเมินประสบการณ์และการบูรณาการซึ่งมีประเด็นคำถามสำหรับการสะท้อนคิดแต่ละแผนฯ ดังนี้

คำถามการสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบยึดตามความสามารถในการทำงานเป็นทีม ใช้สำหรับกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) ดังนี้

1. ทีมของข้าพเจ้ามีเป้าหมายในการทำงานอย่างไร และมีกระบวนการทำงานอย่างไรบ้าง

2. ข้าพเจ้าและทีมงานแต่ละคนทำหน้าที่ใดบ้าง และมีการปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นได้ดีหรือไม่อย่างไรบ้าง

3. ข้าพเจ้าและทีมงานพบปัญหาใดบ้างระหว่างการทำงานและได้แก้ปัญหที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานนั้นอย่างไร

4. ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์หรือความรู้อะไรบ้าง พร้อมบอกแนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ในการทำงานครั้งต่อไป เช่น เทคนิคการตัดต่อวิดีโอให้มีคุณภาพ เทคนิคการอภิปรายหน้าชั้นเรียน เป็นต้น

5. ข้าพเจ้าวางแผนสำหรับการทำงานให้ดีขึ้นในครั้งต่อไปอย่างไร เช่น นำเสนอวิธีการทำงานแบบใหม่ที่แตกต่างออกไปจากครั้งนี้

คำถามการสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบยึดตามความสามารถในการทำงานเป็นทีม ใช้สำหรับกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม)

ให้ผู้เรียนเขียนสะท้อนคิดบนบล็อกด้วยประเด็น ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการทำงานของทีม
2. การปฏิบัติหน้าที่ในทีมทั้งของตนเองและของทีมงาน
3. ปัญหาระหว่างการทำงานทั้งของตนเองและของทีมงาน
4. ประโยชน์หรือความรู้ที่จะนำไปปรับใช้ในการทำงานครั้งต่อไป
5. การวางแผนสำหรับการทำงานให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

3.1.1 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

3.1.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนวิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทย์โทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงรวมจำนวน 3 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภาคผนวก ก หน้า 108) ตรวจสอบคุณภาพด้วยการคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับเนื้อหา/จุดประสงค์ (Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (วรรณิ แกมเกตุ, 2555)

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อความของผู้ทรงคุณวุฒิ

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์
 เกณฑ์ในการแปลความหมาย
 ถ้า $IOC \geq 0.5$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์
 ถ้า $IOC < 0.5$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์

ตารางที่ 3.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคน			ค่า IOC	แปลผล
	ที่ 1	2	3		
1. แผนการจัดการเรียนรู้					
1.1 การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
1.2 การกำหนดเนื้อหาสาระมีความเหมาะสม	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
1.3 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
1.4 การกำหนดสื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
1.5 การกำหนดการประเมินสื่อมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2. กิจกรรมในชั้นเรียน					
2.1 เวลาที่ใช้ในชั้นเรียนมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.2 เวลาในการสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.3 เวลาในการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.4 จำนวนกิจกรรมในชั้นเรียนมีความเหมาะสม	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
2.5 กิจกรรมในชั้นเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.6 สื่อที่ใช้ในชั้นเรียนมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.7 การประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรมในชั้นเรียน	+1	+1	0	0.7	เหมาะสม
2.8 ดำเนินการสอนตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.9 กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมทักษะความสามารถในการทำงานเป็นทีม	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
3. กิจกรรมออนไลน์					
3.1 เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมออนไลน์มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.2 จำนวนกิจกรรมเหมาะสมกับเวลาที่ใช้	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม

ตารางที่ 3.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคน ที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
3.3 กิจกรรมออนไลน์มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.4 เนื้อหาออนไลน์มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.5 ช่องทางในการติดต่อสื่อสารออนไลน์มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.6 กิจกรรมสนทนา(Chat) มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.7 กิจกรรมแสดงความคิดเห็นและอภิปราย (Discussion board) มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.8 กิจกรรมโหวตคะแนนความนิยม(Vote) มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.9 การทำกิจกรรมส่งงานที่ได้รับมอบหมาย (Assignment) มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.10 กิจกรรมศึกษาเอกสารการเรียนรู้ล่วงหน้า มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.11 กิจกรรมการสะท้อนคิดผ่านบล็อกมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
4. ภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้					
4.1 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
4.2 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 2	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
4.3 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 3	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
4.4 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 4	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
4.5 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 5	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
4.6 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 6	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
4.7 ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 7	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
รวม				0.9	เหมาะสม

จากตารางที่ 3.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พบว่า โดยรวมการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่

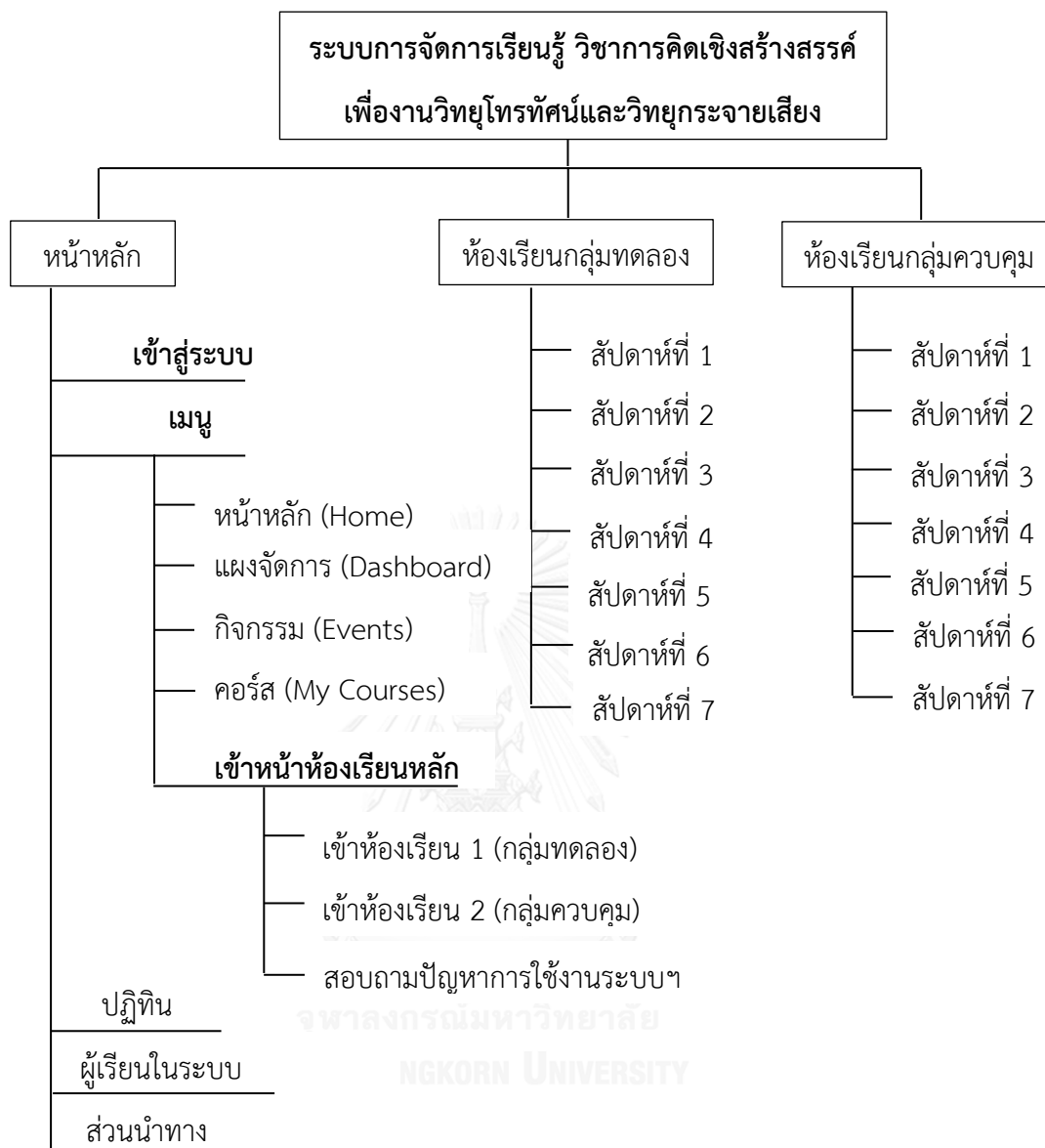
กำหนด (ค่า IOC = 0.9) โดยมีคำแนะนำให้ปรับแก้ภาษาให้เหมาะสมและปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนขั้นนำให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

3.1.3 ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิมาแก้ไขตามคำแนะนำ เช่น จัดลำดับขั้นในการเรียนการสอนให้เหมาะสม ปรับกิจกรรมบางอย่างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น เป็นต้น

3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิเหมาะสมแล้วไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) และเครื่องมือในการสะท้อนคิดผ่านบล็อก

3.2.1 ระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นบนระบบการจัดการเรียนรู้อ Moodle 3.1.1 สำหรับการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ รายวิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (08-212-205) ซึ่งมีโครงสร้างของระบบการจัดการเรียนรู้อย่างนี้ (ภาพที่ 3.2)

ภาพที่ 3.2 โครงสร้างภาพรวมของระบบการจัดการเรียนรู้ วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์
เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

1) หน้าแรก ประกอบด้วยแบนเนอร์ ป้ายต้อนรับ ส่วนเข้าสู่ระบบ ส่วนเมนูคำสั่ง ส่วนไปยัง โขงเขียลมีเดีย ส่วนปรับขยายหน้าจอ ส่วนแสดงผู้ออนไลน์ในระบบ ปฏิทิน ส่วนนำทาง รายละเอียดเกี่ยวกับรายวิชา ส่วนเข้าสู่ห้องเรียน (กลุ่มทดลอง/กลุ่มควบคุม) ส่วนสอบถามปัญหาการใช้งานระบบ และส่วนฟุตเตอร์เว็บ ดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 หน้าแรกระบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์
เพื่อนานวิทย์โทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

2) หน้าห้องเรียนหลัก แบ่งเป็น 2 ห้องเรียน คือ ปทว. 58 ห้อง1 (กลุ่มทดลอง) และ ปทว. 58 ห้อง 2 (กลุ่มควบคุม) ภายในหน้าจะแสดงกิจกรรมประจำสัปดาห์ เริ่มตั้งแต่สัปดาห์ที่ 9 ไปจนถึงสัปดาห์ที่ 15 รวม 7 สัปดาห์ ประกอบด้วยกิจกรรมและเครื่องมือสำหรับทำงานเป็นทีมแบบ ประสานเวลาและไม่ประสานเวลา ดังภาพที่ 3.4

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างภาพหน้าบทเรียนหลักประจำสัปดาห์ที่ 12

สัปดาห์ที่ 9 มีกิจกรรมกระดานสนทนากลุ่ม กระดานอภิปรายกลุ่ม กระดานสำหรับส่งงานหรือเอกสารงานและกิจกรรมโหวตสื่อที่ชื่นชอบมากที่สุด

สัปดาห์ที่ 10 มีกิจกรรมกระดานสนทนากลุ่ม กระดานอภิปรายกลุ่ม กระดานสำหรับส่งงานหรือเอกสารงาน แหล่งข้อมูลแบบฟอร์มโครงสร้างรายการวิทยุกระจายเสียง แหล่งข้อมูลตัวอย่างสปรอตรายการวิทยุสร้างสรรค์จำนวน 4 ตอน

สัปดาห์ที่ 11 มีกิจกรรมกระดานสนทนากลุ่ม กระดานอภิปรายกลุ่ม กระดานสำหรับส่งงานหรือเอกสารงานแหล่งข้อมูลจิงเกิ้ลที่ทุกกลุ่มต้องนำไปใช้ และกระดานส่งงานสะท้อนคิดเดี่ยวครั้งที่ 1

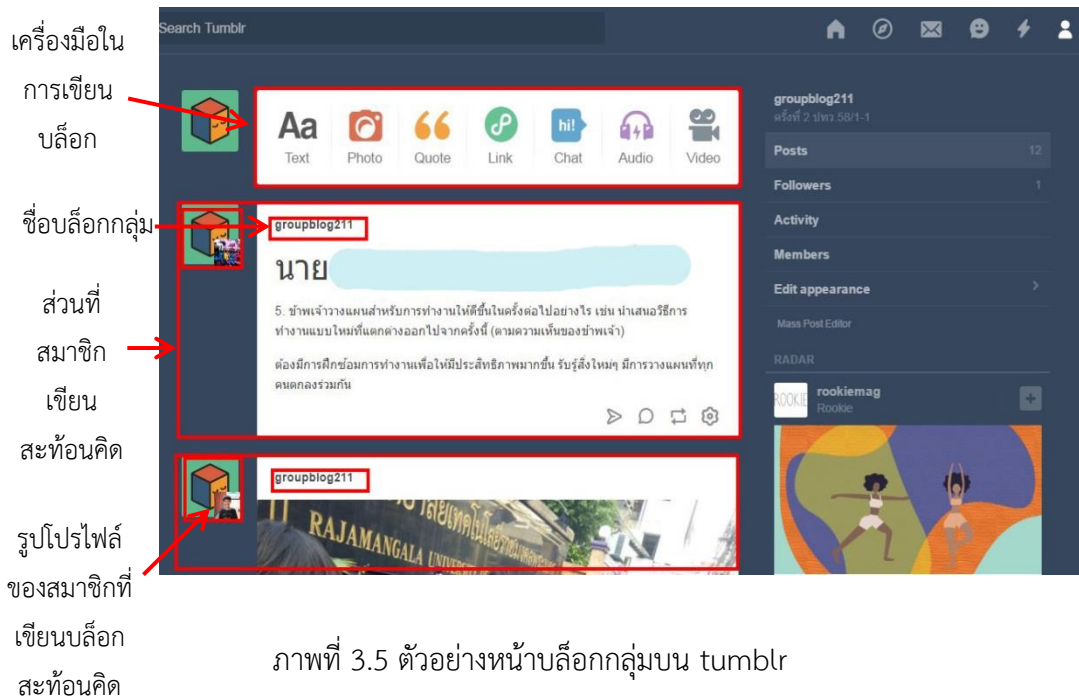
สัปดาห์ที่ 12 มีกิจกรรมกระดานสนทนาในกลุ่ม กระดานอภิปรายกลุ่ม กระดานสำหรับส่งงาน หรือเอกสารงาน และกระดานส่งงานสะท้อนคิดกลุ่ม ครั้งที่ 1

สัปดาห์ที่ 13 มีกิจกรรมกระดานสนทนาในกลุ่ม กระดานอภิปรายกลุ่ม กระดานสำหรับส่งงาน หรือเอกสารงาน และแหล่งข้อมูลแบบฟอร์มโครงร่างรายการวิทยุโทรทัศน์

สัปดาห์ที่ 14 มีกิจกรรมกระดานสนทนาในกลุ่ม กระดานอภิปรายกลุ่ม กระดานสำหรับส่งงาน หรือเอกสารงาน และกระดานส่งงานสะท้อนคิดเดี่ยว ครั้งที่ 2

สัปดาห์ที่ 15 มีกิจกรรมกระดานสนทนาในกลุ่ม กระดานอภิปรายกลุ่ม กระดานสำหรับส่งงาน หรือเอกสารงาน และกระดานส่งงานสะท้อนคิดกลุ่ม ครั้งที่ 2

3.2.2 เครื่องมือในการสะท้อนคิดผ่านบล็อก ผู้วิจัยเตรียมเครื่องมือสำหรับการสะท้อนคิดกลุ่มโดยสมัครบัญชีผู้ใช้งานบนเว็บไซต์ Tumblr จากนั้นสร้างบล็อกกลุ่มขึ้นมาตามจำนวนกลุ่มที่ได้ตกลงกันในชั้นเรียนและส่งคำเชิญเข้าร่วมบล็อกกลุ่มไปยังผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมสะท้อนคิดกลุ่มต่อไป โดยกลุ่มสะท้อนคิดบนบล็อกแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) ให้มีการสะท้อนคิดเดี่ยวและการสะท้อนคิดกลุ่ม มีข้อความถามในการสะท้อนคิดกลุ่มและกำหนดให้สะท้อนคิดกลุ่มผ่านข้อความและ/หรือสื่อชนิดอื่นได้แก่ ภาพนิ่ง วิดีโอ เสียง เป็นต้น และกลุ่มสะท้อนคิดบนบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) กำหนดให้สะท้อนคิดเดี่ยวและสะท้อนคิดกลุ่ม มีการกำหนดข้อความถามในการสะท้อนคิดกลุ่มแบบไม่เจาะจง กำหนดให้สะท้อนคิดกลุ่มผ่านข้อความ ดังภาพที่ 3.5

3.2.3 นำระบบการจัดการเรียนรู้สำหรับการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์รายวิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (08-212-205) ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมเบื้องต้น

3.2.4 นำระบบการจัดการเรียนรู้สำหรับการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ รายวิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (08-212-205) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านระบบการจัดการเรียนรู้พิจารณาประเมินการออกแบบส่วนต่าง ๆ ของระบบ รวมจำนวน 3 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภาคผนวก ก หน้า 108) โดยข้อความถามในแบบประเมินวิเคราะห์มาจกแผนการจัดการเรียนรู้และระบบการจัดการเรียนรู้เป็นกรอบในการสร้างรายการประเมินการออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้ ลักษณะข้อความถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 27 ข้อ (รายละเอียดภาคผนวก ค หน้า 143) โดยมีระดับเกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสมและได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระบบบริหารจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระบบบริหารจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระบบบริหารจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระบบบริหารจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระบบบริหารจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมาย

- 1.00 – 1.49 มีความเหมาะสมน้อยที่สุด
- 1.50 – 2.49 มีเหมาะสมน้อย
- 2.50 – 3.49 มีความเหมาะสมปานกลาง
- 3.50 – 4.49 มีความเหมาะสมมาก
- 4.50 – 5.00 มีความเหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 3.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินการออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

รายการประเมิน	ระดับความเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ส่วนของหน้าบทเรียนหลัก			
1.1 การออกแบบหน้าบทเรียนมีสัดส่วนที่เหมาะสม ทันสมัย มีความน่าสนใจ	4.00	0.00	เหมาะสมมาก
1.2 คู่มือการใช้งานระบบอยู่ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 3.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินการออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.3 ขาวและประกาศจัดวางในตำแหน่งที่มีความเหมาะสม	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
1.4 แหล่งเรียนรู้สามารถใช้งานได้ง่าย	4.33	1.15	เหมาะสมมาก
รวมส่วนของหน้าบทเรียนหลัก	4.50	0.43	เหมาะสมมากที่สุด
2. ส่วนของรายการเนื้อหาและกิจกรรม			
2.1 การออกแบบส่วนเนื้อหาและกิจกรรมมีความชัดเจน เรียบง่าย	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
2.2 การออกแบบส่วนนำทาง (Navigator) ในรูปแบบเมนู ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนตามหัวข้อได้สะดวก	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
2.3 การบอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
2.4 การบอกเป้าหมายกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ชัดเจน	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
2.5 การวางลำดับกิจกรรมของแต่ละสัปดาห์มีความชัดเจน เข้าถึงได้ง่าย	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
2.6 การออกแบบกิจกรรมการทำงานเป็นทีม ชัดเจนและ ง่ายต่อการเข้าร่วมกิจกรรม	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
2.7 การวางตำแหน่งการส่งงานในแต่ละสัปดาห์ง่ายต่อการ ใช้งาน	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
2.8 สามารถเรียกดูสถานะ การส่งใบงานกิจกรรมได้ง่าย	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
รวมส่วนของรายการเนื้อหาและกิจกรรม	4.67	0.46	เหมาะสมมากที่สุด
3. ส่วนของเทคโนโลยีการเรียนรู้ การสร้างความรู้ และ จัดเก็บความรู้			
3.1 ตำแหน่งการจัดวางกิจกรรมหลักของหน้าบทเรียนมี ความชัดเจน	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.2 ตำแหน่งการจัดวางกิจกรรมกลุ่มสำหรับให้ผู้เรียนเข้า ร่วมมีความชัดเจน	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
<i>การใช้งานกระดานสนทนาออนไลน์ (Chat)</i>			
3.3 สามารถคลิกเพื่อสนทนากับผู้เรียนในทีมได้	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางที่ 3.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินการออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3.4 สามารถคลิกดูการสนทนาครั้งที่ผ่านมาในทีมได้ <i>การใช้งานกระดานสนทนา (Discussion board)</i>	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.5 สามารถแสดงความคิดเห็นบนกระดานได้	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.6 สามารถตอบกลับความคิดเห็นของผู้เรียนคนอื่นได้ <i>การใช้งานบล็อก (Blog)</i>	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.7 เครื่องมือในการสร้างบล็อกสะท้อนคิดใช้งานง่าย ทันสมัย	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
3.8 สามารถเพิ่มข้อความ ภาพนิ่ง คลิปวิดีโอ ไฟล์เสียงได้	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.9 สามารถแก้ไขเนื้อหาในบล็อกได้	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.10 สามารถสร้างบล็อกสำหรับสะท้อนคิดเป็นทีมได้	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
รวมส่วนของเทคโนโลยีการเรียนรู้ การสร้างความรู้ และจัดเก็บความรู้	4.93	0.11	เหมาะสมมากที่สุด
4. ส่วนของการใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้			
4.1 แบ่งส่วนต่าง ๆ ของบทเรียนได้อย่างชัดเจน ง่ายต่อ การทำความเข้าใจของผู้เรียน	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
4.2 มีหัวข้อของกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องทำแต่ละสัปดาห์ ชัดเจน	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
4.3 ขนาด สี และชนิดของตัวอักษรมีความเหมาะสม ไม่ เป็นอุปสรรคต่อผู้เรียน	4.33	0.58	เหมาะสมมาก
4.4 การอัปโหลดไฟล์ .PDF .jpg และ .Docx ใช้งานง่าย และมีความสะดวก	4.67	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
4.5 การดาวน์โหลดเอกสาร .PDF และ .Docx ใช้งานง่าย และมีความสะดวก	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
รวมส่วนของการใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้	4.66	0.46	เหมาะสมมากที่สุด
รวม	4.69	0.36	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 3.2 ผลการประเมินระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องาน วิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พบว่า ผลประเมินรวมทุกด้าน ของการออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) โดยส่วน ของหน้าบทเรียนหลักมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนของรายการเนื้อหาและกิจกรรม มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) ส่วนของเทคโนโลยีการเรียนรู้ การสร้างความรู้ และจัดเก็บ ความรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$) ส่วนของการใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้มีความ เหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำในการปรับแก้หน้าบทเรียนให้มีสัดส่วนที่ เหมาะสม เข้าถึงส่วนต่าง ๆ ได้สะดวกขึ้นและออกแบบให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

3.2.5 นำระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และ วิทยุกระจายเสียงที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านระบบการจัดการ เรียนรู้มาปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำ

3.2.6 นำระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และ วิทยุกระจายเสียงไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน เป็นนักศึกษาที่มีผลการเรียนเก่ง กลาง อ่อน จากการคัดเลือกโดยอาจารย์ที่ผู้สอน จากนั้นให้นักศึกษา แสดงความคิดเห็นในแบบสอบถาม ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ (รายละเอียดภาคผนวก ค หน้า 146) โดยมีระดับเกณฑ์การให้คะแนนตามความคิดเห็นและได้ กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การแปลความหมาย

- 1.00 – 1.49 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 1.50 – 2.49 ไม่เห็นด้วย
- 2.50 – 3.49 ไม่แน่ใจ
- 3.50 – 4.49 เห็นด้วย
- 4.50 – 5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 3.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

รายการประเมิน	ระดับความเห็น		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. การออกแบบหน้าบทเรียนมีสัดส่วนที่เหมาะสม ทันสมัย มีความน่าสนใจ	4.00	1.00	เห็นด้วย
2. วัตถุประสงค์การเรียนรู้อ่านแล้วเข้าใจชัดเจน วางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม	4.33	0.58	เห็นด้วย
3. คู่มือการใช้งานระบบเข้าใจง่าย รายละเอียดชัดเจน วางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม	4.33	0.58	เห็นด้วย
4. กิจกรรมแต่ละอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน	4.67	0.58	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. ส่วนนำทาง (Navigator) ในรูปแบบเมนู ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนตามหัวข้อได้สะดวก	4.33	0.58	เห็นด้วย
7. การวางลำดับกิจกรรมของแต่ละสัปดาห์มีความเหมาะสม	4.33	0.58	เห็นด้วย
8. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสะดวก ง่ายต่อการใช้งาน	4.00	1.00	เห็นด้วย
6. คำแนะนำการทำกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ชัดเจน วางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม	5.00	0.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7. การวางลำดับกิจกรรมของแต่ละสัปดาห์มีความเหมาะสม	4.33	0.58	เห็นด้วย
8. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสะดวก ง่ายต่อการใช้งาน	4.00	1.00	เห็นด้วย
9. การวางตำแหน่งการส่งงานในแต่ละสัปดาห์มีความเหมาะสม และใช้งานง่าย	4.00	1.00	เห็นด้วย
10. สามารถเรียกดูสถานการณ์ส่งงานได้สะดวก	4.00	0.00	เห็นด้วย
11. การใช้งานกระดานสนทนาออนไลน์ (Chat) มีความสะดวก ใช้งานง่าย	4.67	0.58	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
12. การใช้งานกระดานเสวนาแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในกลุ่มมีความสะดวก	4.00	1.00	เห็นด้วย
13. การใช้งานกระดานสำหรับส่งงานและการแสดงความคิดเห็น มีความสะดวก ใช้งานง่าย	4.33	0.58	เห็นด้วย

ตารางที่ 3.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเห็น		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
14. การใช้งานบล็อก (Blog) มีความสะดวก ใช้งานง่าย	4.67	0.58	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
15. การอัปโหลดไฟล์ การดาวน์โหลดไฟล์ สะดวกและรวดเร็ว	5.00	0.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
16. ขนาด สีและชนิดของตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.00	1.00	เห็นด้วย
รวม	4.35	0.60	เห็นด้วย

จากตารางที่ 3.3 ผลการวิเคราะห์คะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง พบว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.35$) นอกจากนี้ นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรปรับสีสันทนเว็บที่มีความเข้มมากเกินไปให้เป็นสีสบายตา ควรปรับปรุงลำดับตำแหน่งของกิจกรรมเพื่อลดความสับสนและควรปรับปรุงปุ่มสำหรับเชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์ภายนอก

3.2.7 นำความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขระบบฯ แล้วนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 แบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม

ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมโดยยึดตามโครงสร้างแบบวัดของปริณดา เลิศศรีมงคล (2554) ลักษณะของแบบวัดแบ่งเป็น 3 สถานการณ์ มีระดับตัวเลือก 5 ระดับ สำหรับผู้เรียนประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของตนเอง รวมจำนวน 60 ข้อ แบ่งเป็นก่อนการทดลองจำนวน 30 ข้อ และหลังการทดลองจำนวน 30 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ค หน้า 131) ยึดตามความสามารถในการทำงานเป็นทีม 5 ลักษณะ ดังนี้ 1) สามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีม เพื่อแบ่งงานตามความถนัดและเหมาะสม 2) กำหนดเป้าหมายของทีม สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ทุกคนยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ที่ร่วมกันกำหนด 3) สามารถสื่อสารภายในทีมสมาชิกในทีมมีการประสานงานกันอย่างเปิดเผย สื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมา มีการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังกันในทีม 4) รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมสมาชิกในทีมร่วมกันสร้างบรรยากาศที่เกิดการร่วมมือกัน การทำงานเป็นทีมที่ไม่ดีจึงเครียดจนเกินไปและไม่ละเอียดจนเกินไป มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน 5) สามารถประเมินการ

ทำงานได้ โดยการสำรวจตนเองและทีมว่าทำงานได้ดีหรือไม่ ในระดับใด มีอะไรที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานบ้างหาทางแก้ไขปัญหาในการทำงาน

3.3.1 นำแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น

3.3.2 นำแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการงานเป็นทีม จำนวน 3 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภาคผนวก ก หน้า 108) ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการหาดัชนีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of Item Objective Congruence) ใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

R คือ คะแนนผลการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

+1 หมายถึง ข้อสอบข้อนั้นมีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นมีความสอดคล้องกัน

-1 หมายถึง ข้อสอบข้อนั้นไม่มีความสอดคล้องกัน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ถ้า $\text{IOC} \geq 0.5$ แสดงว่าข้อสอบข้อนั้นวัดจุดประสงค์ข้อนั้นจริง

ถ้า $\text{IOC} < 0.5$ แสดงว่าข้อสอบข้อนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้นจริง

ตารางที่ 3.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
สำหรับวัดผลก่อนเรียน					
S1. นักศึกษาและสมาชิกในทีมได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนให้จัดทำรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน นักศึกษาเห็นด้วยกับการปฏิบัติตามข้อความต่อไปนี้หรือไม่					
1.1 ประชุมหารือกับสมาชิกในทีมในการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม

ตารางที่ 3.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
1.2 ไม่สามารถบอกสมาชิกในทีมได้ว่าต้องการทำ หน้าที่อะไรหรือมีความถนัดในงานแบบไหน	-1	+1	+1	0.3	ไม่ เหมาะสม
1.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงาน และการนำเสนอที่อยากให้เป็น	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
1.4 ปรึกษามemberในทีมเพื่อแก้ไขปัญหาและเสนอ ความคิดเห็นของตนเองต่อทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
1.5 กำชับสมาชิกในทีมให้ทำรายงานและนำเสนอตาม แบบที่ตัวเองต้องการ	0	0	+1	0.3	ไม่ เหมาะสม
1.6 ฝึกซ้อมการนำเสนอหน้าชั้นเรียนร่วมกับสมาชิก ในทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
1.7 ตำหนิสมาชิกที่ทำงานผิดพลาดด้วยคำพูดที่รุนแรง	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
1.8 ทำงานแทนสมาชิกที่ทำงานช้าหรือไม่ชำนาญใน การใช้คอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
1.9 ไม่ทราบว่ามีสมาชิกในทีมบางคนยังไม่เข้าใจ เนื้อหาที่จะนำเสนอ	0	0	+1	0.3	ไม่ เหมาะสม
1.10 ตรวจสอบสไลด์ร่วมกันก่อนนำเสนอ เช่น เช่น การสะกดคำเนื้อหา และการจัดเรียงลำดับ	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
รวม				0.7	เหมาะสม
S2. วิชาการผลิตรายการวิทยุ นักศึกษาและสมาชิกใน ทีมได้รับมอบหมายให้สร้างสรรค์รายการวิทยุความ ยาว 30 นาที นักศึกษาเห็นด้วยกับการปฏิบัติต่อ ข้อความต่อไปนี้หรือไม่					
2.1 เสนอตัวรับหน้าที่ตามความสามารถของตนเอง	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.2 ร่วมกันกำหนดรูปแบบรายการและลักษณะการ นำเสนอ	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
2.3 กำหนดให้สมาชิกในทีมหาข้อมูลมาเขียนบท รายการวิทยุ	0	+1	+1	0.7	เหมาะสม

ตารางที่ 3.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
2.4 ปรึกษามาชิกในทีมเพื่อปรับเปลี่ยนบทให้มีเนื้อหารายการที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.5 แม้จะไม่เห็นด้วยกับการกำหนดรูปแบบของรายการแต่ก็ไม่ได้โต้แย้งอะไร	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
2.6 แสดงความกังวลว่าจะเสร็จไม่ทันเวลาขณะทำงานร่วมกับสมาชิกในทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.7 เมื่อทำงานในส่วนของตนเองเรียบร้อยแล้วจะช่วยงานในส่วนของสมาชิกคนอื่นตลอดกระบวนการทำงาน	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.8 ชัมเพลงและเล่าเรื่องตลกตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกับสมาชิกในทีม	0	-1	+1	0	ไม่เหมาะสม
2.9 ไม่สามารถบอกได้ว่าเนื้อหาและเพลงที่นำมาใช้ไม่สอดคล้องกับรูปแบบของรายการ	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
2.10 เมื่อผลิตรายการเสร็จตรวจสอบคุณภาพเสียงและความต่อเนื่องของรายการ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
รวม				0.8	เหมาะสม
S3. ในเดือนหน้าจะมีงานเปิดบ้านของมหาวิทยาลัย อาจารย์ขอให้นักศึกษาช่วยเตรียมงาน โดยกลุ่มของนักศึกษาทำหน้าที่จัดเตรียมกิจกรรมฝึกการถ่ายภาพเบื้องต้นสำหรับงานในครั้งนี้ นักศึกษาคิดเห็นด้วยการปฏิบัติต่อข้อความต่อไปนี้					
3.1 ให้สมาชิกแต่ละคนเสนอรูปแบบกิจกรรมที่คิดว่าน่าสนใจที่สุดและลงคะแนนเพื่อเลือกรูปแบบที่สมาชิกทุกคนในทีมต้องการ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.2 ทหารือและเลือกสมาชิกคนที่กล้าแสดงออกและมีความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ ให้ทำหน้าที่เป็นผู้นำกิจกรรม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม

ตารางที่ 3.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
3.3 จะไม่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมบางอย่างแต่ก็ไม่ได้โต้แย้งอะไร	0	0	+1	0.3	ไม่เหมาะสม
3.4 ขอทำหน้าที่ได้แต่ต้องทำคู่กับสมาชิกในทีมที่ตัวเองสนิทด้วยที่สุด	0	0	+1	0.3	ไม่เหมาะสม
3.5 ไม่แยกตัวไปอยู่คนเดียว ทำงานกับอยู่ทีมตลอด โดยเฉพาะเมื่อมีการประชุมขอความเห็นสมาชิกในทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.6 บ่อยครั้งที่ไม่อยากติดต่อกับสมาชิกในทีม ไม่ว่าจะทางโทรศัพท์หรือโซเชียลมีเดีย	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
3.7 เสนอความคิดเห็นในการเลือกใช้วัสดุธรรมชาติ เป็นอุปกรณ์การทำกิจกรรมเวิร์กช็อป	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.8 เมื่อเตรียมอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมฝึกถ่ายภาพเบื้องต้นเสร็จแล้วไม่ได้มีการซ้อมการดำเนินกิจกรรม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.9 บอกหัวหน้าทีมทุกครั้งที่มีสมาชิกในทีมทำงานผิดพลาดแม้เพียงเล็กน้อย	0	-1	+1	0	ไม่เหมาะสม
3.10 บอกได้ว่าการดำเนินกิจกรรมมีจุดเด่นจุดด้อยอะไรบ้างและควรปรับปรุงอย่างไร	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
รวม				0.7	เหมาะสม
รวมทั้งหมด				0.7	เหมาะสม
สำหรับวัดผลหลังเรียน					
S1. นักศึกษาและสมาชิกในทีมได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนให้จัดทำรายงานเกี่ยวกับทฤษฎีการสื่อและเตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียน นักศึกษาเห็นด้วยกับการปฏิบัติตามข้อความต่อไปนี้หรือไม่					
1.1 บอกสมาชิกในทีมไม่ได้ว่าต้องการทำหน้าที่อะไร หรือมีความถนัดในงานแบบไหน	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
1.2 ประชุมหารือกับสมาชิกในทีมในการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม

ตารางที่ 3.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
1.3 กำชับสมาชิกในทีมให้ทำรายงานและนำเสนอตามแบบที่ตัวเองต้องการ	-1	0	+1	0	ไม่เหมาะสม
1.4 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานและการนำเสนอที่อยากให้เป็น	0	+1	+1	0.7	เหมาะสม
1.5 ปรึกษามemberในทีมเพื่อแก้ไขปัญหาและเสนอความคิดเห็นของตนเองต่อทีม	+1	0	+1	0	ไม่เหมาะสม
1.6 ทำงานแทนสมาชิกที่ทำงานช้าหรือไม่ชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
1.7 ไม่ทราบว่ามีสมาชิกในทีมบางคนยังไม่เข้าใจเนื้อหาที่จะนำเสนอ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
1.8 ฝึกซ้อมการนำเสนอหน้าชั้นเรียนร่วมกับสมาชิกในทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
1.9 ดำเนินสมาชิกที่ทำงานผิดพลาดด้วยคำพูดที่รุนแรง	+1	-1	+1	0.3	ไม่เหมาะสม
1.10 ตรวจสอบสไลด์ร่วมกันก่อนนำเสนอ เช่น การสะกดคำเนื้อหา และการจัดเรียงลำดับ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
รวม				0.7	เหมาะสม
S2. นักศึกษาและสมาชิกในทีมได้รับมอบหมายให้ผลิตรายการโทรทัศน์ ความยาว 10 นาที นักศึกษาเห็นด้วยกับการปฏิบัติตามข้อความต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร					
2.1 ร่วมกันกำหนดรูปแบบรายการและลักษณะการนำเสนอ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.2 เสนอตัวรับหน้าที่ตามความสามารถของตนเอง	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
2.3 กำหนดให้สมาชิกในทีมหาข้อมูลมาเขียนบทรายการ	0	0	+1	0.3	
2.4 ปรึกษามemberในทีมเพื่อปรับเปลี่ยนบทให้มีเนื้อหารายการที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม

ตารางที่ 3.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
2.5 แสดงความกังวลว่าจะเสร็จไม่ทันเวลาขณะทำงานร่วมกับสมาชิกในทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.6 แม้จะไม่เห็นด้วยกับการกำหนดรูปแบบของรายการแต่ก็ไม่ได้โต้แย้งอะไร	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
2.7 ฮัมเพลงและเล่าเรื่องตลกตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกับสมาชิกในทีม	0	0	+1	0.3	ไม่เหมาะสม
2.8 เมื่อทำงานในส่วนของตนเองเรียบร้อยแล้ว จะช่วยงานในส่วนของสมาชิกคนอื่นตลอดกระบวนการทำงาน	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.9 เมื่อผลิตรายการเสร็จตรวจสอบคุณภาพรายการและความต่อเนื่องของรายการ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2.10 บอกไม่ได้ว่าเนื้อหาที่น่าสนใจในรายการไม่สอดคล้องกับรูปแบบของรายการ	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
รวม				0.7	เหมาะสม
S3. อาจารย์ให้นักศึกษาช่วยเตรียมงานปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ โดยกลุ่มของนักศึกษาได้รับหน้าที่จัดเตรียมสถานที่สำหรับจัดงาน นักศึกษาเห็นด้วยกับการปฏิบัติต่อข้อความต่อไปนี้อย่างไร					
3.1 ให้สมาชิกแต่ละคนเสนอรูปแบบการจัดสถานที่และลงคะแนนเพื่อเลือกรูปแบบที่สมาชิกทุกคนในทีมต้องการ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.2 ลงคะแนนให้สมาชิกคนที่มีความสามารถในการวาดรูป ทำหน้าที่จัดทำป้ายต้อนรับ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.3 แม้จะไม่เห็นด้วยกับการใช้ผ้าสีดำในการตกแต่งเวทีแต่ก็ไม่ได้โต้แย้งอะไร	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
3.4 ไม่แยกตัวไปอยู่คนเดียว ทำงานกับอยู่ทีมตลอด โดยเฉพาะเมื่อมีการประชุมขอความเห็นสมาชิกในทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม

ตารางที่ 3.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
3.5 ขอทำหน้าที่ใดก็ได้แต่ต้องทำคู่กับสมาชิกในทีมที่ตัวเองสนิทด้วยที่สุด	0	0	+1	0.3	ไม่เหมาะสม
3.6 เสนอความคิดเห็นในการเลือกใช้วัสดุราคาประหยัดในการตกแต่งสถานที่	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3.7 บ่อยครั้งที่ไม่อยากติดต่อกับสมาชิกในทีม ไม่ว่าจะทางโทรศัพท์หรือโซเชียลมีเดีย	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
3.8 ช่วยกันจัดเตรียมโต๊ะเก้าอี้ในงาน แต่ไม่ได้คาดการณ์ถึงจำนวนนักศึกษาใหม่ที่จะเข้าร่วมในงาน	+1	0	+1	0.7	เหมาะสม
3.9 เมื่อตกแต่งเวทีตามที่ได้รับมอบหมายส่วนของตนเองเสร็จแล้วกลับบ้านเลย โดยไม่สนใจส่วนงานของสมาชิกคนอื่น	+1	-1	+1	0.3	ไม่เหมาะสม
3.10 บอกได้ว่าการจัดเตรียมสถานที่มีความสวยงามเหมาะสมหรือไม่และควรปรับปรุงอย่างไรให้ดีขึ้น	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
รวม				0.8	เหมาะสม
รวมทั้งหมด				0.7	เหมาะสม

จากตารางที่ 3.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม พบว่าแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียนทั้ง 3 สถานการณ์ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องมีความเหมาะสม (IOC = 0.7) และแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังเรียนทั้ง 3 สถานการณ์ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องมีความเหมาะสม (IOC = 0.7)

3.3.3 นำแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงข้อคำถามบางข้อที่ยังไม่เหมาะสม และสื่อความหมายยังไม่ชัดเจน โดยแบบวัดฯก่อนเรียนแก้ไขคำถามข้อ 1.2, 1.5, 1.9, 2.8, 3.3, 3.4, 3.9 แบบวัดฯหลังเรียนแก้ไขคำถามข้อ 1.3, 1.5, 1.9, 2.7, 3.5, 3.9 (รายละเอียดแบบวัดฯที่แก้ไขแล้ว ภาคผนวก ค หน้า 131)

3.3.4 นำแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน จากนั้นสัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อแบบวัดเพื่อนำมาปรับปรุงแบบวัดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยแก้ไขเรียงประโยคใหม่ในบางข้อให้ชัดเจนไม่สับสน

3.3.5 นำแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเหมาะสมแล้วไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.4 แบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมและรูบรีคเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีม

ผู้วิจัยพัฒนาแบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมมาจากแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของ ปริณดา เลิศศรีมงคล (2554) จำนวน 10 ข้อ ครอบคลุมความสามารถในการทำงานเป็นทีมทั้ง 5 ด้านที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) สามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้ 2) กำหนดเป้าหมายของทีมได้ 3) สามารถสื่อสารภายในทีมได้ 4) รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมได้ 5) สามารถประเมินการทำงานได้ โดยให้คะแนนตามรูบรีคเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีม รวม 30 คะแนน (รายละเอียดในภาคผนวก ค หน้า 139)

3.5.1 นำแบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมและรูบรีคเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของภาษาเบื้องต้น

3.5.2 นำแบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมและรูบรีคเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการทำงานเป็นทีม จำนวน 3 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภาคผนวก ก หน้า 108) ตรวจสอบคุณภาพด้วยการคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา/จุดประสงค์ (Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (วรณีย์ แกมเกตุ, 2555)

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้ทรงคุณวุฒิ

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงเนื้อหา/นิยาม/จุดประสงค์

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

ถ้า $\text{IOC} \geq 0.5$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์

ถ้า $\text{IOC} < 0.5$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์

ตารางที่ 3.5 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีม

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
1. ร่วมกันวางแผนและปรึกษากันในทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2. ร่วมกันกำหนดหน้าที่ของสมาชิก	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3. เสนอความคิดเกี่ยวกับเป้าหมายของทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
4. เสนอแนวทางการบรรลุเป้าหมายของทีม	0	+1	+1	0.7	เหมาะสม
5. ฟังความคิดเห็นจากสมาชิกในทีม	0	+1	+1	0.7	เหมาะสม
6. สมาชิกมีการติดต่อสื่อสารกันอยู่เสมอ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
7. อยู่ในทีมไม่แยกตัวไปทำงานคนเดียว	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
8. ให้กำลังใจกันด้วยคำพูดหรือข้อความ	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
9. ช่วยกันตรวจสอบคุณภาพของงาน	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
10. ปรับเปลี่ยนกลวิธีในการดำเนินงานเพื่อให้ งานบรรลุเป้าหมาย	0	+1	+1	0.7	เหมาะสม
รวม				0.91	เหมาะสม

จากตารางที่ 3.5 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับเหมาะสม (ค่า IOC = 0.91)

ตารางที่ 3.6 ผลการตรวจสอบคุณภาพพหุบริบทประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีม

รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
1. สามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2. กำหนดเป้าหมายของทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3. สามารถสื่อสารภายในทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
4. รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
5. สามารถประเมินการทำงานได้	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
รวม				1.0	เหมาะสม

จากตารางที่ 3.6 ผลการตรวจสอบคุณภาพรูบริกเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องในระดับเหมาะสม (IOC = 1.0)

3.5.3 นำแบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมและรูบริกเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแยกแบบฟอร์มการประเมินกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเป็นคนละชุด

3.5.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมและรูบริกเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิเหมาะสมแล้วไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 สัปดาห์ รายละเอียดดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 7 สัปดาห์

สัปดาห์	ขั้นตอนการเรียนรู้	ในชั้นเรียน (ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ระบบการจัดการเรียนรู้ (ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)
1	ขั้นเตรียมความพร้อมและฝึกใช้เครื่องมือออนไลน์	- เก็บข้อมูลจากแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียน - ปฐมนิเทศเข้าสู่การเรียนรู้แบบผสมผสาน - เรียนรู้การใช้งานระบบออนไลน์และการสะท้อนคิดผ่านบล็อก	- ทารื้อกับสมาชิกในกลุ่มผ่านกระดานสนทนาและอภิปรายแนวคิดของทีม
2	ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ	- ผู้สอนมอบหมายงานชิ้นที่ 1 รายการวิทยุกระจายเสียง	- ทารื้อกับสมาชิกในกลุ่มผ่านกระดานสนทนา - จัดทำโครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียงแล้วอัปโหลดขึ้นบนกระดานส่งงาน
3	ขั้นการสังเกตและการไตร่ตรอง	- แต่ละกลุ่มนำเสนอแนวคิดในการจัดทำรายการวิทยุกระจายเสียง	- ทารื้อกับสมาชิกในกลุ่มผ่านกระดานสนทนา - จัดทำรายการวิทยุกระจายเสียง

ตารางที่ 3.7 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 7 สัปดาห์ (ต่อ)

สัปดาห์	ขั้นตอน การเรียนรู้	ในชั้นเรียน (ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ระบบการจัดการเรียนรู้ (ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)
3	ขั้นการสังเกตและ การไตร่ตรอง	- ผู้สอนให้คำแนะนำ	แล้วอัปโหลดผลงานขึ้นบนกระดาน ส่งงาน - กิจกรรมสะท้อนคิดเดี่ยวครั้งที่ 1
4	ขั้นการพิจารณา ความเห็นและการ สร้างแนวคิด การประเมิน ประสบการณ์และ การบูรณาการ	- แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน รายการวิทยุกระจายเสียง - ผู้สอนให้คะแนนและ วิจารณ์ผลงาน	- ส่งผลงานฉบับแก้ไขบนกระดานส่ง งาน - ท้าหรือกับสมาชิกในกลุ่มผ่าน กระดานสนทนา - กิจกรรมสะท้อนคิดกลุ่มครั้งที่ 1
5	ขั้นการสร้าง ประสบการณ์การ เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ	- ผู้สอนมอบหมายงานขึ้นที่ 2 รายการวิทยุโทรทัศน์	- ท้าหรือกับสมาชิกในกลุ่มผ่าน กระดานสนทนา - จัดทำโครงร่างรายการโทรทัศน์ อัปโหลดขึ้นบนกระดานส่งงาน
6	ขั้นการสังเกตและ การไตร่ตรอง	- ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ แนวคิดในการจัดทำรายการ โทรทัศน์ - ผู้สอนให้คำแนะนำ	- ท้าหรือกับสมาชิกในกลุ่มผ่าน กระดานสนทนา - จัดทำรายการโทรทัศน์แล้ว อัปโหลดผลงานขึ้นบนกระดาน ส่งงาน - กิจกรรมสะท้อนคิดเดี่ยวครั้งที่ 2
7	ขั้นการประเมิน ประสบการณ์และ การบูรณาการ เก็บ ข้อมูลโดยใช้แบบ ประเมินพฤติกรรม การทำงานเป็นทีม	- ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ผลงานรายการโทรทัศน์ - ผู้สอนให้คะแนนและ วิจารณ์ผลงาน - เก็บข้อมูลจากแบบวัด ความสามารถในการทำงาน เป็นทีมหลังเรียน	- ส่งผลงานฉบับแก้ไขบนกระดานส่ง งาน - ท้าหรือกับสมาชิกในกลุ่มผ่าน กระดานสนทนา - กิจกรรมสะท้อนคิดกลุ่มครั้งที่ 2

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีม คะแนนประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมและคะแนนประเมินการสะท้อนคิดผ่านบล็อกของผู้เรียนโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ดังนี้

1. การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีม และคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมเพื่อทราบรูปแบบการทำงานเป็นทีม
2. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการทำงานเป็นทีม และพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที (t-test Dependent) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและความเรียง
3. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการทำงานเป็นทีม และพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าที (t-test Independent) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและความเรียง
4. วิเคราะห์ลักษณะพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมเพื่อทราบรูปแบบการทำงานเป็นทีมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากพฤติกรรมในชั้นเรียน การสนทนาออนไลน์และการสะท้อนคิดกลุ่มบนบล็อก โดยพิจารณาภาพรวมและสรุปประเด็นสำคัญในรูปแบบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Design) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง ระหว่างกลุ่มที่ใช้รูปแบบการสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่ใช้รูปแบบการสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ มีการวัดผลก่อนและหลังเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม และเก็บข้อมูลระหว่างการทดลองด้วยแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ซึ่งวัตถุประสงค์ของงานวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ศูนย์เทเวศร์) กลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) จำนวน 25 คน เป็นเพศชาย จำนวน 11 คน เพศหญิง จำนวน 14 คน และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จำนวน 30 คน เป็นเพศชาย จำนวน 11 คน เพศหญิง จำนวน 19 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาชั้นสื่อสารมวลชน เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง)

1.1 เปรียบเทียบค่าสถิติพื้นฐานและค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียนของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบค่าที (Dependent t-test) ของผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียน (Pretest) ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) ได้ผลดังตารางที่ 4.1 ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียน ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม)

ก่อนเรียน	N	\bar{X}	S.D.	<i>p</i>
กลุ่มสะท้อนคิดมีรูปแบบ	25	111.15	9.07	.49
กลุ่มสะท้อนคิดไม่มีรูปแบบ	30	109.36	10.47	

$p < .05$

จากตารางที่ 4.1 แสดงผลจากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียน พบว่า ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง $\bar{X} = 111.15$, S.D. = 9.07) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม $\bar{X} = 109.36$, S.D. = 10.47) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 เปรียบเทียบค่าสถิติพื้นฐานและค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีม หลังเรียนของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบค่าที (Independent t-test) ของผลคะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังเรียน (Posttest) ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) ได้ผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังเรียน ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม)

หลังเรียน	N	\bar{X}	S.D.	p
กลุ่มสะท้อนคิดมีรูปแบบ	25	114.34	6.96	.06
กลุ่มสะท้อนคิดไม่มีรูปแบบ	30	110.55	8.09	

$p < .05$

จากตารางที่ 4.2 แสดงผลจากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังเรียน พบว่า ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง $\bar{X} = 114.34$, S.D. = 6.96) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม $\bar{X} = 110.55$, S.D. = 8.09) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 เปรียบเทียบค่าสถิติพื้นฐานและค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ(กลุ่มทดลอง) กลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) โดยการทดสอบค่าที (Dependent t-test) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างด้วยการทดสอบค่าที (Dependent t-test) ของผลคะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) ระยะเวลาการเรียน (Pretest) และระยะหลังเรียน (Posttest) ได้ผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) ก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มสะท้อนคิดมีรูปแบบ	N	\bar{X}	S.D.	p
ก่อนเรียน	25	111.15	9.07	.02 [*]
หลังเรียน	25	114.34	6.96	
กลุ่มสะท้อนคิดไม่มีรูปแบบ	N	\bar{X}	S.D.	p
ก่อนเรียน	30	109.36	10.47	.61
หลังเรียน	30	110.55	8.09	

*
 $p < .05$

จากตารางที่ 4.3 แสดงผลจากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมภายหลังเรียน (\bar{X} = 114.34, S.D. = 6.96) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมในก่อนเรียน (\bar{X} = 111.15, S.D. = 9.07) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลจากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) พบว่า ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียน (\bar{X} = 109.36, S.D. = 10.47) และหลังเรียน (\bar{X} = 110.55, S.D. = 8.09) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม)

2.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม จากแบบประเมินพฤติกรรม ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จำนวน 2 ครั้ง

ผู้วิจัยและอาจารย์ประจำรายวิชาร่วมกันสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม (ดูรายละเอียดภาคผนวก ค หน้า 139) เพื่อประเมินคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม การบันทึกคะแนนให้เป็นไปตามความจริงที่สามารถสังเกตเห็นได้จากพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงออกทั้งในห้องเรียนและบนระบบออนไลน์ (กระดานสนทนากลุ่ม) ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยประเมินจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม รวมจำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งแรกในระหว่างการวางแผนและผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง และครั้งที่สองในระหว่างการวางแผนและผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ โดยแบ่งการให้คะแนนออกเป็นพฤติกรรม 5 ด้าน ได้แก่ แบ่งหน้าที่ในทีม กำหนดเป้าหมายของทีม มีการสื่อสารภายในทีม รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมและประเมินการทำงานได้ ด้านละ 5 คะแนน รวม 25 คะแนน ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แสดงผลดังตารางที่ 4.4 และผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมแบ่งออกเป็นแต่ละด้าน แสดงผลดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีม ของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จากกิจกรรมทั้ง 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1	N	\bar{X}	S.D.	p
กลุ่มสะท้อนคิดมีรูปแบบ	25	20.70	1.31	.00*
กลุ่มสะท้อนคิดไม่มีรูปแบบ	30	13.16	1.36	
ครั้งที่ 2	N	\bar{X}	S.D.	p
กลุ่มสะท้อนคิดมีรูปแบบ	25	23.26	3.10	.00*
กลุ่มสะท้อนคิดไม่มีรูปแบบ	30	20.70	1.46	

*
 $p < .05$

จากตารางที่ 4.4 แสดงผลจากการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีม จากแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีม ของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) คะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมจากกิจกรรมครั้งที่ 1 ของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง $\bar{X} = 20.70$, S.D. = 1.31) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม $\bar{X} = 13.16$, S.D. = 1.36) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมครั้งที่ 2 ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง $\bar{X} = 23.26$, S.D. = 3.10) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม $\bar{X} = 20.70$, S.D. = 1.46) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมแบ่งพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีม ออกเป็นแต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จากกิจกรรมครั้งที่ 1 และ 2

เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

4.21 - 5.00 มากที่สุด	3.41 - 4.20 มาก
2.61 - 3.40 ปานกลาง	1.81 - 2.60 น้อย
1.00 - 1.80 น้อยที่สุด	

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมแบ่งพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีม ออกเป็นแต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จากกิจกรรมครั้งที่ 1 และ 2

ครั้งที่	กลุ่ม	พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม				
		แบ่งหน้าที่ในทีม	กำหนดเป้าหมายของทีม	สื่อสารกันภายในทีม	รักษาระเบียบวินัยที่ดีในการทำงานเป็นทีม	ประเมินการทำงานได้
1	กลุ่มสะท้อนคิดมีรูปแบบ	4.50	3.90	4.20	4.00	4.10
	ระดับการทำงานเป็นทีม	มากที่สุด	มาก	มาก	มาก	มาก
	กลุ่มสะท้อนคิดไม่มีรูปแบบ	2.60	2.90	2.65	2.55	2.45
	ระดับการทำงานเป็นทีม	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย
2	กลุ่มสะท้อนคิดมีรูปแบบ	4.65	4.55	4.95	4.60	4.50
	ระดับการทำงานเป็นทีม	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด
	กลุ่มสะท้อนคิดไม่มีรูปแบบ	4.10	4.70	4.40	3.90	3.60
	ระดับการทำงานเป็นทีม	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	มาก
รวม	กลุ่มสะท้อนคิดมีรูปแบบ	4.58	4.23	4.58	4.30	4.30
	ระดับการทำงานเป็นทีม	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด
	กลุ่มสะท้อนคิดไม่มีรูปแบบ	3.35	3.80	3.53	3.23	3.03
	ระดับการทำงานเป็นทีม	ปานกลาง	มาก	มาก	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) มีการแสดงออกทางพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมในทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาจากการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 2 ครั้ง และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมในแต่ละด้านพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ด้านการแบ่งหน้าที่ในทีม และการสื่อสารภายในทีมสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.58) ในขณะที่กลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) มีการแสดงออกทางพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมในแต่ละด้านพบว่า กลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมด้านการกำหนดเป้าหมายของทีมสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.80)

2.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม เปรียบเทียบลักษณะการทำงานเป็นทีมในแต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จำนวน 2 ครั้ง รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

2.2.1 กิจกรรมครั้งที่ 1 วางแผนและผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง

2.2.1.1 กลุ่มสะท้อนคิดมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) พบว่า 1) ด้านการแบ่งหน้าที่ในทีม นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการแบ่งกลุ่มเลือกและหัวหน้ากลุ่ม สมาชิกแบ่งหน้าที่กันอย่างคร่ำว ๆ ในห้องเรียน 2) ด้านการกำหนดเป้าหมายของทีม สมาชิกในทีมวางแผนการทำงานแทบจะทันทีที่ได้รับมอบหมายงาน สืบเนื่องจากการพูดคุยบนกระดานสนทนาออนไลน์นักศึกษา ร่วมกันกำหนดรูปแบบและลักษณะรายการที่ต้องการ เช่น ร่วมกันตั้งชื่อรายการที่น่าสนใจ เสนอวิธีการดำเนินรายการที่น่าสนใจ เป็นต้น 3) ด้านการสื่อสารภายในทีม ก่อนเลิกชั้นเรียนนักศึกษาได้ นัดแนะเวลาที่สมาชิกในกลุ่มสะดวกสำหรับพูดคุยเกี่ยวกับการวางแผนผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงบนกระดานสนทนาออนไลน์ซึ่งการพูดคุยกันบนกระดานสนทนาออนไลน์ สมาชิกในกลุ่มแต่ละคน เสนอรูปแบบและเนื้อหารายการวิทยุที่สนใจพร้อมให้เหตุผลประกอบ มีสมาชิกบางคนทบทวนคำสั่งงานอีกครั้งเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจถูกต้องตรงกันและนำเสนอรูปแบบเนื้อหารายการได้ไม่ผิดไปจากคำสั่งงาน 4) ด้านรักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม ในช่วงการนำเสนอโครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียงในห้องเรียน สมาชิกในแต่ละกลุ่มตั้งใจนำเสนอและรับฟังคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน จดบันทึกคำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงงานของกลุ่ม 5) ด้านประเมินการทำงาน หลังจากการนำเสนอ นักศึกษาแต่ละกลุ่มเขียนใบจองห้องบันทึกเสียงเพื่อใช้บันทึกเสียงรายการวิทยุให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้สอน คณะแผนกผลิตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมสูงที่สุด

ตัวอย่างบทสนทนาที่แสดงถึงการแบ่งหน้าที่ในทีม (กระดานสนทนาออนไลน์)

คนที่ 1 : เสียงบรรยายเอาใครดี ๆ

คนที่ 2 : โหวตดีก็หนักมากกกก เสียงเพราะ

คนที่ 1 : อ้อ ดีก็แหละกันเสียงได้อยู่

คนที่ 3 : ได้หมดๆแต่ 2 คนไม่ได้โทร

คนที่ 1 : แจ่มว่่าไง ๆ 555

คนที่ 4 : พี่ว่่าก็ดีนะมีลีลัน

คนที่ 2 : แจ่มเสียงไม่เพราะอะดี

คนที่ 5 : เสียงพี่ควไปอีกคน

คนที่ 3 : เสียงพี่ควก็ดีนะเพื่อน ๆ

คนที่ 1 : เพื่อน ๆ ว่าไงกัน

คนที่ 4 : ดี ๆ

2.2.1.2 กลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) พบว่า 1) ด้านการแบ่งหน้าที่ในทีม นักศึกษามีการตกลงแบ่งกลุ่มใช้เวลาค่อนข้างนาน เพราะต้องแบ่งกลุ่มให้ได้ตามจำนวนเท่ากันทุกกลุ่ม มีบางกลุ่มที่ยากอยู่กับเพื่อนที่ตัวเองสนิทแต่สมาชิกเกินจำนวนที่กำหนด การแบ่งหน้าที่ดำเนินการผ่านกระดานสนทนาออนไลน์ตามที่สมาชิกเลือกว่าใครควรจะทำหน้าที่อะไร 2) ด้านการกำหนดเป้าหมายของทีม สืบเนื่องจากการพูดคุยบนกระดานสนทนาออนไลน์นักศึกษา ร่วมกันเสนอเนื้อหาที่จะใช้เขียนบรรยายการเพื่อให้รายการมีความน่าสนใจและมีคุณภาพ โดยมีการยกตัวอย่างเนื้อหารายการที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายและเหมาะสมกับรูปแบบรายการ นำเสนอให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเลือกมาเป็นแนวทางในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง 3) ด้านการสื่อสารภายในทีม มีการนัดแนะเวลาเพื่อพูดคุยกันบนกระดานสนทนาออนไลน์ซึ่งบนกระดานสนทนาออนไลน์ สมาชิก ร่วมกันเสนอความคิดเห็นต่อคำสั่งงานว่าจะจัดทำรายการที่มีเนื้อหาอย่างไรจึงจะตรงกับคำสั่งงาน และสมาชิกร่วมกันเสนอชื่อรายการ 4) ด้านรักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม ในการนำเสนอ โครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียงในห้องเรียน สมาชิกในแต่ละกลุ่มไม่ค่อยสนใจฟังที่กลุ่มอื่นนำเสนอ แต่ตั้งใจนำเสนองานกลุ่มของตัวเองและรับฟังคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน มีเพียงบางกลุ่มที่จัด บันเทิงที่คำแนะนำจากอาจารย์ส่วนใหญ่จะฟังโดยไม่ได้จัดบันทึกอะไร 5) ด้านประเมินการทำงาน หลังจากการนำเสนอ หลังจากการนำเสนอทุกกลุ่มเรียบร้อยแล้ว สมาชิกมีการปรึกษารื้อกันเสียงดัง เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขที่ค่อนข้างเยอะทั้งเนื้อหาและคุณภาพรายการให้น่าสนใจมากขึ้น บางกลุ่ม ต้องปรับหรือเปลี่ยนผู้ดำเนินรายการเพราะออกเสียงไม่ชัดเจน

ตัวอย่างบทสนทนาด้านการกำหนดเป้าหมายของทีม (กระดานสนทนาออนไลน์)

คนที่ 1 : อาจารย์ให้ทำเป็นสารคดีสั้น 3 นาที

คนที่ 1 : เป้าหมายอายุ 16-45

คนที่ 2 : เอาเรื่องเกี่ยวกับอะไรดี

คนที่ 2 : เรื่องเกี่ยวกับดาราศาสตร์ ไร้งี้ดีปะ

คนที่ 1 : ที่แรกจะเอาหน้าที่ของ ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ แต่มันเด็กไป

คนที่ 3 : ดาราศาสตร์ก็ดีนะ

คนที่ 2 : พวกแบบปรากฏการณ์ธรรมชาติแบบพวกสุริยุปราคา

คนที่ 3 : ก็ได้เนะ

2.2.2 กิจกรรมครั้งที่ 2 วางแผนและผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์

2.2.2.1 กลุ่มสะท้อนคิดมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) พบว่า 1) ด้านการแบ่งหน้าที่ในทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์สมาชิกมีการแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกในทีม ได้แก่ ผู้ดำเนินรายการ ถ่ายวิดีโอ ตัดต่อ เป็นต้น 2) ด้านการกำหนดเป้าหมายของทีม สมาชิกแต่ละคนเสนอรูปแบบรายการที่ตนเองสนใจ โดยยกตัวอย่างรายการที่เคยมีมาแล้วให้สมาชิกเลือกไปเป็นแนวทางใน

การจัดทำรายการของทีม 3) ด้านการสื่อสารภายในทีม ก่อนเลิกชั้นเรียนนักศึกษาแต่ละกลุ่มนัดหมาย เวลาที่สมาชิกในกลุ่มสะดวกตรงกันเพื่อพูดคุยบนกระดานสนทนาออนไลน์ บนกระดานสนทนาออนไลน์ได้มีการนัดแนะวัน เวลา สถานที่ในการถ่ายทำ 4) ด้านรักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม บนกระดานสนทนาออนไลน์สมาชิกบางคนทบทวนคำสั่งงานให้กับสมาชิกในทีม โดยใช้คำที่เป็นกันเองสื่อความหมายกับสมาชิก 5) ด้านประเมินการทำงาน หลังจากนำเสนอแนวคิดที่จะผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ต่ออาจารย์ผู้สอนแล้ว แต่ละกลุ่มมีการนำคำแนะนำของอาจารย์ไปปรับปรุงและวางแผนการผลิตให้ผลงานมีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ตัวอย่างบทสนทนาด้านการสื่อสารภายในทีม (กระดานสนทนาออนไลน์)

คนที่ 1 : คอนเซปทรายการจะประมาณไหน

คนที่ 2 : ก็เราแค่ดูว่าร้านไหนพอจะโอเคบ้าง เราก็ดูไว้ก่อนนะ

คนที่ 1 : แนะนำร้าน ถ่ายบรรยากาศร้าน ถ่ายอาหารขึ้นชื่อ คุยกับเจ้าของร้าน รีวิวอาหาร

พร้อมให้คะแนนอาหาร

คนที่ 3 : ก็พาไปที่ร้านแนะนำเมนูที่เป็นซิกเนเจอร์ไร้

คนที่ 3 : อย่างที่หนูรู้ว่าเลยจ้า

คนที่ 1 : ตาล ๆ ระบายเขียนที่คุยตอนนี้ลงในใบหน่วยจะ

คนที่ 2 : โอเคๆๆ

2.2.2.2 กลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) พบว่า

1) ด้านการแบ่งหน้าที่ในทีม บนกระดานสนทนาออนไลน์สมาชิกเสนอรูปแบบรายการ เนื้อหารายการ แบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกในกลุ่มตามความสามารถ นัดวันเวลาในการถ่ายทำ 2) ด้านการกำหนดเป้าหมายของทีม สืบเนื่องจากการพูดคุยบนกระดานสนทนาออนไลน์สมาชิกในกลุ่มเสนอรูปแบบรายการที่ตนเองสนใจ โดยมีการยกตัวอย่างรายการที่มีมีอยู่แล้วมานำเสนอให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเลือกมาเป็นแนวทางในการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ 3) ด้านการสื่อสารภายในทีม เมื่อแบ่งกลุ่มแล้วสมาชิกในทีมเปลี่ยนที่นั่งเพื่อพูดคุยกันกับกลุ่ม นักศึกษาแต่ละกลุ่มตกลงนัดเวลาที่สมาชิกในกลุ่มสะดวกตรงกันเพื่อพูดคุยบนกระดานสนทนาออนไลน์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลากลางคืน พูดคุยเกี่ยวกับวางแผนการถ่ายทำรายการ นัดแนะ เวลาและสถานที่ถ่ายทำที่สมาชิกสะดวกตรงกัน 4) ด้านรักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม บนกระดานสนทนาออนไลน์สมาชิกมีการทบทวนคำสั่งงาน ช่วยกันวางแผนการทำงาน เช่น เสนอรูปแบบรายการ เสนอสถานที่ถ่ายทำรายการ เป็นต้น สมาชิกรับฟังความคิดเห็นกันและให้เหตุผลโต้แย้งหากไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่สมาชิกเสนอ 5) ด้านประเมินการทำงาน หลังจากแต่ละกลุ่มนำเสนอโครงร่างแนวคิดการผลิตรายการตามที่ได้พูดคุยกันบนกระดานสนทนาออนไลน์แล้วแต่โครงร่างที่นำเสนอยังไม่สมบูรณ์รายละเอียดยังไม่ชัดเจน อาจารย์ผู้สอนจึงให้คำแนะนำเป็นรายกลุ่ม ซึ่งสมาชิกได้จัดบันทึกไว้เพื่อปรับปรุงการวางแผนผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์

หลังจากการนำเสนอและรับฟังคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอนแล้วสมาชิกมีการพูดคุยปรึกษากันเพื่อปรับปรุงโครงร่างให้สมบูรณ์ก่อนการถ่ายทำจริง

ตัวอย่างบทสนทนาด้านการกำหนดเป้าหมายของทีม (กระดานสนทนาออนไลน์)

คนที่ 1 : งานเราเอาไงดี

คนที่ 2 : คราวคุณค่อยปะละ

คนที่ 1 : รายการจี้ๆ

คนที่ 3 : 5-30 นาที

คนที่ 4 : รายการท่องเที่ยวไหม

คนที่ 1 : กินไปชิมไป

คนที่ 4 : ไม่เอาแบบนี้มีเยอะแล้วไม่ครีเอทีฟ

คนที่ 5 : เอารายการฮาๆบ้าง

คนที่ 4 : เอาคล้ายๆเที่ยวเที่ยวไทยปะ

คนที่ 1 : ก็ดีนะแต่ต้องแหวกๆ

2.3 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบและแบบไม่มีรูปแบบ มีขั้นตอนและกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์ ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ / ไม่มีรูปแบบ

สัปดาห์	ขั้นตอน การเรียนรู้	ในชั้นเรียน (1 ชั่วโมง 30 นาที)	ระบบการจัดการเรียนรู้ (1 ชั่วโมง 30 นาที)
1	ขั้นเตรียมความพร้อมและฝึกใช้เครื่องมือออนไลน์	- ปฐมนิเทศเข้าสู่การเรียนรู้แบบผสมผสาน - เรียนรู้การใช้งานระบบฯ การสะท้อนคิดผ่านบล็อก - สร้างทีมเพื่อปฏิบัติงานกลุ่ม	- ศึกษาเอกสารการเรียนรู้ - หารือกับสมาชิกในกลุ่มผ่านกระดานสนทนา - อภิปรายแนวคิดของทีมผ่านกระดานอภิปรายบนระบบฯ
2	ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ	- ทบทวนเกี่ยวกับการคิดนอกกรอบจากตัวอย่างสื่อวิทยุโทรทัศน์ในสัปดาห์ที่แล้ว	- หารือกับสมาชิกในกลุ่มผ่านกระดานสนทนาบนระบบฯ

ตารางที่ 4.6 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ / ไม่มีรูปแบบ (ต่อ)

สัปดาห์	ขั้นตอนการเรียนรู้	ในชั้นเรียน (1 ชั่วโมง 30 นาที)	ระบบการจัดการเรียนรู้ (1 ชั่วโมง 30 นาที)
		<ul style="list-style-type: none"> - บรรยายเรื่องการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิद्यุกระจายเสียง - มอบหมายงานชิ้นที่ 1 รายการวิद्यุกระจายเสียง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งไฟล์ .PDF โครงร่างรายการวิद्यุกระจายเสียง
3	ขั้นการสังเกตและการไตร่ตรอง	<ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิद्यุกระจายเสียง - แต่ละกลุ่มนำเสนอแนวคิดในการจัดทำรายการวิद्यุกระจายเสียง - ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขผลงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ท้าหรือกับสมาชิกในกลุ่มผ่านกระดานสนทนาบนระบบฯ - อัปโหลดผลงานชิ้นที่ 1 บนกระดานส่งงาน - กิจกรรมสะท้อนคิดเดี่ยวครั้งที่ 1
4	ขั้นการพิจารณาถึงความเห็นและการสร้างแนวคิด/ขั้นการประเมินประสบการณ์และการบูรณาการ	<ul style="list-style-type: none"> - ทบทวนคำสั่งงานชิ้นที่ 1 - แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานรายการวิद्यุกระจายเสียง - ให้คะแนน สรุปและนำเสนอแนวคิดให้กับผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งผลงานชิ้นที่ 1 ฉบับแก้ไขบนกระดานส่งงาน - ท้าหรือกับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมสะท้อนคิดกลุ่มผ่านกระดานสนทนา - กิจกรรมสะท้อนคิดกลุ่มครั้งที่ 1

ตารางที่ 4.6 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ / ไม่มีรูปแบบ (ต่อ)

สัปดาห์	ขั้นตอนการเรียนรู้	ในชั้นเรียน (1 ชั่วโมง 30 นาที)	ระบบการจัดการเรียนรู้ (1 ชั่วโมง 30 นาที)
5	ขั้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ	- ทบทวนการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงาน - วิทยุกระจายเสียง - บรรยายการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์ - สร้างทีมใหม่ - มอบหมายงานชิ้นที่ 2 รายการวิทยุโทรทัศน์	- ทารือกับสมาชิกในกลุ่มผ่านกระดานสนทนา และจัดทำโครงร่างรายการโทรทัศน์ - อัปโหลดผลงานขึ้นบนกระดานส่งงาน
6	ขั้นการสังเกตและการไตร่ตรอง	- ทบทวนแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์ - แต่ละกลุ่มนำเสนอแนวคิดในการจัดทำรายการโทรทัศน์ - ผู้สอนให้คำแนะนำ	- ทารือกับสมาชิกในกลุ่มผ่านกระดานสนทนาและจัดทำรายการวิทยุโทรทัศน์ - อัปโหลดผลงานขึ้นบนกระดานส่งงาน - กิจกรรมสะท้อนคิดเดี่ยวครั้งที่ 2
7	ขั้นการประเมินประสบการณ์และการบูรณาการ	- แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานรายการโทรทัศน์ - ให้คะแนนและวิจารณ์ผลงาน	- ส่งผลงานชิ้นที่ 2 ฉบับแก้ไขบนกระดานส่งงาน - ทารือกับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมสะท้อนคิด ผ่านกระดานสนทนา - กิจกรรมสะท้อนคิดกลุ่มครั้งที่ 2

สรุปรูปแบบการทำงานเป็นทีมจากการพิจารณาลักษณะพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จากการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 2 ครั้ง พบว่ามีลักษณะดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบลักษณะพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) และกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) ที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์

พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม	กลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ	กลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ
1. ด้านการแบ่งหน้าที่ในทีม	สมาชิกแบ่งหน้าที่กันคร่าว ๆ ในห้องเรียน และแบ่งหน้าที่อย่างละเอียดอีกครั้งบนกระดานสนทนาออนไลน์ โดยยึดตามความสามารถของแต่ละคนเป็นหลัก	สมาชิกแบ่งหน้าที่กันบนกระดานสนทนาออนไลน์เป็นหลัก โดยยึดตามความเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกที่ต้องการให้ใครทำหน้าที่อะไร
2. ด้านการกำหนดเป้าหมายของทีม	สมาชิกนำเสนอลักษณะผลงานตามที่ตนเองสนใจพร้อมให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ	สมาชิกร่วมกันเสนอแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานให้ตรงกับคำสั่งงานมากที่สุด
3. ด้านการสื่อสารภายในทีม	สมาชิกเริ่มสื่อสารกันตั้งแต่ในชั้นเรียนและบนกระดานสนทนาออนไลน์	สมาชิกสื่อสารกันบนกระดานสนทนาออนไลน์เป็นหลัก
4. ด้านการรักษาบรรยากาศที่ดีในทีม	มีการทบทวนคำสั่งงานให้กับสมาชิกในทีม โดยใช้คำที่เป็นกันเองในการสื่อสารกับสมาชิก	รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและให้เหตุผลโต้แย้งหากไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่สมาชิกเสนอ
5. ด้านประเมินการทำงาน	มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงงานโดยนำคำแนะนำของอาจารย์ไปปรับปรุงโดยทันที	รับฟังคำแนะนำของอาจารย์แล้วนำมาปรึกษาหารือกับสมาชิกก่อนจึงวางแผนก่อนปรับปรุงงานต่อไป

จากข้อค้นพบข้างต้นสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่มีการสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ

มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมสูงกว่ากลุ่มที่มีการสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน มีสาระสำคัญ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบกับกลุ่มที่สะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ มีพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. ประชากร นักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านสื่อสารมวลชน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ศูนย์เทเวศร์) คัดเลือกจากมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน มีรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการมอบหมายงานในลักษณะงานกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 55 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (08-212-205) ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2559 โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อแบ่งเข้ากลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) จำนวน 25 คนและกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ระยะเวลา 7 สัปดาห์ ครอบคลุมเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ถึง 7 ซึ่งแผนการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 2 แผน 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ โดยเป็นการเรียนแบบพบกันในช่วงเรียนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที และแบบออนไลน์ระหว่างสัปดาห์สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 114)

2. ระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) และเครื่องมือในการสะท้อนคิดผ่านบล็อก พัฒนาขึ้นบนระบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ Moodle 3.1.1 ซึ่งมีโครงสร้างของระบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย คำอธิบายรายวิชา เอกสารประกอบการเรียน กระดานสนทนากลุ่ม กระดานสำหรับส่งงาน และกระดานสำหรับสอบถามปัญหาในการใช้งาน และเครื่องมือสำหรับการสะท้อนคิดผ่านบล็อกบนเว็บไซต์ tumblr (<https://www.tumblr.com>) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

กลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) : กำหนดให้สะท้อนคิดตามประเด็นคำถามแบบเจาะจง โดยสะท้อนคิดรายบุคคลและสะท้อนคิดกลุ่ม ในการสะท้อนคิดกลุ่มกำหนดให้สะท้อนคิดผ่านข้อความและ/หรือสื่อชนิดอื่นได้แก่ ภาพนิ่ง วิดีโอ เสียง เป็นต้น

กลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) : กำหนดให้สะท้อนคิดตามประเด็นคำถามแบบไม่เจาะจง โดยสะท้อนคิดรายบุคคลและสะท้อนคิดกลุ่ม ในการสะท้อนคิดกลุ่มกำหนดให้สะท้อนคิดผ่านข้อความ

3. แบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม ใช้แบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมแบบใช้สถานการณ์ มีระดับตัวเลือก 5 ระดับ สำหรับผู้เรียนประเมินการทำงานเป็นทีมของตนเองจำนวน 30 ข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 131)

4. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ประเมินจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม รวมจำนวน 2 ครั้ง โดยผู้วิจัยและอาจารย์ประจำรายวิชาร่วมกันสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา บันทึกคะแนนลงในตารางให้สอดคล้องกับรูบรีคเกณฑ์ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงาน (รายละเอียดดังภาคผนวก ค หน้า 139)

การดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างภาคต้น ปีการศึกษา 2559 ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. เก็บข้อมูลจากแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมแบบใช้สถานการณ์ทั้งก่อนและหลังเรียน มาตรวจให้คะแนนและนำคะแนนไปใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
2. เก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของผู้เรียน มีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ได้แก่ การสะท้อนคิด ลักษณะของการสื่อสารผ่านการสนทนาออนไลน์ การมีส่วนร่วมในการกิจกรรมออนไลน์รวมถึงความกระตือรือร้น ความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน เป็นต้น โดยนำคะแนนที่ได้ไปใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีม และจากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของผู้เรียนโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows นอกจากนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสามารถในการทำงานเป็นทีมจากแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมแบบใช้สถานการณ์ ก่อนเรียนและหลังเรียน และพิจารณาแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมเพื่อทราบรูปแบบการทำงานเป็นทีม ก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อทราบรูปแบบการทำงานเป็นทีม
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมแบบใช้สถานการณ์และแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง/กลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่าสถิติที (t-test for dependent samples) ทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมแบบใช้สถานการณ์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบค่าสถิติที (t-test for Independent samples) ทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบค่าสถิติที (t-test for independent samples) ทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาชั้นสื่อสารมวลชน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 1

2. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ กับกลุ่มที่มีการสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

3. นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ที่เรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ กลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมสูงกว่า กลุ่มที่มีการสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบไม่มีรูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 3

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาชั้นสื่อสารมวลชน ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ(กลุ่มทดลอง)

จากผลการการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีม ก่อนเรียน และหลังเรียน ของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ ที่ใช้การสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ ส่งเสริมความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Juriza et al. (2011) พบว่าทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้บทบาทการเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีม และหลังจากให้ผู้เรียนประเมินตนเอง พวกเขามีความเห็นว่าตนเองมีการพัฒนาความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีมภายหลังเรียนมากขึ้น ส่วนการสะท้อนคิดกลุ่มผ่านบล็อกในลักษณะของการบันทึกการเรียนรู้ด้วยการตอบคำถามที่กำหนดจำนวน 5 ข้อ ซึ่งจากการศึกษาหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มทดลองเข้าสู่กระบวนการผลิตชิ้นงานผ่านการทำงานเป็นทีมทั้งหมด 2 ครั้ง สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือกัน ทำงานร่วมกันเป็นทีม ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเอง มีความสอดคล้องกับ Dewey (1983) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นวงจรของการลงกระทำ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการกระทำจริง ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่หรือผู้เรียนปรับเปลี่ยนตนเองในการปฏิบัติตามบทบาทใหม่ นอกจากนี้การเรียนแบบผสมผสานยังสนับสนุนให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยืดหยุ่นกับผู้เรียนที่ต้องปฏิบัติงานกลุ่มนอกเหนือจากเวลาเรียนในชั้นเรียนปกติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัทรา วายจุต (2550) พบว่า หลังการทดลองส่งผลในเรื่องของการสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนที่เรียนแบบผสมผสานมีโอกาสในการติดต่อสื่อสารกับผู้สอนอย่างสม่ำเสมอทั้งการสื่อสารในชั้นเรียน การอภิปรายผ่านกระดานอภิปราย การสนทนาออนไลน์ ผู้เรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรมด้วยตนเองผ่านเว็บ โดยมีการรายงานความก้าวหน้าและปัญหาที่พบในระหว่าง การเรียนต่อผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่นักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นภายหลังการเรียน เป็นผลมาจากการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ สอดคล้องกับ Downs, Boyson, Alley, and Bloom (2011) กล่าวว่า การสะท้อนคิดผ่านบล็อกทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนจนเกิดการเรียนรู้ในกระบวนการทำงานเป็นทีมได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น สอดคล้องกับคำกล่าวว่าประสบการณ์ที่เกิดในชีวิตจริงเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการกระทำซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้และความเข้าใจในสิ่งที่ได้กระทำ ในทำนองเดียวกันการเรียนรู้ผ่านรูปแบบสื่อที่

หลากหลายจะช่วยขยายกระบวนการประมวลผลให้กว้างออกไปและเป็นไปได้ยิ่งขึ้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสะท้อนคิดร่วมกันภายในกลุ่มแบบมีคำถามนำผ่านบล็อกกลุ่ม (Group Blog) โดยหนึ่งในนักศึกษากลุ่มควบคุมที่ใช้การสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ ได้ให้ความเห็นว่า การส่งงานบนระบบบริหารจัดการเรียนรู้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานกลุ่มอย่างมากเพราะสามารถพูดคุยกับสมาชิกในกลุ่มได้ทางกระดานสนทนาออนไลน์และอัปโหลดไฟล์ต่าง ๆ ภายในกลุ่มได้ด้วย เครื่องมือกระดานอภิปรายกลุ่ม การส่งไฟล์งานสามารถอัปโหลดและดาวน์โหลดกลับมาแก้ไขได้พร้อมกัน ไม่จำเป็นต้องส่งไปให้ทีละคน การใช้งานบล็อกใช้งานง่ายเพราะคล้ายกับโซเชียลมีเดียที่ใช้กันอยู่เป็นประจำ แต่การสมัครเข้าใช้งานบล็อกในครั้งแรกค่อนข้างยุ่งยาก ส่วนนักศึกษากลุ่มทดลองที่ใช้การสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ ได้ให้ความเห็นว่า ระบบบริหารจัดการเรียนรู้ช่วยให้การส่งงานเป็นไปอย่างสะดวกและสมาชิกในกลุ่มสามารถเข้าถึงไฟล์งานกลุ่มได้พร้อมกัน เครื่องมือกระดานสนทนาออนไลน์ (Chat) ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกในทีมได้ปรึกษาหารือเกี่ยวกับการทำงานกลุ่มเมื่อสมาชิกไม่มีเวลาว่างนัดพบกัน สามารถพูดคุยกันจนได้ข้อสรุปที่สามารถนำไปสู่กระบวนการปฏิบัติงานได้จริง เครื่องมือกระดานอภิปรายกลุ่ม (Discussion board) ใช้งานค่อนข้างยากเพราะต้องอัปโหลดไฟล์ในลักษณะการตั้งกระทู้แล้วสลับหน้าจอบเพื่อสนทนากับสมาชิกบนกระดานสนทนาออนไลน์อีกครั้ง ดังนั้นกระดานอภิปรายกลุ่มจึงไม่ค่อยถูกใช้งาน แต่โดยรวมแล้วเห็นว่าระบบบริหารจัดการเรียนรู้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าการเรียนในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว การสะท้อนคิดบนบล็อกมีความแปลกใหม่ดูทันสมัย สามารถเลือกใช้สื่อได้หลากหลายแบบทั้งข้อความ รูปภาพหรือวิดีโอ ช่วยให้สะท้อนคิดได้อย่างสมบูรณ์และน่าสนใจมากขึ้น สอดคล้องกับ ธีรพล เพ็ชรเพ็ง (2556) ที่ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างผลของระดับการสะท้อนของนักศึกษาครูที่สะท้อนคิดด้วยวิธีทัศน์ตามแนวคิดวงจรกิจส์ในแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า การสะท้อนคิดด้วยวิธีทัศน์เป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนากระบวนการคิดสะท้อนของผู้เรียน การประเมินการสะท้อนคิดด้วยวิธีทัศน์พบว่า ผู้เรียนได้มีการสะท้อนคิดตามคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้เรียนมีการสะท้อนคิดต่อผลงานอย่างมีทิศทาง แสดงถึงมุมมองได้อย่างครอบคลุม วิเคราะห์การทำงานของตนเองได้มากขึ้น รับรู้ถึงจุดเด่นและจุดด้อยในการทำงานและต่อผลงาน รวมไปถึงการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการจัดทำผลงานในครั้งต่อไป

ตอนที่ 2 ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังเรียน ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) กับกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม)

จากผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังเรียน ของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ระหว่างกลุ่มที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) กับกลุ่ม

สะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการทำงานเป็นทีมหลังเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยคาดว่าที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนทั้งสองกลุ่มเป็นนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนที่มีพื้นฐานความสามารถด้านเทคโนโลยีที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน ทำให้การเรียนแบบผสมผสานเป็นไปได้ค่อนข้างราบรื่นสมาชิกทุกคนสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมบนระบบออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่แตกต่างกัน ส่วนหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มได้เรียนรู้ขึ้นเป็นเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์และผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ซึ่งผู้เรียนทราบดีอยู่แล้วว่าเป็นวิชาที่สำคัญอันจะต่อยอดไปสู่อาชีพของตนเองในอนาคตได้ จึงให้ความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดีทั้งในชั้นเรียนและบนระบบออนไลน์ อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มทดลองมีกระบวนการกลุ่มด้านการแบ่งหน้าที่ตามหน้าที่ภาระงานเท่านั้น แต่ไม่ได้มีการแบ่งตำแหน่งตามบทบาทของการทำงานเป็นทีม เช่น หัวหน้ากลุ่ม เลขานุการ ที่จะทำหน้าที่ช่วยกระตุ้นและเป็นหลักในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้กับทีม จึงอาจทำให้การทำงานเป็นทีมไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ตัวอย่างเช่นการสะท้อนคิดกลุ่มบนบล็อกที่จำเป็นต้องรวมทีมเพื่อระดมสมองก่อนสะท้อนคิดลงบนบล็อก นักศึกษายังใช้เพียงข้อความที่เป็นข้อมูลเดิมจากการสะท้อนคิดเดี่ยวของตนเองมาเขียนสะท้อนคิดกลุ่ม ไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนข้อความหรือหารือกับสมาชิกในทีมก่อนการสะท้อนคิดกลุ่ม สอดคล้องกับ Cattell (1948) และ Stogdill (1950) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการทำงานเป็นทีมว่าควรมีการกำหนดโครงสร้างของทีมเพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกปฏิบัติ ได้แก่ ตำแหน่งของสมาชิก หน้าที่ และรายละเอียดของงาน เป็นต้น

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมจากแบบสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ(กลุ่มทดลอง) กับกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม)

จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีม ระหว่างกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) กับกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 30 คะแนน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมจากกิจกรรมทั้งสองครั้ง ของกลุ่มสะท้อนคิดแบบมีรูปแบบสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมกลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมที่แตกต่างกัน ซึ่งการจะประสบความสำเร็จในการทำงานเป็นทีมควรมีองค์ประกอบของทีมที่สำคัญครอบคลุมทั้ง 5 ด้านตามที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย (Blake & Mouton, 1964; Cattell, 1948; G.C. Homans, 1974; Harvey & Drolet, 2004; Stogdill, 1950; Tarricone & Luca, 2002; เตือนใจ แวงงาม, 2545;

ยงยุทธ เกษสาคร, 2548) ได้แก่ 1) สามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีม เพื่อแบ่งงานตามความถนัดและเหมาะสม 2) กำหนดเป้าหมายของทีม สมาชิกในทีม ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ทุกคนยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ที่ร่วมกันกำหนด 3) มีการสื่อสารภายในทีมสมาชิกในทีมมีการประสานงานกันอย่างเปิดเผย สื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมา มีการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังกันในทีม 4) สามารถรักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมสมาชิกในทีมร่วมกันสร้างบรรยากาศที่เกิดการร่วมมือกัน การทำงานเป็นทีมที่ไม่ดึงเครียดจนเกินไปและไม่ละเลยจนเกินไป มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และ 5) สามารถประเมินการทำงานได้โดยการสำรวจตนเองและทีมว่าทำงานได้ดีหรือไม่ ในระดับใด มีอะไรที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานบ้างหาทางแก้ไข ปัญหาในการทำงาน

เนื่องจากแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีม ประเมินโดยอาจารย์ประจำรายวิชา และผู้วิจัย แตกต่างจากแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมที่ให้นักศึกษาประเมินตนเอง ผลจึงมีความแตกต่างกัน โดยแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นทีมเป็นมุมมองจากคนภายนอกทีม ซึ่งอาจมองเห็นพฤติกรรมและลักษณะการทำงานในด้านต่าง ๆ ได้ชัดเจนกว่าสมาชิกในทีม โดย นักศึกษากลุ่มที่สะท้อนคิดแบบมีรูปแบบ (กลุ่มทดลอง) มีลักษณะพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมด้านการแบ่งหน้าที่ในทีมและการสื่อสารภายในทีมสูงที่สุดจากพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมทุกด้าน จะเห็นได้จากพฤติกรรมในห้องเรียนและการพูดคุยกันผ่านกระดานสนทนาออนไลน์ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ลักษณะพฤติกรรมแล้ว พบว่า มีรูปแบบการทำงานเป็นทีม ดังนี้ 1) ด้านการแบ่งหน้าที่ในทีม แบ่งหน้าที่กันคร่าว ๆ ในห้องเรียน และแบ่งกันอีกครั้งบนกระดานสนทนาออนไลน์แบบแจกแจงว่าใครทำหน้าที่อะไรโดยยึดตามความสามารถของแต่ละคน 2) การกำหนดเป้าหมายของทีม สมาชิกนำเสนอสิ่งที่แต่ละคนสนใจด้วยเหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ 3) การสื่อสารภายในทีมเริ่มตั้งแต่ในชั้นเรียนและบนกระดานสนทนาออนไลน์ 4) การรักษาบรรยากาศที่ดีในทีม มีการทบทวนคำสั่งงานให้กับสมาชิกในทีม ใช้คำที่เป็นกันเองสื่อความหมายกับสมาชิก 5) ด้านประเมินการทำงาน นำคำแนะนำของอาจารย์ไปปรับปรุงโดยทันที ส่วนนักศึกษากลุ่มสะท้อนคิดแบบไม่มีรูปแบบ (กลุ่มควบคุม) มีพฤติกรรมด้านการกำหนดเป้าหมายของทีมสูงที่สุดจากพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมทุกด้าน จะเห็นได้จากพฤติกรรมในห้องเรียนและการพูดคุยกันผ่านกระดานสนทนาออนไลน์ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ลักษณะพฤติกรรมแล้ว พบว่า มีรูปแบบการทำงานเป็นทีม ดังนี้ 1) ด้านการแบ่งหน้าที่ในทีม แบ่งหน้าที่กันบนกระดานสนทนาออนไลน์ตามเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกที่ต้องการให้ใครทำหน้าที่อะไร 2) การกำหนดเป้าหมายของทีม สมาชิกร่วมกันเสนอแนวทางในการผลิตชิ้นงานให้เป็นไปตามคำสั่งงานมากที่สุด 3) การสื่อสารภายในทีม พูดคุยเกี่ยวกับช่วงเวลาที่มีสมาชิกว่างตรงกันเพื่อนัดแนะเวลาและสถานที่ทำงาน 4) การรักษาบรรยากาศที่ดีในทีม รับฟังความคิดเห็นกันและกันและให้เหตุผลโต้แย้งหากไม่เห็นด้วย

กับสิ่งที่สมาชิกเสนอ 5) ด้านประเมินการทำงาน รับฟังและนำคำแนะนำของอาจารย์ไปปรับปรุงงานมากกว่า ร้อยละ 80

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้ การสะท้อนคิดผ่านบล็อก ผู้สอนควรเตรียมพร้อมตนเองด้วยการเรียนรู้พื้นฐานการใช้งานระบบ เช่น การอัปโหลดดาวน์โหลดเอกสาร การตั้งค่าเปิดปิดกิจกรรม และการแสดงความคิดเห็นต่อโพสต์ของผู้เรียน เป็นต้น

2. ผู้สอนควรกระตุ้นผู้เรียนเพื่อสร้างแรงเสริมในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ โดยอาจสื่อสารด้วยการย้ำเตือนในชั้นเรียน หรือแจ้งเตือนผ่านทางอีเมล หรือโซเชียลมีเดีย ตามลักษณะของกลุ่มผู้เรียน

3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกิจกรรมบนระบบออนไลน์ ควรปรับปรุงแบบการใช้งาน กระดานสนทนาให้มีลักษณะที่หลากหลาย เช่น สามารถพิมพ์ข้อความ ส่งไฟล์เอกสาร ส่งไฟล์ภาพ ส่งไฟล์วิดีโอบนกระดานสนทนาได้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อก ของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนในระยะยาวเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา

2. ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ใช้การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบมีรูปแบบของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน ที่ส่งผลต่อตัวทักษะที่สำคัญในการประกอบอาชีพสื่อสารมวลชนในยุคปัจจุบันเช่น ทักษะทางมัลติมีเดีย เป็นต้น

3. การวิจัยในครั้งนี้ทดลองกับนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชนซึ่งมีพื้นฐานด้านการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อยู่แล้ว จึงควรมีการวิจัยกับกลุ่มทดลองที่เป็นนักศึกษาคณะอื่นที่แตกต่างออกไป เช่น คณะศึกษาศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์. (2548). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ในกลุ่มการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

กษมา วุฒิสารวัฒนา. (2548). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ โดยเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดพะเยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

กิดานันท์ มลิทอง. (2548). ไอซีทีเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.

จรรยา ชื่นศิริมงคล. (2547). ผลของการใช้โปรแกรมการพัฒนาการทำงานเป็นทีมทางการพยาบาลต่อประสิทธิผลของหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

จินตวีร์ คล้ายสังข์. (2553). ผลของการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้คอร์สแวร์ในรูปแบบที่ต่างกันที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียนระดับปริญญาบัณฑิตที่มีระดับความสามารถทางการเรียนรู้ต่างกัน ในรายวิชาโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บชั้นนำ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรภา อรรถพร และประกอบ กรณีกิจ. (2557). การพัฒนารูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 9, 122-136.

จุฬาวិทยานุกรม. (2558). การสะท้อนคิดด้วยวีดิทัศน์. Retrieved 5 มีนาคม 2559

<http://www.chulapedia.chula.ac.th/>

ฉันทนา ปาปัดถา ปรัชญนันท์ นิลสุข และณมน จีรังสุวรรณ. (2558). คุณลักษณะนักสื่อสารมวลชนดิจิทัลและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักสื่อสารมวลชนในยุคหลอมรวมสื่อ. Paper presented at the การประชุมวิชาการระดับชาติ โสตาฯ-เทคโนโลยีฯ สัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 29.

ชมภูณูช จันท์แสง. (2557). ผลของการประเมินตนเองโดยใช้วิธีการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

เตือนใจ แวงงาม. (2545). พลวัตของกลุ่มและการทำงานเป็นทีม. กรุงเทพฯ: เม็ดทราย-พริ้นติ้ง.

- ทรงศรี สรณสถาพร และธนายุส ธนธิตี. (2550). การใช้บล็อก (blog) ในการเรียนการสอน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 4, 54-68.
- ทีศนา แคมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพัชร สมใจ. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การทำงานเป็นทีมกับประสิทธิผลของทีมกู้ชีพ โรงพยาบาลชุมชน สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ วงษ์พันธุ์. (2551). การศึกษาความฉลาดทางอารมณ์และวิถีจัดการความขัดแย้งที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรพล เพียรเพ็ง. (2556). ผลของการสะท้อนคิดด้วยวิดิทัศน์ตามแนวคิดวงจรกิ๊บส์ในแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อระดับการสะท้อนคิดของนักศึกษาครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นริศชา ภูักสืบ. (2555). การทำงานเป็นทีม. Retrieved 20 เมษายน 2559
www.ldd.go.th/web_psd/knowledge
- นฤมล หน่อนิล. (2554). ผลของการใช้โปรแกรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิษฐา พุฒิมานรติกุล. (2548). การนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมบนเว็บเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้เป็นทีม สำหรับนักเทคโนโลยีการศึกษา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนาวรัตน์ สาทลาลัย. (2547). ผลของการพัฒนาการทำงานเป็นทีมต่อความพึงพอใจในงานของบุคลากรการพยาบาลหน่วยงานห้องคลอด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพรรณ พละชีวะ. (2550). การนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันในโครงการวิทยาศาสตร์สำหรับการฝึกแก้ปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญดา เลิศศรีมงคล. (2554). ผลของโปรแกรมฝึกการกำกับอารมณ์ที่มีทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พัชรภรณ์ เอมมิน้อม. (2553). ผลของการเขียนบล็อกสะท้อนความคิดในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเว็บ
 แควสต์ที่ส่งผลต่อความคิดรวบยอดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาปีที่
 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2557). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ:
 โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรา วายาจุด. (2550). ผลของการเรียนแบบผสมผสานและแบบใช้เว็บช่วย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีบุคลิกภาพต่างกัน
 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. (2559). ระบบการจัดการเรียนการสอน. Retrieved 20
 กรกฎาคม 2559 <http://lms59.rmutsv.ac.th/>
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2556). เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพนิเทศศาสตร์.
 นนทบุรี: ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เมฆษา ชื่นอาภรณ์. (2550). ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยใช้การเรียนรู้จาก
 ประสบการณ์ที่มีต่อการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในองค์กรธุรกิจขนาดกลาง. (วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2548). ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม กรุงเทพฯ: ศูนย์เอกสารตำรา สถาบัน
 ราชภัฏสวนดุสิต.
- ลำพอง กลมกุล. (2554). อิทธิพลของกระบวนการสะท้อนคิดต่อประสิทธิผลการวิจัยปฏิบัติการในชั้น
 เรียน : การวิจัยแบบผสมวิธี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2555). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- วราภรณ์ สีนถาวร. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนแบบผสมผสานแบบร่วมมือโดยใช้แหล่งข้อมูล
 เป็นหลักในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการรู้สารสนเทศและทักษะการเรียนรู้เป็นทีมของนักศึกษา
 ศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- ศรีศักดิ์ จามรมาน. (2549). อีเลิร์นนิ่งระดับปริญญาผู้ศึกษามากมาย: การศึกษาออนไลน์ใน
 สหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2548 (1 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- สายพิน สีรักษ์. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการเรียนรู้เป็นทีม เพื่อ
 เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เป็นทีม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่
 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุขญา สังข์จรรย์. (2550). ผลของการเรียนบทเรียนบนเว็บโดยใช้บล็อกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิณี ประภาสะโนบล. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ภาษาเชิงใจของหัวหน้าหอผู้ป่วย การทำงานเป็นทีม ทักษะการติดต่อสื่อสาร กับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย ตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุติเทพ ศิริพิพัฒนกุล. (2553). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการเรียนรู้เป็นทีมของนิสิตปริญญาบัณฑิตด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิชาติ อนุกุลเวช. (2555). Blended learning การเรียนรู้แบบผสมผสาน. Retrieved 5 มีนาคม 2559 <http://www.chontech.ac.th/>

ภาษาอังกฤษ

- Alvarez, S. (2005). Blended learning solutions. In B. Hoffman (Ed.), *Encyclopedia of Educational Technology*. Retrieved 6 April 2016 <http://coe.sdsu.edu/eet/articles/blendedlearning/start.htm>
- Blake, R., & Mouton, J. (1964). *The Managerial Grid: The key to leadership excellence*. Houston, Texas: Gulf.
- Boud, D., & Feletti, G. (1991). *The Challenge of Problem Based learning*. London: Kogan Page
- Campbell, A. P. (2003). Weblogs for use with ESL classes. from *The Internet TESL Journal* <http://iteslj.org/Techniques/Campbell-Weblogs.html>
- Carman, M. J. (2005). Blended Learning Design: Five Key Ingredients. Retrieved 9 March 2016 <http://www.agilantlearning.com/pdf/Blended%20Learning%20Design.pdf>
- Cattell, R. B. (1948). Concepts and methods in the measurement of group syntality. *Psychological Review*, 55, 48-63.

- Conner, M. L. (1997). *Learning from Experience* (n.p.): Angeless Learner.
- Dewey, J. (1983). *Experience and Education*. New York: Collier.
- Downs, E. P., Boyson, A. R., Alley, H., & Bloom, N. R. (2011). iPedagogy: Using multimedia learning theory to identify best practices for MP3 player use in higher education. *Journal of Applied Communication Research*, 39(2), 184-200.
- Garnham, C., & Kaleta, R. (2002). Introduction to hybrid courses. *Teaching with Technology Today*, 8(6).
- Gibbons, J., & Gray, M. (2002). An integrated and experience-based approach to social work education: The Newcastle model. *Social Work Education*, 21(5), 529-549. doi:10.1080/0261547022000015221
- Gibbs, C. (2000). New directions in the reconstruction of teacher education. *Self-efficacious teachers*.
- Gould, N., & Taylor, I. (1996). *Reflective Learning for Social Work*. Aldershot: Arena.
- Harriman, G. (2004). What is Blended or Hybrid Learning? . Retrieved 20 April 2016 http://www.grayharriman.com/blended_learning.htm
- Harvey, T. R., & Drolet, B. (2004). *Building teams, building people : expanding the fifth resource* Lanham: Scarecrow Education.
- Homans, G. C. (1974). *Social behavior; its elementary forms*: Harcourt, Brace, Jovanovich.
- Hoskisson, K., & Tompkins, G. E. (1987). *Language Arts: Content and teaching strategies*. New York: Merrill Publishing.
- Johns, C. (1995). Framing learning through reflection within Carper's fundamental ways of knowing in nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 22, 226-234.
- Johns, C. (2000). *Becoming a Reflective Practitioner*. London: Blackwell Science.
- Juriza, I., et I. (2011). Outdoor Camps Experiential Learning Activities for Teamwork and Leadership among Medical Students. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 18, 622-625. doi:http://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.05.091
- Knowles, J. G., Cole, A. L., & Presswood, C. S. (1994). *Through preservice teachers' eyes*. New York: Macmillan.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

- Konak, A., Clark, T. K., & Nasereddin, M. (2014). Using Kolb's Experiential Learning Cycle to improve student learning in virtual computer laboratories. *Computers & Education, 72*, 11-22.
doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.compedu.2013.10.013>
- Mulligan, J., & Griffen, C. (1992). *Empowerment through Experiential Learning: Explorations of good practice*. London: Kogan Page.
- NetthailandInternetSolution. (2559). E-learning คืออะไร.
http://www.netthailand.com/home/articles.php?art_id=12
- Parker, G. M. (1990). *Team players and teamwork: the new competitive business strategy*: Jossey-Bass Publishers.
- Pfeiffer, J. W., & Ballew, A. C. (1988). *Design skills in human resource development*: University Associates.
- Plath, D. (2012). An experience based model for practice learning. *The Journal of Practice Teaching and Learning, 5*(1), 23-38.
- Rogers, A. (1996). *Teaching Adult*. Buckingham: Open University Press.
- Rovai, A. P., & Jordan, H. M. (2004). Blended Learning and Sense of Community: A comparative analysis with traditional and fully online graduate courses. *The International Review of Research in Open and Distance Learning, 5*(2).
- Scholtes, P. R., Joiner, B. L., & Streibel, B. J. (1996). *The Team Handbook*: Joiner.
- Schon, D. A. (1987). *Educating the Reflective Practitioner*. San Fransisco: Josey Bass.
- Smyth, J. (1989). Developing and Sustaining Critical Reflection in Teacher Education. *Education and Culture, 9*, 7-19.
- Stein, J., & Graham, C. R. (2014). *Essentials for blended learning : a standards-based guide*. New York Routledge.
- Stogdill, R. M. (1950). Leadership, membership and organization. *Psychological Bulletin, 47*(1), 1-14. doi:10.1037/h0053857
- Tarricone, P., & Luca, J. (2002). Successful teamwork: A case study. *Quality Conversations, Proceedings of the 25th HERDSA Annual Conference*, 640-646.
- Thorne, K. (2003). *Blended Learning How to Integrate Online and Traditional Learning*. London: Kogan Page.

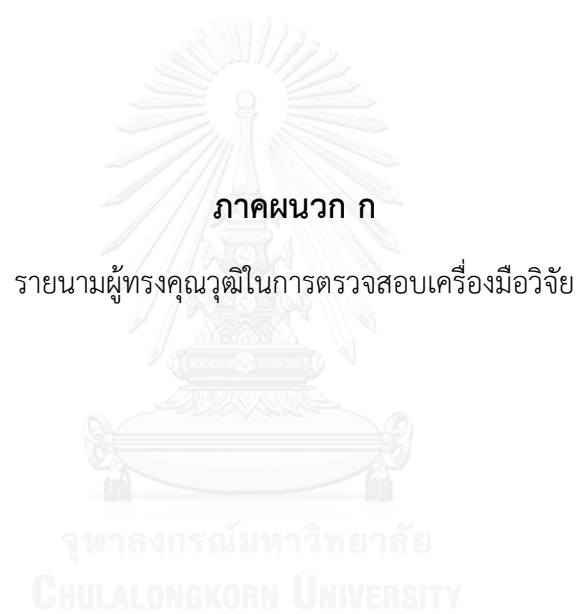
- Voos, R. (2003). Blended learning--What is it and where might it take us? . Retrieved 8 April 2016 <http://www.sloan-c.org/publications/view/v2n1/blended1.htm>
- Weil, S. W., & McGill, I. (1989). *Making Sense of Experiential Learning: Diversity in Theory and Practice*: Society for Research into Higher Education & Open University Press.
- Yancey, K. B. (1998). *Reflection In The Writing Classroom*: University Press of Colorado.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม

1. ดร.ศักดิ์ชัย ภูเจริญ

อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

2. ดร.โสภณ ภูเก้าล้วน

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณีภุชพงค์ ชูทัย

หัวหน้าสาขาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ด้านการเรียนการสอนแบบผสมผสานและด้านการจัดการเรียนการสอนสื่อสารมวลชน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. รองศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ดร.วิเชษฐ์ แสงดวงดี

อาจารย์ภาควิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ด้านระบบบริหารจัดการเรียนรู้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.จินตวีร์ คล้ายสังข์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิตา วรรณพิรุณ

อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล

อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/59-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นิสิตดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลวิจัย
เรียน คณบดีคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวรัชชนันท์ เพชรจ่านงค์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีและ
สื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตาม
หลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้าน
สื่อสารมวลชน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข ตันตระกูลรุ่งโรจน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการ
นี้นิสิตมีความจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลวิจัย ในรายวิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์
เพื่อนานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง รหัสวิชา 08-212-205 กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง โดยใช้แบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมและ
ระบบการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ นิสิตได้ประสานงานเรื่อง วัน และเวลาในการดำเนินการผ่านอาจารย์
กุลธิดา สายพรหม ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำวิชาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทดลองใช้เครื่องมือ
ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม)

รักษาการแทนรองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนรักษาการแทนคณบดี

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/59-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอขอบคุณ

เรียน อาจารย์กุลธิดา สายพรหม

ตามที่ท่านได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์กับ นางสาวรัชชนันท์ เพชรจำนงค์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีม ของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข ตันตระรุ่งโรจน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในความร่วมมือจากท่านครั้งนี้ทำให้นิสิตสามารถดำเนินงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ ขอขอบคุณและหวังว่าจะได้รับความมือด้วยดีในโอกาสต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า)

43/844 หมู่บ้านอัมรินทร์นิเวศ ซอย 3/5
ถนนรามอินทรา อนุสาวรีย์ บางเขน กรุงเทพฯ 10900

8 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง อนุญาตให้ใช้เครื่องมือวิจัยเป็นต้นแบบพัฒนาเครื่องมือวิจัยของท่าน

เรียน คุณ รัชนนท์ เพชรจำนงค์

อ้างถึงหนังสือที่ ศธ 0512.6(2791.10)/59-5597 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2559

ตามที่ นางสาวรัชนนท์ เพชรจำนงค์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและ
สื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ห้วข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของการใช้รูปแบบการ
สะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อ
ความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน” มีความประสงค์ขออนุญาตนำเครื่องมือวิจัย
ในวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าไปเป็นต้นแบบในการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลวิจัยนั้น

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วไม่ขัดข้อง และยินยอมอนุญาตให้นำเครื่องมือดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ปริญดา เลิศศรีมงคล

(ปริญดา เลิศศรีมงคล)

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้
 2. แบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม
 3. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
 4. แบบประเมินการออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้
- วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
5. แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้
 6. ตัวอย่างระบบการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์

วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

รหัสวิชา 08-212-205 จำนวน 21 ชั่วโมง

วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 08.00-11.00 น.(ห้อง 2) และ 13.00-16.00 น.(ห้อง 1)

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ลักษณะ กระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ การรวบรวม การจัดระเบียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิด การฝึกคิดนอกกรอบ โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงความสำคัญ ลักษณะ กระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
2. เพื่อให้ทราบและเข้าใจถึงวิธีการรวบรวม การจัดระเบียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความคิด
3. เพื่อฝึกการคิดนอกกรอบ โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานวิทยุโทรทัศน์
4. เพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม

วิธีการจัดการเรียนการสอน

1. การเรียนในชั้นเรียน

- การบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ
- กิจกรรมกลุ่ม
- อภิปรายในชั้นเรียน

2. การเรียนบนระบบบริหารจัดการเรียนรู้ (LMS)

- การพูดคุยบนกระดานสนทนา (Chat)
- อภิปรายบนกระดานอภิปราย (Discussion Board)
- การส่งงานบนระบบบริหารจัดการเรียนรู้

เนื้อหาสาระ

1. การคิดนอกกรอบในสื่อต่าง ๆ ได้แก่
 - สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อภาพยนตร์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์
2. การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง
 - 2.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียง
 - 2.2 การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างสรรค์รายการวิทยุ
 - 2.3 กระบวนการสร้างสรรค์รายการวิทยุ
 - 2.4 ตัวอย่างงานวิทยุกระจายเสียงที่สร้างสรรค์
3. การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์
 - 3.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์
 - 3.2 การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์
 - 3.3 กระบวนการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์
 - 3.4 ตัวอย่างงานวิทยุโทรทัศน์ที่สร้างสรรค์
4. การทำงานเป็นทีม
 - 4.1 สามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีม เพื่อแบ่งงานตามความถนัดและเหมาะสม
 - 4.2 กำหนดเป้าหมายของทีม สมาชิกในทีมร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ทุกคนยอมรับและเข้าใจวัตถุประสงค์ที่ร่วมกันกำหนด
 - 4.3 สามารถสื่อสารภายในทีมสมาชิกในทีมมีการประสานงานกันอย่างเปิดเผย สื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมา มีการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังกันในทีม
 - 4.4 รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมสมาชิกในทีมร่วมกันสร้างบรรยากาศที่เกิดการร่วมมือกัน การทำงานเป็นทีมที่ไม่ดึงเครียดจนเกินไปและไม่ละเลยจนเกินไป มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
 - 4.5 สามารถประเมินการทำงานได้ โดยการสำรวจตนเองและทีมว่าทำงานได้ดีหรือไม่ ในระดับใด มีอะไรที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานบ้างหาทางแก้ไขปัญหาในการทำงาน

การเก็บคะแนนและประเมินผล

1. ผลงานรายการวิทยุกระจายเสียง	10 คะแนน
2. ผลงานวิทยุโทรทัศน์	10 คะแนน
3. พฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีม	30 คะแนน
4. การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบเดี่ยว	25 คะแนน
5. การสะท้อนคิดผ่านบล็อกแบบกลุ่ม	25 คะแนน
รวม	100 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อออกแบบมีรูปแบบ)					
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
สัปดาห์ที่ 1 เรื่อง การใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 13.00-16.00 น.					
วัตถุประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	
<p>1. ผู้เรียนสามารถใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้ในการเรียนรู้ออกแบบสื่อแบบมีรูปแบบ</p>	<p>1. การใช้ใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>- การ Enrollตนเองเข้าห้องเรียน</p> <p>- การเข้าไปยังหน้าระบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>Moodle</p> <p>- การส่งงาน</p> <p>กระดานส่งงาน</p> <p>- การใช้งานกระดานสนทนา</p> <p>- การใช้งานกลุ่มอภิปรายกลุ่ม</p> <p>- การสมัครสมาชิกเว็บไซต์</p> <p>- การใช้เครื่องมือเขียนสื่อออกสกรีน</p> <p>เขียนสื่อออกสกรีน</p> <p>เว็บไซต์ Tumblr</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้เรียนทำแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>1. ปฐมนิเทศเข้าสู่การเรียนแบบผสมผสาน</p> <p>2. ผู้สอนแนะนำ ทำความเข้าใจกับผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานตั้งแต่สัปดาห์นี้เป็นต้นไป ใช้เวลาเรียนในห้อง 1 ชั่วโมง 30 นาที และทำกิจกรรมบนระบบ Moodle 1 ชั่วโมง 30 นาที</p> <p>3. ผู้เรียนสร้างทีมเพื่อปฏิบัติงานกลุ่ม</p> <p>4. ผู้วิจัยสอนการใช้ Moodle สำหรับทำกิจกรรมกลุ่ม</p> <p>สอนการใช้ Tumblr สำหรับกิจกรรมการสะท้อนคิด</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเข้าระบบฯ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนออนไลน์ ดังนี้</p> <p>1.1 ผู้เรียนศึกษาเอกสารในหน้าเรียนหลัก</p> <p>1.2 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ ได้แก่ สนทนากลุ่มส่งงานที่ได้รับมอบหมายประจำสัปดาห์ และโพสตอบ</p> <p>ส่งคอมเมนต์</p>	<p>1. ผู้เรียนเข้าระบบฯ ไปยังหน้า</p> <p>บทเรียนหลัก</p> <p>2. ผู้เรียนอ่านเอกสารการเรียน</p> <p>ในหน้าบทเรียนหลัก</p> <p>3. ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายบนกระดานสนทนา</p> <p>4. ผู้เรียนส่งงานโดยตัวแทนกลุ่ม</p> <p>โพสส่งบนกระดานส่งงานในหน้า</p> <p>บทเรียนหลัก</p> <p>4.1 อภิปรายแนวความคิดของทีม</p> <p>เกี่ยวกับความคิดนอกกรอบของสื่อ</p> <p>วิทยุโทรทัศน์ ที่ผู้สอนให้ดูเป็นตัวอย่างในชั้นเรียน</p> <p>4.2 ส่งถึงสื่อ (วิทยุโทรทัศน์/ วิทยุ/ ออนไลน์) ที่คิดว่ามีความสร้างสรรค์กลุ่มละ 1 รายการ</p> <p>4.3 ผู้เรียนโพสสื่อที่ชื่นชอบมากที่สุดคนละ 1 โพส</p>	<p>1. ห้องเรียนปกติ</p> <p>- ตัวอย่างสื่อวิทยุโทรทัศน์สร้างสรรค์</p> <p>2. ระบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>- กระดานส่งงาน</p> <p>- กระดานสนทนา</p> <p>ออนไลน์</p> <p>- กระดานอภิปรายกลุ่ม</p> <p>- การโพสออนไลน์</p> <p>4.3 ผู้เรียนโพสสื่อที่ชื่นชอบมากที่สุดคนละ 1 โพส</p>	<p>1. การ Enroll เข้าห้องเรียน</p> <p>2. ความตั้งใจและกระตือรือร้นในการแบ่งกลุ่ม</p> <p>3. การพูดคุยบนกระดานสนทนา</p> <p>กลุ่มออนไลน์</p> <p>4. การอภิปรายแนวความคิดของทีมบนกระดานส่งงานออนไลน์</p> <p>5. การมีส่วนร่วมกิจกรรมโพสตอบ</p>

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อออกแบบมีรูปแบบ) วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
<p>1. ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง</p> <p>2. ผู้เรียนสามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้</p> <p>3. ผู้เรียนสามารถบอกเป้าหมายของทีมได้</p> <p>4. ผู้เรียนสามารถสื่อสารภายในทีม</p> <p>5. ผู้เรียนรักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมได้</p>	<p>1. การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง</p> <p>1.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียง</p> <p>1.2 การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างสรรค์รายการวิทยุ</p> <p>1.3 กระบวนการสร้างสรรค์รายการวิทยุ</p> <p>- การกำหนดกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย</p> <p>- การกำหนดรูปแบบรายการ</p> <p>- การเขียนบทรายการวิทยุ</p> <p>- การบันทึกเสียงอย่างง่าย</p> <p>ด้วยโปรแกรม เช่น Audacity, Adobe Audition เป็นต้น</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้สอนทบทวนเกี่ยวกับความคิดนอกกรอบจากตัวอย่างสื่อวิทยุโทรทัศน์ในลำดับที่ที่แล้วแล้วผลโหวตสื่อที่ผู้เรียนชื่นชอบมากที่สุด</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>1. ผู้สอนอธิบายการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้สอนมอบหมายงานชิ้นที่ 1 รายการวิทยุกระจายเสียงรูปแบบรายการสารคดีสั้น ความยาวประมาณ 2-3 นาที เพื่อให้มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สัมพันธ์กับเป้าหมายอายุระหว่าง 16-59 ปี</p> <p>2. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเข้าระบบฯ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ ดังนี้</p> <p>2.1 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ ได้แก่ สนทนากลุ่ม ส่งงานที่ได้รับมอบหมายประจำสัปดาห์</p>	<p>1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม พูดคุยและแสดงความคิดเห็นแบบกรรมาศสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการจัดทำโครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง และเตรียมพร้อมนำเสนอโครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง</p> <p>2. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF โครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง ประกอบด้วย แบ่งหน้าที่ที่วิทยุกระจายเสียง</p> <p>ในรูปแบบการนำเสนอรายการ เป็นต้น โดยตัวแทนกลุ่มโพสส่งงานกรรมาศสนทนากลุ่มส่งงานในหน้าบทเรียนหลัก</p>	<p>1. ห้องเรียนปกติ</p> <p>- Power Point</p> <p>2. ระบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>- กระดานส่งงาน</p> <p>- กระดานสนทนากลุ่มออนไลน์</p> <p>3. การสรุปแนวคิดของทีมนั้น</p> <p>จัดทำเป็นโครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง ส่งบนกรรมาศสนทนากลุ่ม</p>	<p>1. การตอบคำถามในชั้นเรียน</p> <p>2. การพูดคุยบนกระดานสนทนากลุ่มออนไลน์</p> <p>3. การสรุปแนวคิดของทีมนั้น</p> <p>จัดทำเป็นโครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง ส่งบนกรรมาศสนทนากลุ่ม</p>

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบมีรูปแบบ)					
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
สัปดาห์ที่ 3 เรื่อง การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 13.00-16.00 น.					
วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	โน้ตเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายแนวคิดในการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์สำหรับรายการวิทยุกระจายเสียง 2. ผู้เรียนนำเทคนิคและวิธีการการสร้างสรรค์ไปยังรายการวิทยุกระจายเสียง 3. ผู้เรียนนำเทคนิคและวิธีการการสร้างสรรค์ไปยังรายการวิทยุกระจายเสียง 4. ผู้เรียนนำเทคนิคและวิธีการการสร้างสรรค์ไปยังรายการวิทยุกระจายเสียง 5. ผู้เรียนสามารถประเมินการทำงานของตนเองและของทีมงานได้	1. เทคนิคและวิธีการการสร้างสรรค์รายการวิทยุกระจายเสียง คำสั่งงาน 2. ตัวอย่างรายการวิทยุกระจายเสียง 3. ตัวอย่างรายการวิทยุกระจายเสียง	ขั้นนำ 1. ผู้สอนทบทวนการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง ขั้นสอน 1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอโครงการวิทยุกระจายเสียง ขั้นสรุป 1. ผู้สอนให้คำแนะนำเทคนิคและวิธีการในการปรับปรุงงานของแต่ละกลุ่ม 2. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเข้าร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ 2.1 ผู้เรียนรวมกิจกรรมออนไลน์ได้แก่ สันทนาการกลุ่มสะท้อนคิดเดี่ยว ส่งงานที่ได้รับมอบหมายประจำสัปดาห์	1. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF โครงการรายการวิทยุกระจายเสียง (ฉบับแก้ไข) บนกระดานส่งงานในหน้าบทเรียนหลัก 2. ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายบนกระดานสนทนา 3. ผู้เรียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับตนเองแล้วส่งสิ่งส่งพร้อมชื่อ-สกุล ชื่อกลุ่ม ลงบนกระดานส่งงานในหน้าบทเรียนหลัก มีประเด็นการสะท้อนคิดที่กำหนดไว้ดังนี้ 3.1 ทีมของข้าพเจ้ามีเป้าหมายในการทำงานอย่างไร และมีกระบวนการทำงานอย่างไรบ้าง 3.2 ข้าพเจ้าและทีมงานแต่ละคนทำหน้าที่ใดบ้าง และมีมีการปฏิบัติหน้าที่ที่ส่วนนี้ได้ดีหรือไม่อย่างไรบ้าง 3.3 ข้าพเจ้าและทีมงานพบปัญหาใดบ้างระหว่างการทำงาน และได้แก้ปัญหานั้นได้อย่างไรบ้าง 3.4 ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์หรือความรู้อะไรบ้าง พร้อมบอกแนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ในการทำงานครั้งต่อไป เช่น เทคนิคการตัดต่อวิดีโอให้มีคุณภาพ เทคนิคการอภิปรายหน้าชั้นเรียน เป็นต้น 3.5 ข้าพเจ้าวางแผนสำหรับการทำงานให้ดีขึ้นในครั้งต่อไปอย่างไร เช่น นำเสนอวิธีการทำงานแบบใหม่ที่แตกต่างกันออกไปครั้งนี้	1. ห้องเรียนปกติ - ไฟล์เสียง ตัวอย่างงานวิทยุกระจายเสียง สร้างสรรค์ 2. ระบบการจัดการเรียนรู้ - กระดานส่งงาน - กระดานสนทนา 3. เว็บไซต์ Tumbler - สะท้อนคิด เดียวบนบล็อก	1. การอภิปรายแนวคิดของทีม โดยการนำเสนอโครงการวิทยุกระจายเสียง 2. การพูดคุยบนกระดานสนทนา กลุ่ม 3. การสรุปแนวคิดของทีม จัดทำเป็นโครงการวิทยุกระจายเสียงฉบับแก้ไข บนกระดานส่งงาน 4. การสะท้อนคิด เดียวบนบล็อก

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแลกเปลี่ยนรูปแบบ)					
สัปดาห์ที่ 4 เรื่อง นำเสนอผลงานการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง					
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
วันอังคาร เวลา 13.00-16.00 น.					
วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
1. ผู้เรียนสามารถ สร้างสรรค์รายการ วิทยุกระจายเสียงได้	1. การ ประยุกต์ใช้ ความคิด สร้างสรรค์ใน งานวิทยุ กระจายเสียง	<u>ขั้นนำ</u> 1. ผู้สอนทบทวนคำสั่งงานขั้นที่ 1 <u>ขั้นสอน</u> 1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและ แนวคิดต่อผลงานขั้นที่ 1 รายการ วิทยุกระจายเสียง	1. ตัวแทนกลุ่มอภิปรายเพื่อหาสาเหตุที่วิทยุกระจายเสียงลงบน กระดานส่งงานในหน้าบทเรียนหลัก 2. ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับการสะท้อนคิดกลุ่มบนกระดานสนทนา 3. ผู้เรียนสะท้อนคิดกลุ่มบนสื่อกลุ่มแล้วส่งสิ่งพิมพ์พร้อมชื่อกลุ่ม มายังหน้าบทเรียนหลัก มีประเด็นการสะท้อนคิดที่กำกับมาให้ ดังนี้ 3.1 ทีมของข้าพเจ้ามีเป้าหมายในการทำงานอย่างไร และมี กระบวนการทำงานอย่างไรบ้าง 3.2 ข้าพเจ้าและทีมงานแต่ละคนทำหน้าที่ใดบ้าง และมี ปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นได้ดีหรือไม่อย่างไรบ้าง 3.3 ข้าพเจ้าและทีมงานพบปัญหาได้บ้างระหว่างการทำงาน และได้แก้ปัญหาก็เกิดขึ้นระหว่าง การทำงานนั้นอย่างไร 3.4 ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์หรือความรู้อะไรบ้าง พร้อมบอก แนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ในการทำงานครั้งต่อไป เช่น เทคนิคการตัดต่อวิดีโอให้มีคุณภาพ เป็นต้น 3.5 ข้าพเจ้าวางแผนสำหรับการทำงานให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป อย่างไร เช่น นำเสนอวิธีการทำงานแบบใหม่ที่แตกต่างออกไป จากครั้งนี้	1. ระบบการ จัดการเรียนรู้ - กระดาน ส่งงาน - กระดาน สนทนากลุ่ม 2. เว็บไซต์ Tumblr - สะท้อน คิดบนบล็อก กลุ่ม	1. คุณภาพของ ผลงานรายการ วิทยุกระจายเสียง 2. การอภิปราย แนวคิดของทีมโดย การนำเสนอ รายการวิทยุ กระจายเสียงที่แต่ ละทีมสร้างสรรค์ ขึ้น 3. การพูดคุยบน กระดานสนทนา กลุ่ม 4. การสะท้อนคิด บนบล็อกกลุ่ม
2. ผู้เรียนสามารถ อภิปรายแนวคิดของ ทีม โดยการนำเสนอ ผลงานรายการ วิทยุกระจายเสียงที่ได้ จัดทำขึ้น		2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มวิจารณ์จุดเด่นผลงานของ กลุ่มอื่น ๆ <u>ขั้นสรุป</u> 1. ผู้สอนสรุปและนำเสนอแนวคิดให้กับ ผู้เรียน 2. ผู้เรียนมอบหมายให้ผู้เรียนเขียนระบบ ฯ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนออนไลน์ ดังนี้ 2.1 ผู้เรียนศึกษาเอกสารในหน้า บทเรียนหลัก 2.2 ผู้เรียนรวมกิจกรรมออนไลน์			
3. ผู้เรียนสามารถ สื่อสารภายในทีม		ได้แก่ ส่งงานที่ได้รับมอบหมายประจำ สัปดาห์ สนทนากลุ่ม สะท้อนคิดกลุ่ม			
4. ผู้เรียนรักษา บรรยากาศที่ดีในการ ทำงานเป็นทีมได้					
5. ผู้เรียนสามารถ ประเมินการทำงาน ของตนเองและของ ทีมได้					

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบมีรูปแบบ)				
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง				
สัปดาห์ที่ 5 เรื่อง การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 13.00-16.00 น.				
วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้
<p>1. ประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำโครงร่างรายการวิทยุโทรทัศน์</p> <p>2. ผู้เรียนสามารถแบ่งหน้าที่ในทีมได้</p> <p>3. ผู้เรียนสามารถออกแบบกายของทีมงานได้</p> <p>4. ผู้เรียนสามารถสื่อสารภายในทีม</p> <p>5. รัชการวิทยุโทรทัศน์</p> <p>ในการทำงานเป็นทีมได้</p>	<p>1. การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์</p> <p>1.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์</p> <p>1.2 การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์</p> <p>1.3 กระบวนการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์</p> <p>- การกำหนดกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย</p> <p>- การกำหนดรูปแบบรายการ</p> <p>- การเขียนบทรายการ</p> <p>- การบันทึกภาพด้วยกล้องวิดีโอ</p> <p>- การตัดต่อรายการด้วยโปรแกรม Adobe Premiere เป็นต้น</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้สอนทบทวนการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>1. ผู้สอนอธิบายการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์</p> <p>2. ผู้เรียนสร้างทีมใหม่เพื่อปฏิบัติงานกลุ่ม</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>1. ผู้สอนมอบหมายงานซึ่งที่ 2 รายการวิทยุโทรทัศน์ ไม่กำหนดประเภทความยาวไม่เกิน 30 นาที</p> <p>2. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเข้าระบบฯ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนออนไลน์ ดังนี้</p> <p>2.1 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ ได้แก่</p> <p>สนทนากลุ่ม ส่งงานที่ได้รับมอบหมายประจำสัปดาห์</p> <p>* หมายเหตุ ผู้เรียนต้องใช้ประสบการณ์จากการทำงานจริงที่ผ่านมาในการตัดสินใจเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่และลักษณะการทำงานในทีมใหม่</p>	<p>1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม พูดคุย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ</p> <p>การสนทนาสนทนากลุ่มเกี่ยวกับ</p> <p>การจัดทำโครงร่างรายการ</p> <p>วิทยุโทรทัศน์แต่ละเตรียมพร้อม</p> <p>นำเสนอ</p> <p>2. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF</p> <p>โครงร่างรายการวิทยุโทรทัศน์</p> <p>ประกอบด้วย แบ่งหน้าที่ใน</p> <p>กลุ่ม เป้าหมายของทีม ชื่อ</p> <p>รายการ รูปแบบการนำเสนอ</p> <p>รายการ เป็นต้น โดยตัวแทน</p> <p>กลุ่มโพสต์ลงในสนทนาสนทนา</p> <p>งานในหน้าทเรียนหลัก</p>	<p>1. การตอบคำถามในชั้นเรียน</p> <p>2. การพูดคุยบนกระดานสนทนา</p> <p>กลุ่ม</p> <p>3. การสรุปแนวคิดของทีม จัดทำเป็นโครงร่างรายการวิทยุโทรทัศน์ ส่งบนกระดานส่งงาน</p>

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบมีรูปแบบ)					
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
สัปดาห์ที่ 6 เรื่อง การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 13.00-16.00 น.					
วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
<p>1. ผู้เรียนสามารถอธิบายแนวคิดในการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์สำหรับวิทยุโทรทัศน์ได้</p> <p>2. ผู้เรียนนำแนวคิดและวิธีการสร้างสรรค์สร้างวิทยุโทรทัศน์ได้</p> <p>3. ผู้เรียนนำแนวคิดและวิธีการสร้างสรรค์สร้างวิทยุโทรทัศน์ไปปรับใช้ได้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>4. ผู้เรียนสามารถสื่อสารภายในทีม</p> <p>5. ผู้เรียนรักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมได้</p> <p>6. ผู้เรียนสามารถประเมินผลของตนเองและของทีมได้</p>	<p>1. เทคนิคและวิธีการสร้างสร้งวิทยุโทรทัศน์ตามคำสั่งงาน</p> <p>2. ตัวอย่างวิทยุโทรทัศน์</p> <p>3. ตัวอย่างวิทยุโทรทัศน์</p> <p>4. ตัวอย่างวิทยุโทรทัศน์</p> <p>5. ตัวอย่างวิทยุโทรทัศน์</p> <p>6. ตัวอย่างวิทยุโทรทัศน์</p> <p>7. ตัวอย่างวิทยุโทรทัศน์</p> <p>8. ตัวอย่างวิทยุโทรทัศน์</p> <p>9. ตัวอย่างวิทยุโทรทัศน์</p> <p>10. ตัวอย่างวิทยุโทรทัศน์</p>	<p>1. ผู้สอนทบทวนแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์</p> <p>2. ผู้สอนเตรียมสื่อการเรียนรู้</p> <p>3. ผู้สอนเตรียมสื่อการเรียนรู้</p> <p>4. ผู้สอนเตรียมสื่อการเรียนรู้</p> <p>5. ผู้สอนเตรียมสื่อการเรียนรู้</p> <p>6. ผู้สอนเตรียมสื่อการเรียนรู้</p> <p>7. ผู้สอนเตรียมสื่อการเรียนรู้</p> <p>8. ผู้สอนเตรียมสื่อการเรียนรู้</p> <p>9. ผู้สอนเตรียมสื่อการเรียนรู้</p> <p>10. ผู้สอนเตรียมสื่อการเรียนรู้</p>	<p>1. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF โค้ดเรียงรายการวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับแก้ไข) บนกระดานส่งงานในหน้าปัดเรียนหลัก</p> <p>2. ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายบนกระดานสนทนา</p> <p>3. ผู้เรียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับตนเองแล้วส่งเสียงพร้อมชื่อ-สกุล ชื่อกลุ่ม ลงบนกระดานส่งงานในหน้าปัดเรียนหลัก มีประเด็นการสะท้อนคิดที่กำหนดให้ ดังนี้</p> <p>3.1 ทีมของข้าพเจ้าเข้ามามีบทบาทในการทำงานอย่างไร และมีกระบวนการทำงานอย่างไรบ้าง</p> <p>3.2 ข้าพเจ้าและทีมงานแต่ละคนทำหน้าที่ที่ใดบ้าง และมีวิธีการปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นได้ดีหรือไม่อย่างไรบ้าง</p> <p>3.3 ข้าพเจ้าและทีมงานพบปัญหาได้บ้างระหว่างการทำงานและได้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานนั้นอย่างไร</p> <p>3.4 ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์หรือความรู้อะไรบ้าง พร้อมบอกแนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ในการทำงานครั้งต่อไป เช่น เทคนิคการตัดต่อวิดีโอให้มีคุณภาพ เทคนิคการอภิปรายที่มีชั้นเรียน เป็นต้น</p> <p>3.5 ข้าพเจ้าวางแผนสำหรับการทำงานให้ดีขึ้นในครั้งต่อไปอย่างไร เช่น นำเสนอวิธีการทำงานแบบใหม่ที่แตกต่างออกไปจากครั้งนี้</p>	<p>1. ห้องเรียนปกติ</p> <p>- ไฟล์เสียง</p> <p>ตัวอย่างงานวิทยุ</p> <p>กระจายเสียง</p> <p>สร้างสรรค์</p> <p>2. ระบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>Moodle</p> <p>- กระดานส่งงาน</p> <p>- กระดานสนทนา</p> <p>3. เว็บบอร์ด</p> <p>Tumblr</p> <p>- สหกรณ์คิดบนสื่อ</p>	<p>1. การอภิปรายแนวความคิดของทีมโดยการนำเสนอโครงสร้างรายการวิทยุกระจายเสียง</p> <p>2. การพูดคุยบนกระดานสนทนา</p> <p>3. การสรุปแนวคิดของทีมงานกลุ่มออนไลน์</p> <p>4. การสะท้อนคิดเดี่ยวบนสื่อ</p> <p>5. การสะท้อนคิดเดี่ยวบนสื่อ</p>

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบมีรูปแบบ)				
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง				
สัปดาห์ที่ 7 เรื่อง นำเสนอผลงานการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 13.00-16.00 น.				
วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา สาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้
1. ผู้เรียนสามารถ สร้างสรรค์รายการ วิทยุโทรทัศน์ได้	1. การ ประยุกต์ ใช้ความคิด สร้างสรรค์ใน สรรคดีใน งานวิทยุ โทรทัศน์	ขั้นนำ 1. ผู้สอนทบทวนคำสั่งงาน ขั้นที่ 2 ขั้นสอน 1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ผลงานและแนวคิดต่อผลงานชิ้น ที่ 2 รายการวิทยุโทรทัศน์ ขั้นสรุป	1. ตัวแทนกลุ่มอภิปรายผลดี/ผลด้อยของรายการวิทยุโทรทัศน์ลงในยูทูปแล้วสืบเสาะสิ่งส่งผ่าน กระบวนการส่งผ่านในบทนำบทเรียนหลัก 2. ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับการสะท้อนคิดกลุ่มบนกระดานสนทนา 3. ผู้เรียนสะท้อนคิดกลุ่มบนสื่อกลุ่มแล้วส่งสิ่งส่งผ่านออกมาข้างหน้า บนเรียนหลัก มีประเด็นการสะท้อนคิดที่กำหนดให้ ดังนี้ 3.1 ทีมของข้าพเจ้ามีเป้าหมายในการทำงานอย่างไร และมีกระบวนการ ทำงานอย่างไรบ้าง 3.2 ข้าพเจ้าและทีมงานแต่ละคนทำหน้าที่ที่ใดบ้าง และมีมีการปฏิบัติหน้าที่ เหล่านั้นได้ดีหรือไม่อย่างไรบ้าง 3.3 ข้าพเจ้าและทีมงานพบปัญหาใดบ้าง ระหว่างการทำงานแต่ละได้ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่าง การทำงานนั้นอย่างไร 3.4 ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์หรือความรู้อะไรบ้าง พร้อมบอกแนวทางการ นำความรู้ไปปรับใช้ในการทำงานครั้งต่อไป เช่น เทคนิคการตัดต่อวิดีโอให้มี คุณภาพ เป็นต้น 3.5 ข้าพเจ้าวางแผนส่วนรับการทำงานให้ดีขึ้นในครั้งต่อไปอย่างไร เช่น นำเสนอวิธีการทำงานแบบใหม่ที่แตกต่างออกไปจากครั้งนี้ * กำหนดสื่อที่ใช้ในการสะท้อนคิดอย่างต่ำต้องมี สื่อวิดีโอ ภาพนิ่ง ตัวหนังสือ	1. ห้องเรียน ปกติ - Power Point 2. ระบบการ จัดการเรียนรู้ - กระดาน ส่งงาน - กระดาน สนทนา 3. เว็บบ Tumbler - สื่อ คิดบนสื่อ กลุ่ม
2. ผู้เรียนสามารถ อภิปรายแนวคิดของ ทีม โดยการนำเสนอ ผลงานรายการวิทยุ โทรทัศน์ที่ได้จัดทำขึ้น				
3. ผู้เรียนสามารถ สื่อสารภายในทีม				
4. ผู้เรียนรัก บรรยากาศที่ดีในการ ทำงานเป็นทีมได้				
5. ผู้เรียนสามารถ ประเมินการทำงาน ของตนเองและของ ทีมได้				
				1. คุณภาพของ ผลงานรายการ วิทยุโทรทัศน์ 2. การอภิปราย แนวคิดของทีมโดย การนำเสนอ รายการวิทยุ โทรทัศน์ที่แต่ละ ทีมสร้างสรรค์ขึ้น 3. การพูดคุยบน กระดานสนทนา กลุ่ม 4. การสะท้อนคิด บนสื่อกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบไม่มีรูปแบบ)					
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
สัปดาห์ที่ 1 เรื่อง การใช้ระบบการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 09.00-12.00 น.					
วัตถุประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
1. ผู้เรียนสามารถใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้ - การ Enroll ตนเองเข้าห้องเรียน - การเข้าไปยังหน้าระบบการจัดการเรียนรู้ Moodle - การส่งงานบนกระดานส่งงาน - การใช้งานกระดานสนทนา กลุ่ม - การใช้งานกระดานอภิปรายกลุ่ม - การสมัครสมาชิกเว็บ Tumblr - การใช้เครื่องมือเขียนบล็อกสะท้อนคิดเดี่ยวและกลุ่มบนเว็บไซต์ Tumblr	ขั้นนำ 1. ผู้เรียนทำความเข้าใจความสามารถในการทำงานเป็นทีม ขั้นสอน 1. ปฐมนิเทศเข้าสู่การเรียนแบบผสมผสาน 2. ผู้สอนแนะนำทำความเข้าใจกับผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานตั้งแต่เริ่มต้นเป็นต้นไป ใช้เวลาเรียนในห้อง 1 ชั่วโมง 30 นาที และทำกิจกรรมบนระบบ Moodle 1 ชั่วโมง 30 นาที 3. ผู้เรียนสร้างทีมเพื่อปฏิบัติงานกลุ่ม 4. ผู้วิจัยสอนการใช้ Moodle สำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม สอนการใช้ Tumblr สำหรับกิจกรรมสะท้อนคิด ขั้นสรุป 1. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเข้าระบบฯ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนออนไลน์ ดังนี้ 1.1 ผู้เรียนศึกษาเอกสารในหน้าบทเรียนหลัก 1.2 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ ได้แก่ สนทนากลุ่ม ส่งงานที่ได้รับมอบหมายประจำสัปดาห์ และไหวทลงคะแนนเสียง	ขั้นนำ 1. ผู้เรียนทำความเข้าใจความสามารถในการทำงานเป็นทีม ขั้นสอน 1. ปฐมนิเทศเข้าสู่การเรียนแบบผสมผสาน 2. ผู้สอนแนะนำทำความเข้าใจกับผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานตั้งแต่เริ่มต้นเป็นต้นไป ใช้เวลาเรียนในห้อง 1 ชั่วโมง 30 นาที และทำกิจกรรมบนระบบ Moodle 1 ชั่วโมง 30 นาที 3. ผู้เรียนสร้างทีมเพื่อปฏิบัติงานกลุ่ม 4. ผู้วิจัยสอนการใช้ Moodle สำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม สอนการใช้ Tumblr สำหรับกิจกรรมสะท้อนคิด ขั้นสรุป 1. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเข้าระบบฯ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนออนไลน์ ดังนี้ 1.1 ผู้เรียนศึกษาเอกสารในหน้าบทเรียนหลัก 1.2 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ ได้แก่ สนทนากลุ่ม ส่งงานที่ได้รับมอบหมายประจำสัปดาห์ และไหวทลงคะแนนเสียง	1. ผู้เรียนเข้าระบบฯ ไปยังหน้าบทเรียนหลัก 2. ผู้เรียนอ่านเอกสารการเรียนในหน้าบทเรียนหลัก 3. ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายบนกระดานสนทนา 4. ผู้เรียนส่งงานโดยตัวแทนกลุ่ม โพสต์ลงบน กระดานส่งงานในหน้าบทเรียนหลัก 4.1 อภิปรายแนวคิดของทีมงานเกี่ยวกับการคิดนอกกรอบของสื่อวิทยุโทรทัศน์ที่ผู้สอนให้ดูเป็นตัวอย่างเป็นชั้นเรียน 4.2 ส่งสิ่งส่ง (วิทยุโทรทัศน์/ วิทยุออนไลน์) ที่คิดว่ามีความสร้างสรรค์ กลุ่มละ 1 รายการ 4.3 ผู้เรียนไหวทสื่อที่ชื่นชอบมากที่สุดคนละ 1 ไหวท	1. ห้องเรียนปกติ - ตัวอย่างสื่อวิทยุโทรทัศน์ โทรทัศน์ สร้างสรรค์ 2. ระบบการจัดการเรียนรู้ - กระดานส่งงาน - กระดานสนทนา ออนไลน์ 4. การอภิปรายแนวคิดของทีมงาน บนกระดานส่งงานออนไลน์ - กระดานอภิปรายกลุ่ม - การไหวท ออนไลน์	1. การ Enroll เข้าห้องเรียน 2. ความตั้งใจและกระตือรือร้นในการแบ่งกลุ่ม 3. การพูดคุยบนกระดานสนทนา 4. การอภิปรายแนวคิดของทีมงาน บนกระดานส่งงานออนไลน์ 5. การมีส่วนร่วมกิจกรรมไหวท ออนไลน์

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบไม่มีรูปแบบ)					
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
สัปดาห์ที่ 2 เรื่อง การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 09.00-12.00 น.					
วัตถุประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
1. ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง จัดทำโครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง 1.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับวิทยุกระจายเสียง 1.2 การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างสรรค์รายการวิทยุ 1.3 กระบวนการสร้างสรรค์รายการวิทยุ - การกำหนดกลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย - การกำหนดรูปแบบรายการ - การเขียนบทรายการวิทยุ - การบันทึกเสียงอย่างง่ายด้วยโปรแกรม เช่น Audacity, Adobe Audition เป็นต้น	ขั้นนำ 1. ผู้สอนทบทวนเกี่ยวกับการคิดนอกกรอบจากตัวอย่างสื่อวิทยุโทรทัศน์สัปดาห์ที่แล้วและผลโหวตสื่อที่ผู้เรียนชื่นชอบมากที่สุด ขั้นสอน 1. ผู้สอนอธิบายการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง 1.1 ผู้สอนมอบหมายงานชิ้นที่ 1 รายการวิทยุกระจายเสียงรูปแบบรายการสารคดีสั้น ความยาวประมาณ 2-3 นาที เนื้อหาให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับกลุ่มเป้าหมาย 1.2 ผู้เรียนสามารถบอกเป้าหมายของทีมได้ 1.3 ผู้เรียนสามารถบอกเป้าหมายของทีมได้ 4. ผู้เรียนสามารถสื่อสารภายในทีม 5. ผู้เรียนรักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมได้	ขั้นนำ 1. ผู้สอนทบทวนเกี่ยวกับการคิดนอกกรอบจากตัวอย่างสื่อวิทยุโทรทัศน์สัปดาห์ที่แล้วและผลโหวตสื่อที่ผู้เรียนชื่นชอบมากที่สุด ขั้นสอน 1. ผู้สอนอธิบายการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง ขั้นสรุป 1. ผู้สอนมอบหมายงานชิ้นที่ 1 รายการวิทยุกระจายเสียงรูปแบบรายการสารคดีสั้น ความยาวประมาณ 2-3 นาที เนื้อหาให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับกลุ่มเป้าหมาย 1.2 ผู้เรียนสามารถบอกเป้าหมายของทีมได้ 1.3 ผู้เรียนสามารถบอกเป้าหมายของทีมได้ 4. ผู้เรียนสามารถสื่อสารภายในทีม 5. ผู้เรียนรักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมได้	1. ห้องเรียนปกติ - Power Point 2. ระบบการจัดการเรียนรู้ - กระดาษส่งงาน - กระดาษสมมติออนไลน์ 3. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF โครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง 2. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF โครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง 2.1 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ ได้แก่ สอนบทกลุ่ม ส่งงานที่ได้รับมอบหมายประจำสัปดาห์	1. ห้องเรียนปกติ - Power Point 2. ระบบการจัดการเรียนรู้ - กระดาษส่งงาน - กระดาษสมมติออนไลน์ 3. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF โครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง 2. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF โครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง 2.1 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ ได้แก่ สอนบทกลุ่ม ส่งงานที่ได้รับมอบหมายประจำสัปดาห์	1. การตอบคำถามในชั้นเรียน 2. การพูดคุยบนกระดาน 3. การสรุปแนวคิดของทีม และจัดทำเป็นโครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง 4. รายงานวิทยุกระจายเสียง 5. ส่งงาน ส่งงาน

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบไม่มีรูปแบบ)					
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิจัยโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
สัปดาห์ที่ 3 เรื่อง การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 09.00-12.00 น.					
วัตถุประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	โน้มนำเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายแนวคิดในการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์สำหรับรายการวิทยุ	1. เทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์รายการวิทยุตามคำสั่งงาน 2. ตัวอย่างรายการวิทยุสร้างสรรค์	ขั้นนำ 1. ผู้สอนทบทวนการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง ขั้นสอน 1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอโครงการรายการวิทยุ ขั้นสรุป 1. ผู้สอนให้คำแนะนำ เทคนิคและวิธีการในการปรับปรุงงานของแต่ละกลุ่ม 2. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเข้าระบบฯ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์	1. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF โครงการรายการวิทยุกระจายเสียง (ฉบับแก้ไข) บนกระดานส่งงานในหน้าปเรียนหลัก 2. ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายบนกระดานสนทนา 3. ผู้เรียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับบล็อกของตนเองแล้วส่งถึงศัพท์พร้อมชื่อ-สกุล ชื่อกลุ่ม ลงบนกระดานส่งงานในหน้าปเรียนหลัก มีประเด็นการสะท้อนคิดที่กำหนดให้ ดังนี้ 3.1 กระบวนการทำงานของทีม 3.2 การปฏิบัติหน้าที่ที่ในทีมทั้งหมดของตนเองและของทีมงาน 3.3 ปัญหาระหว่างการทำงานทั้งหมดของตนเองของทีมงาน 3.4 ประโยชน์หรือความรู้ที่จมนำไป 3.5 การวางแผนสำหรับการทำงานให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป	1. ห้องเรียนปกติ - ไฟล์เสียงตัวอย่างงานวิทยุกระจายเสียงสร้างสรรค์ 2. ระบบการจัดการเรียนรู้ - กระดานส่งงาน - กระดานสนทนา กลุ่ม 3. เว็บไซต์ Tumbblr - สะท้อนคิดเดี่ยวบนสื่อ โครงการรายการวิทยุกระจายเสียงฉบับแก้ไข บนกระดานส่งงาน 4. การสะท้อนคิดเดี่ยวบนสื่อ	1. การอภิปรายแนวคิดของทีมงานโดยการนำเสนอโครงการรายการวิทยุกระจายเสียง 2. การพูดคุยบนกระดานสนทนา เสียง 3. การสรุปแนวคิดของทีม จัดทำเป็นโครงการรายการวิทยุกระจายเสียงฉบับแก้ไข บนกระดานส่งงาน 4. การสะท้อนคิดเดี่ยวบนสื่อ
2. ผู้เรียนนำเทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์รายการวิทยุไปปรับใช้ได้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย					
3. ผู้เรียนสามารถสื่อสารภายในทีม					
4. ผู้เรียนรักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมได้					
5. ผู้เรียนสามารถประเมินการทำงานของตนเองและของทีมได้					

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบไม่มีรูปแบบ)					
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
สัปดาห์ที่ 4 เรื่อง นำเสนอผลงานการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 09.00-12.00 น.					
วัตถุประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	โน้ตเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
1. ผู้เรียนสามารถ สร้างสรรค์รายการ วิทยุกระจายเสียงได้ 2. ผู้เรียนสามารถ อภิปรายแนวคิดของทีม โดยการนำเสนอผลงาน รายการ วิทยุกระจายเสียงที่ได้ จัดทำขึ้น 3. ผู้เรียนสามารถ สื่อสารภายในทีม 4. ผู้เรียนรักษา บรรยากาศที่ดีในการ ทำงานเป็นทีมได้ 5. ผู้เรียนสามารถ ประเมินการทำงานของตน และของทีมได้	1. การ ประยุกต์ใช้ ความคิด สร้างสรรค์ ในงานวิทยุ กระจายเสียง	ขั้นนำ 1. ผู้สอนทบทวนคำสั่งงานชิ้นที่ 1 ขั้นสอน 1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานและ แนวคิดต่อผลงานชิ้นที่ 1 รายการ วิทยุกระจายเสียง 2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มวิจารณ์ผลงานของกลุ่ม อื่น ๆ ขั้นสรุป 1. ผู้สอนสรุปและนำเสนอแนวคิดให้กับผู้เรียน 2. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเข้าระบบฯ เพื่อ ทำกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ ดังนี้ 2.1 ผู้เรียนศึกษาเอกสารในหน้าบทเรียน หลัก 2.2 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ ได้แก่ ส่ง งานที่ได้รับมอบหมายประจำสัปดาห์ สันทนาการ กลุ่ม สะท้อนคิดกลุ่ม	1. ตัวแทนกลุ่มอัปเดตไฟล์รายการ วิทยุกระจายเสียงลงใน ระบบงานส่งงานใน หน้าบทเรียนหลัก 2. ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับการสะท้อนคิดกลุ่ม บนกระดานสนทนา 3. ผู้เรียนสะท้อนคิดกลุ่มบนสื่ออกกลุ่มแล้ว ส่งสิ่งดีพร้อมชื่อกลุ่ม มายังหน้าบทเรียนหลัก มีประเด็นการสะท้อนคิดที่กำหนดให้ ดังนี้ 3.1 กระบวนการทำงานของทีม 3.2 การปฏิบัติหน้าที่ในทีมทั้งหมดของตนเอง และของทีมงาน 3.3 ปัญหาหรือข้อบกพร่องในการทำงานของ ตนเองและของทีมงาน 3.4 ประโยชน์หรือความรู้ที่ได้นำไปรับ ใช้ในการทำงานครั้งต่อไป 3.5 การวางแผนสำหรับการทำงานให้ดีขึ้น ในครั้งต่อไป	1. ระบบการ จัดการเรียนรู้ - กระดานส่ง งาน - กระดาน สันทนาการกลุ่ม 2. เว็บไซต์ Tumbler - สะท้อนคิด บนสื่ออกกลุ่ม	1. คุณภาพของ ผลงานรายการ วิทยุกระจายเสียง 2. การอภิปราย แนวคิดของทีมโดย การนำเสนอรายการ วิทยุกระจายเสียง ที่แต่ละทีม สร้างสรรค์ขึ้น 3. การพูดคุยบน กระดานสนทนาในกลุ่ม 4. การสะท้อนคิดบน สื่ออกกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบไม่มีรูปแบบ)				
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง				
สัปดาห์ที่ 5 เรื่อง การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 09:00-12:00 น.				
วัตถุประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้
<p>1. ประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์</p> <p>ในการจัดทำโครงร่างรายการวิทยุโทรทัศน์</p> <p>2. ผู้เรียนสามารถแบ่งหน้าที่กันทำได้</p> <p>3. ผู้เรียนสามารถบอกเป้าหมายของทีมได้</p> <p>4. ผู้เรียนสามารถสื่อสารภายในทีม</p> <p>5. รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมได้</p>	<p>1. การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์</p> <p>1.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์</p> <p>1.2 การประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์</p> <p>1.3 กระบวนการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์</p> <p>- การกำหนดกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย</p> <p>- การกำหนดรูปแบบรายการ</p> <p>- การเขียนทราเยกการ</p> <p>- การบันทึกภาพด้วยกล้องวิดีโอ</p> <p>- การตัดต่อรายการด้วยโปรแกรม Adobe Premiere เป็นต้น</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>1. ผู้สอนทบทวนการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุกระจายเสียง</p> <p><u>ขั้นสอน</u></p> <p>1. ผู้สอนอธิบายการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์</p> <p>2. ผู้เรียนสร้างทีมใหม่เพื่อปฏิบัติงานกลุ่ม</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>1. ผู้สอนมอบหมายงานชิ้นที่ 2 รายการวิทยุโทรทัศน์ ไม่กำหนดประเภทความยาวไม่เกิน 30 นาที</p> <p>2. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเข้าระบบฯ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ ดังนี้</p> <p>2.1 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ ได้แก่ สันทานา กลุ่ม ส่งงานที่ได้รับมอบหมายประจำสัปดาห์</p> <p>* หมายเหตุ ผู้เรียนต้องใช้บริการชมการณ์จากการทำงานครั้งถัดมาในการตัดสินใจเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่และลักษณะการทำงานใหม่</p>	<p>1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มพูดคุยและแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนาเกี่ยวกับโครงร่างรายการวิทยุโทรทัศน์และเตรียมพร้อมนำเสนอ</p> <p>2. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF โครงร่างรายการวิทยุโทรทัศน์ ประกอบด้วย แบ่งหน้าที่ในกลุ่ม เป็นหมายของทีม ชื่อรายการ รูปแบบการนำเสนอรายการ เป็นต้น โดยตัวแทนกลุ่ม <u>โพสท์</u> ลงบนกระดานส่งงานในหน้าบทเรียนหลัก</p>	<p>1. ห้องเรียนปกติ - Power Point</p> <p>2. ระบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>- กระดานส่งงาน</p> <p>- กระดานสนทนา</p> <p>3. เว็บ Tumbler</p> <p>- สะท้อนคิด</p> <p>บนสื่อกลุ่ม</p>
<p>1. การตอบคำถามในชั้นเรียน</p> <p>2. การพูดคุยบนกระดานสนทนา</p> <p>3. การสรุปแนวคิดของทีม จัดทำเป็นโครงร่างรายการวิทยุโทรทัศน์ ส่งบนกระดานส่งงาน</p>	<p>1. การตอบคำถามในชั้นเรียน</p> <p>2. การพูดคุยบนกระดานสนทนา</p> <p>3. การสรุปแนวคิดของทีม จัดทำเป็นโครงร่างรายการวิทยุโทรทัศน์ ส่งบนกระดานส่งงาน</p>			

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบไม่มีรูปแบบ)					
วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
สัปดาห์ที่ 6 เรื่อง การประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 09.00-12.00 น.					
วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายแนวคิดเชิงความคิดในการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์สำหรับรายการวิทยุโทรทัศน์ได้	1. เทคนิคและวิธีการการสร้างสรรครายการวิทยุโทรทัศน์ตามคำสั่งงาน	ขั้นนำ 1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอโครงการวิทยุโทรทัศน์	1. ผู้เรียนส่งไฟล์ .PDF โครงการรายการวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับแก้ไข) บนกระดานส่งงานในหน้าบทเรียนหลัก	1. ห้องเรียนปกติ - ไลน์เสียง	1. การอภิปรายแนวคิดของทั้งทีมโดยการนำเสนอโครงร่างรายการวิทยุกระจายเสียง
2. ผู้เรียนนำเทคนิคและวิธีการการสร้างสรรครายการวิทยุโทรทัศน์ไปปรับใช้ได้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย	2. ตัวอย่างรายการวิทยุโทรทัศน์	1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอโครงการวิทยุโทรทัศน์	2. ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายบนกระดานสนทนากลุ่ม	2. ระบบการจัดการเรียนรู้ Moodle	2. การพูดคุยบนกระดานสนทนา
3. ผู้เรียนสามารถสื่อสารภายในทีม	3. วิธีการในการปรับปรุงงานของแต่ละกลุ่ม	1. ผู้สอนให้คำแนะนำ เทคนิคและวิธีการในการปรับปรุงงานของแต่ละกลุ่ม	3.1 กระบวนการทำงานของทีม 3.2 การปฏิบัติหน้าที่ในทีมทั้งของตนเองและของทีมงาน 3.3 ปัญหาหรือความรู้อันนำไปสู่ในการทำงาน	3. การสรุปแนวคิดของทีม จัดทำเป็นโครงการรายการวิทยุกระจายเสียงฉบับแก้ไขบนกระดานส่งงาน	3. การสรุปแนวคิดของทีม จัดทำเป็นโครงการรายการวิทยุกระจายเสียงฉบับแก้ไขบนกระดานส่งงาน
4. ผู้เรียนรักษารายการที่ดีในการทำงานเป็นทีมได้	4. วิธีการทำงานเป็นทีม	2.1 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ได้แก่ สนทนากลุ่ม สะท้อนคิดเดี่ยว	3.4 ประโยชน์หรือความรู้ที่นำมาปรับใช้ในการทำงานครั้งนี้	3. เว็บบอร์ด	4. การสะท้อนคิดเดี่ยวบนสื่อ
5. ผู้เรียนสามารถประเมินผลการทำงานของตนเองและของทีมได้	5. วิธีการประเมินผล	2.2 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ได้แก่ สนทนากลุ่ม สะท้อนคิดเดี่ยว	3.5 การวางแผนสำหรับการดำเนินงานให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป	Tumblr	4. การสะท้อนคิดเดี่ยวบนสื่อ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ (กลุ่มสะท้อนคิดผ่านสื่อแบบไม่มีรูปแบบ) วิชา การคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง					
สัปดาห์ที่ 7 เรื่อง นำเสนอผลงานการประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในงานวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 3 ชั่วโมง วันเวลาเรียน วันอังคาร เวลา 09.00-12.00 น.					
วัตถุประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ในชั้นเรียน (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	ออนไลน์ (เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที)	สื่อการเรียนรู้	ประเมินผล
1. ผู้เรียนสามารถ สร้างสรรค์รายการวิทยุ โทรทัศน์ได้ 2. ผู้เรียนสามารถ อภิปรายแนวคิดของทีม โดยกรนำเสนอผลงาน รายการวิทยุโทรทัศน์ที่ ได้จัดทำขึ้น 3. ผู้เรียนสามารถ สื่อสารภายในทีม 4. ผู้เรียนรักษา บรรยากาศที่ดีในการ ทำงานเป็นทีมได้ 5. ผู้เรียนสามารถ ประเมินการทำงานของ ตนเองและของทีมได้	1. การประยุกต์ ใช้ความคิด สร้างสรรค์ 2. การนำเสนอผลงาน วิทยุโทรทัศน์	ขั้นนำ 1. ผู้สอนทบทวนคำสั่งงานชิ้นที่ 2 ขั้นสอน 1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน และแนวคิดต่อผลงานชิ้นที่ 2 รายการวิทยุโทรทัศน์ ขั้นสรุป 1. ผู้สอนสรุปและนำเสนอแนวคิด ให้กับผู้เรียน 2. ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนเข้า ระบบฯ เพื่อทำกิจกรรมการเรียน ออนไลน์ ดังนี้ 2.1 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมออนไลน์ ได้แก่ ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย 2.2 ผู้เรียนสามารถ ประเมินการทำงานของ ตนเองและของทีมได้	1. ตัวแทนกลุ่มอัปโหลดไฟล์รายการวิทยุโทรทัศน์ ลงในกลุ่มแล้วส่งส่งงานระบบงานในหน้า บทเรียนหลัก 2. ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับการสะท้อนคิดกลุ่มบน กระดานสนทนา 3. ผู้เรียนสะท้อนคิดกลุ่มบนสื่อกลุ่มแล้วส่งส่ง พร้อมชื่อกลุ่มมายังหน้าปเรียนหลัก มีประเด็น การสะท้อนคิดที่กานหนดให้ ดังนี้ 3.1 กระบวนการทำงานของทีม 3.2 การปฏิบัติหน้าที่ในทีมซึ่งของตนเองและ ของทีมงาน 3.3 ปัญหาหรือข้อขัดข้องของตนเองและ ของทีมงาน 3.4 ประโยชน์หรือความรู้ที่ได้นำไปรับใช้ใน การทำงานครั้งต่อไป 3.5 การวางแผนสำหรับการทำงานให้ดีขึ้นใน ครั้งต่อไป	1. ห้องเรียนปกติ - Power Point 2. ระบบการจัดการ เรียนรู้ - กระดานส่งงาน - กระดานสนทนา กลุ่ม 3. เว็บ Tumbler - สื่อออนไลน์ บล็อก กลุ่ม บล็อกกลุ่ม	1. คุณภาพของ ผลงานรายการวิทยุ โทรทัศน์ 2. การอภิปราย แนวคิดของทีมโดย การนำเสนอรายการ วิทยุ 3. โทรทัศน์ที่แต่ละทีม สร้างสรรค์ขึ้น 4. การพูดคุยบน กระดานสนทนา กลุ่ม 5. การสะท้อนคิดบน บล็อกกลุ่ม

แบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมแบบใช้สถานการณ์

(ก่อนเรียน)

ชื่อ-สกุล.....
รหัสนักศึกษา.....

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาพิจารณาข้อความจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ (S1, S2,S3) แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักศึกษามากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของข้อความนั้น

S1. นักศึกษาและสมาชิกในทีมได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนให้จัดทำรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวิद्यุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน นักศึกษาเห็นด้วยกับการปฏิบัติตามข้อความต่อไปนี้หรือไม่	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยบ้างครั้งและไม่เห็นด้วยบ้างครั้ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.1 ประชุมหารือกับสมาชิกในทีมในการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ					
1.2 แบ่งหน้าที่โดยการจับฉลากโดยไม่สนใจว่าผู้ได้รับหน้าที่นั้นจะมีความสามารถในงานนั้นหรือไม่					
1.3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานและการนำเสนอที่อยากให้เป็น					
1.4 ปรึกษาสมาชิกในทีมเพื่อแก้ไขปัญหาและเสนอความคิดเห็นของตนเองต่อทีม					
1.5 บอกสมาชิกในทีมให้ทำรายงานและนำเสนอตามแบบที่ตัวเองต้องการโดยไม่ถามความคิดเห็นของสมาชิก					
1.6 ฝึกซ้อมการนำเสนอหน้าชั้นเรียนร่วมกับสมาชิกในทีม					
1.7 ตำหนิสมาชิกที่ทำงานผิดพลาดด้วยคำพูดที่รุนแรง					
1.8 ทำงานแทนสมาชิกที่ทำงานช้าหรือไม่ชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์					
1.9 ไม่ทราบเลยว่ามีสมาชิกในทีมคนใดบ้างที่ยังไม่เข้าใจเนื้อหาที่จะนำเสนอ					
1.10 ตรวจสอบสไลด์ร่วมกันก่อนนำเสนอ เช่น การสะกดคำเนื้อหา และการจัดเรียงลำดับ					

S2. วิชาการผลิตรายการวิทยุ นักศึกษาและสมาชิกในทีมได้รับมอบหมายให้สร้างสรรค์รายการวิทยุความยาว 30 นาที นักศึกษาเห็นด้วยกับการปฏิบัติต่อข้อความต่อไปนี้ อย่างไร	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยบางครั้งและ ไม่เห็นด้วยบางครั้ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.1 เสนอตัวรับหน้าที่ตามความสามารถของตนเอง					
2.2 ร่วมกันกำหนดรูปแบบรายการและลักษณะการนำเสนอ					
2.3 กำหนดให้สมาชิกในทีมหาข้อมูลมาเขียนบทรายการวิทยุ					
2.4 ปรึกษาสมาชิกในทีมเพื่อปรับเปลี่ยนบทให้มีเนื้อหารายการที่ถูกต้อง					
2.5 แม้จะไม่เห็นด้วยกับการกำหนดรูปแบบของรายการแต่ก็ไม่ได้โต้แย้งอะไร					
2.6 แสดงความกังวลว่าจะเสร็จไม่ทันเวลาขณะทำงานร่วมกับสมาชิกในทีม					
2.7 เมื่อทำงานในส่วนของตนเองเรียบร้อยแล้ว จะช่วยงานในส่วนของสมาชิกคนอื่นตลอดกระบวนการทำงาน					
2.8 คุยโทรศัพท์ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกับสมาชิกในทีม					
2.9 บอกไม่ได้ว่าเนื้อหาและเพลงที่นำมาใช้ไม่สอดคล้องกับรูปแบบของรายการอย่างไร					
2.10 เมื่อผลิตรายการเสร็จตรวจสอบคุณภาพเสียงและความต่อเนื่องของรายการ					

S3. ในเดือนหน้าจะมีงานเปิดบ้านของมหาวิทยาลัย อาจารย์ขอให้นักศึกษาช่วยเตรียมงาน โดยกลุ่มของนักศึกษารับหน้าที่จัดเตรียมกิจกรรมฝึกการถ่ายภาพเบื้องต้นสำหรับงานในครั้งนี้นักศึกษาเห็นด้วยกับการปฏิบัติต่อข้อความต่อไปนี้ อย่างไร	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยบ้างครั้งและไม่เห็นด้วยบ้างครั้ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.1 ให้สมาชิกแต่ละคนเสนอรูปแบบกิจกรรมที่คิดว่าน่าสนใจที่สุดและลงคะแนนเพื่อเลือกรูปแบบที่สมาชิกทุกคนในทีมต้องการ					
3.2 ทหารือและเลือกสมาชิกคนที่กล้าแสดงออกและมีความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ ให้ทำหน้าที่เป็นผู้นำกิจกรรม					
3.3 แม้จะไม่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมบางอย่างแต่ก็ไม่ได้โต้แย้งอะไร					
3.4 ขอทำหน้าที่คู่กับสมาชิกในทีมที่ตัวเองสนิทด้วยที่สุด แม้ว่าตนเองจะไม่มีความสามารถและความถนัดในด้านนั้นเลย					
3.5 ไม่แยกตัวไปอยู่คนเดียว ทำงานกับอยู่ทีมตลอด โดยเฉพาะเมื่อมีการประชุมขอความเห็นสมาชิกในทีม					
3.6 บ่อยครั้งที่ไม่อยากติดต่อกับสมาชิกในทีม ไม่ว่าจะทางโทรศัพท์หรือโซเชียลมีเดีย					
3.7 เสนอความคิดเห็นในการเลือกใช้วัสดุธรรมชาติเป็นอุปกรณ์การทำกิจกรรมเวิร์กช็อป					
3.8 ช่วยกันเตรียมอุปกรณ์สำหรับจัดกิจกรรมแล้วแต่ไม่ได้วางแผนว่าจะใช้ระยะเวลาานเท่าไรในการดำเนินกิจกรรม					
3.9 คอยจ้องจับผิดสมาชิกในทีมตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกัน					
3.10 บอกได้ว่าการดำเนินกิจกรรมมีจุดเด่นจุดด้อยอะไรบ้าง และควรปรับปรุงอย่างไร					

แบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมแบบใช้สถานการณ์

(หลังเรียน)

ชื่อ-สกุล.....
รหัสนักศึกษา.....

คำชี้แจง : ให้นักศึกษาพิจารณาข้อความจากสถานการณ์ที่กำหนดให้(S1, S2, S3) แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักศึกษามากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของข้อความนั้น

S1. นักศึกษาและสมาชิกในทีมได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนให้จัดทำรายงานเกี่ยวกับทฤษฎีการสื่อ และเตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียน นักศึกษาเห็นด้วยกับการปฏิบัติตามข้อความต่อไปนี้หรือไม่	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยบางครั้งและไม่เห็นด้วยบางครั้ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.1 บอกสมาชิกในทีมไม่ได้ว่าต้องการทำหน้าที่อะไรหรือมีความถนัดในงานแบบไหน					
1.2 ประชุมหารือกับสมาชิกในทีมในการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ					
1.3 เสนอความเห็นให้จัดทำรายงานและนำเสนอตามแบบที่ตนเองต้องการ					
1.4 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานและการนำเสนอที่อยากให้เป็น					
1.5 ปรึกษาสมาชิกในทีมเพื่อแก้ไขปัญหาและเสนอความคิดเห็นของตนเองต่อทีม					
1.6 ทำงานแทนสมาชิกที่ทำงานช้าหรือไม่ชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์					
1.7 ไม่ทราบว่ามีสมาชิกในทีมบางคนยังไม่เข้าใจเนื้อหาที่จะนำเสนอ					
1.8 ฝึกซ้อมการนำเสนอหน้าชั้นเรียนร่วมกับสมาชิกในทีม					
1.9 ไม่คุยกับสมาชิกบางคนทำงานผิดพลาด					
1.10 ตรวจสอบสไลด์ร่วมกันก่อนนำเสนอ เช่น การสะกดคำ เนื้อหา และการจัดเรียงลำดับ เป็นต้น					

S2. นักศึกษาและสมาชิกในทีมได้รับมอบหมายให้ผลิต รายการโทรทัศน์ ความยาว 10 นาที นักศึกษาเห็นด้วยกับ การปฏิบัติตามข้อความต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยบ้างครั้งและ ไม่เห็นด้วยบ้างครั้ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.1 ร่วมกันกำหนดรูปแบบรายการและลักษณะการนำเสนอ					
2.2 เสนอตัวรับหน้าที่ตามความสามารถของตนเอง					
2.3 กำหนดให้สมาชิกในทีมเขียนบทรายการโดยไม่คำนึงถึง ความสามารถและความสมัครใจของสมาชิกในทีม					
2.4 ปรึกษามemberในทีมเพื่อปรับเปลี่ยนบท ให้มีเนื้อหา รายการที่ถูกต้อง					
2.5 แสดงความกังวลว่าจะเสร็จไม่ทันเวลาขณะทำงาน ร่วมกับสมาชิกในทีม					
2.6 แม้จะไม่เห็นด้วยกับการกำหนดรูปแบบของรายการ แต่ก็ไม่ได้โต้แย้งอะไร					
2.7 คุยโทรศัพท์ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกับสมาชิกในทีม					
2.8 เมื่อทำงานในส่วนของตนเองเรียบร้อยแล้ว จะช่วยงาน ในส่วนของสมาชิกคนอื่นตลอดกระบวนการทำงาน					
2.9 เมื่อผลิตรายการเสร็จตรวจสอบคุณภาพรายการ และความต่อเนื่องของรายการ					
2.10 บอกไม่ได้ว่าเนื้อหาที่นำเสนอในรายการไม่สอดคล้อง กับรูปแบบของรายการ					

S3. อาจารย์ให้นักศึกษาช่วยเตรียมงานปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ โดยกลุ่มของนักศึกษาได้รับหน้าที่จัดเตรียมสถานที่สำหรับจัดงาน นักศึกษาเห็นด้วยกับการปฏิบัติต่อข้อความต่อไปนี้อย่างไร	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วยบ้างครั้งและไม่เห็นด้วยบ้างครั้ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.1 ให้สมาชิกแต่ละคนเสนอรูปแบบการจัดสถานที่และลงคะแนนเพื่อเลือกรูปแบบที่สมาชิกทุกคนในทีมต้องการ					
3.2 ให้สมาชิกคนที่มีความสามารถในการวาดรูป ทำหน้าที่จัดทำป้ายต้อนรับ					
3.3 แม้จะไม่เห็นด้วยกับการใช้ผ้าสีดำในการตกแต่งเวที แต่ก็ไม่ได้โต้แย้งอะไร					
3.4 ไม่แยกตัวไปอยู่คนเดียว ทำงานกับอยู่ทีมตลอด โดยเฉพาะเมื่อมีการประชุมขอความเห็นสมาชิกในทีม					
3.5 ขอทำหน้าที่คู่กับสมาชิกในทีมที่ตัวเองสนิทด้วยที่สุดแม้ว่าตนเองจะไม่มีความสามารถและความถนัดในด้านนั้นเลย					
3.6 เสนอความคิดเห็นในการเลือกใช้วัสดุราคาประหยัดในการตกแต่งสถานที่					
3.7 บ่อยครั้งที่ไม่อยากติดต่อกับสมาชิกในทีม ไม่ว่าจะทางโทรศัพท์หรือโซเชียลมีเดีย					
3.8 ช่วยกันจัดเตรียมโต๊ะเก้าอี้ในงาน แต่ไม่ได้คาดการณ์ถึงจำนวนนักศึกษาใหม่ที่จะเข้าร่วมในงาน					
3.9 แสดงท่าทางเหนื่อยหน่ายและอึดอัดตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกับสมาชิกในทีม					
3.10 บอกได้ว่าการจัดเตรียมสถานที่มีความสวยงามเหมาะสมหรือไม่และควรปรับปรุงอย่างไรให้ดีขึ้น					

เกณฑ์ประเมินการทำแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม

แบบวัดความสามารถการทำงานเป็นทีมมีลักษณะเป็นการประเมินแบบการประมาณค่า Likert Rating Scale 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 3 สถานการณ์ ได้แก่ การจัดทำรายงาน ประวัติความเป็นมาของวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ การผลิตรายการวิทยุ การเตรียมกิจกรรม งานเปิดบ้านของมหาวิทยาลัย การจัดทำรายงานทฤษฎีการสื่อ การผลิตรายการโทรทัศน์ และการ จัดเตรียมสถานที่งานปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ โดยแต่ละสถานการณ์ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกัน 10 ข้อที่ครอบคลุมความสามารถย่อยทั้ง 5 พฤติกรรม แต่ละ พฤติกรรมแบ่งข้อความออกเป็นข้อความเชิงบวก และข้อความเชิงลบอย่างละ 1 ข้อ ดังตารางที่ 6.1 ตารางที่ 6.1 การแบ่งข้อความเป็นข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ

		ความสามารถในการทำงานเป็นทีม				
		1. แบ่งหน้าที่ในทีมได้	2. กำหนดเป้าหมายของทีม	3. มีการสื่อสารภายในทีม	4. รักษาบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม	5. ประเมินการทำงานได้
ก่อนเรียน	ข้อความเชิงบวก	S1.1	S1.3	S1.4	S1.6	S1.10
		S2.1	S2.2	S2.4	S2.7	S2.10
		S3.2	S3.1	S3.7	S3.5	S3.10
	ข้อความเชิงลบ	S1.2	S1.5	S1.7	S1.8	S1.9
		S2.3	S2.5	S2.6	S2.8	S2.9
		S3.4	S3.3	S3.6	S3.9	S3.8
หลังเรียน	ข้อความเชิงบวก	S1.2	S1.4	S1.5	S1.8	S1.10
		S2.2	S2.1	S2.4	S2.8	S2.9
		S3.2	S3.1	S3.6	S3.4	S3.10
	ข้อความเชิงลบ	S1.1	S1.3	S1.9	S1.6	S1.7
		S2.3	S2.6	S2.5	S2.7	S2.10
		S3.5	S3.3	S3.7	S3.9	S3.8

เกณฑ์ในการประเมินการทำแบบวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีมาตราส่วน
ประมาณค่าสำหรับข้อความเชิงบวกและข้อความเชิงลบ ดังต่อไปนี้

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1	คะแนน
เห็นด้วย	4	2	คะแนน
เห็นด้วยบางครั้งและไม่เห็นด้วยบางครั้ง	3	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5	คะแนน

รูปวิเคราะหฺที่ประเมินพฤติกรรมความสามารถในการทำงานเป็นทีม

พฤติกรรมที่ประเมิน	มาก (3 คะแนน)	ปานกลาง (2 คะแนน)	น้อย (1 คะแนน)
1. ร่วมกันวางแผนและปรึกษากันในทีม	พูดคุยกันบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยวางแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ (มากกว่า 60%)	พูดคุยกันบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยวางแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายบ่อยครั้ง (30-60%)	พูดคุยกันบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยวางแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมายบางครั้ง (น้อยกว่า 30%)
2. ร่วมกันกำหนดหน้าที่ของสมาชิก	แบ่งหน้าที่กันบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ในทีม โดยสมาชิกมีส่วนร่วมมากกว่า 60%	แบ่งหน้าที่กันบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ในทีมโดยสมาชิกมีส่วนร่วม (30-60%)	แบ่งหน้าที่กันบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ในทีมโดยสมาชิกมีส่วนร่วม น้อยกว่า 30%
3. เสนอความคิดเกี่ยวกับเป้าหมายของทีม	เสนอความคิดเกี่ยวกับเป้าหมายของทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยเกี่ยวกับเป้าหมายของทีม โดยสมาชิกมีส่วนร่วมมากกว่า 60%	เสนอความคิดเกี่ยวกับเป้าหมายของทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยเกี่ยวกับเป้าหมายของทีม โดยสมาชิกมีส่วนร่วม (30-60%)	เสนอความคิดเกี่ยวกับเป้าหมายของทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยเกี่ยวกับเป้าหมายของทีม โดยสมาชิกมีส่วนร่วม น้อยกว่า 30%
4. เสนอแนวทางการบรรลุเป้าหมายของทีม	เสนอแนวทางการบรรลุเป้าหมายของทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุย เสนอแนวทางการบรรลุเป้าหมายของทีม โดยสมาชิกมีส่วนร่วมมากกว่า 60%	เสนอแนวทางการบรรลุเป้าหมายของทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุย เสนอแนวทางการบรรลุเป้าหมายของทีม โดยสมาชิกมีส่วนร่วม (30-60%)	เสนอแนวทางการบรรลุเป้าหมายของทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุย เสนอแนวทางการบรรลุเป้าหมายของทีม โดยสมาชิกมีส่วนร่วม น้อยกว่า 30%
5. พึ่งความคิดเห็นจากสมาชิกในทีม	พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยแสดงความเห็นและซักถามกันเป็นประจำในการทำงานโดยสมาชิกมีส่วนร่วมมากกว่า 60%	พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยแสดงความเห็นและซักถามกันเป็นประจำในการทำงานโดยสมาชิกมีส่วนร่วม (30-60%)	พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกในทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยแสดงความเห็นและซักถามกันเป็นประจำในการทำงานโดยสมาชิกมีส่วนร่วม น้อยกว่า 30%

พฤติกรรมที่ประเมิน	มาก (3 คะแนน)	ปานกลาง (2 คะแนน)	น้อย (1 คะแนน)
6. สมาชิกมีการติดต่อสื่อสารกันอยู่เสมอ	แสดงความคิดเห็นและตอบข้อความของสมาชิกในทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยกันในประเด็นการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มากกว่า 60%	แสดงความคิดเห็นและตอบข้อความของสมาชิกในทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยกันในประเด็นการทำงานบ่อยครั้ง (30-60%)	แสดงความคิดเห็นและตอบข้อความของสมาชิกในทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มพูดคุยกันในประเด็นการทำงาน (น้อยกว่า 30%)
7. อยู่ในทีมไม่แยกตัวไปทำงานคนเดียว	ทำงานร่วมกับสมาชิกในทีมบนกระดานทำงานออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มกันประชุมเกี่ยวกับการทำงาน โดยสมาชิกมีส่วนร่วมมากกว่า 60%	ทำงานร่วมกับสมาชิกในทีมบนกระดานทำงานออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มกันประชุมเกี่ยวกับการทำงาน โดยสมาชิกมีส่วนร่วม (30-60%)	ทำงานร่วมกับสมาชิกในทีมบนกระดานทำงานออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มกันประชุมเกี่ยวกับการทำงาน โดยสมาชิกมีส่วนร่วมน้อยกว่า 30%
8. ให้กำลังใจกันด้วยคำพูดหรือข้อความ	ใช้ข้อความแสดงการให้กำลังใจสมาชิกในทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการพูดให้กำลังใจสมาชิกในทีมระหว่างการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มากกว่า 60%	ใช้ข้อความแสดงการให้กำลังใจสมาชิกในทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการพูดให้กำลังใจสมาชิกในทีมระหว่างการทำงานบ่อยครั้ง (30-60%)	ใช้ข้อความแสดงการให้กำลังใจสมาชิกในทีมบนกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการพูดให้กำลังใจสมาชิกในทีมระหว่างการทำงาน (น้อยกว่า 30%)
9. ช่วยกันตรวจสอบและประเมินคุณภาพของงาน	ตรวจสอบและประเมินคุณภาพของงานร่วมกันออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มกันตรวจสอบและประเมินคุณภาพของงาน โดยสมาชิกมีส่วนร่วม มากกว่า 60%	ตรวจสอบและประเมินคุณภาพของงานร่วมกันออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มกันตรวจสอบและประเมินคุณภาพของงาน โดยสมาชิกมีส่วนร่วม (30-60%)	ตรวจสอบและประเมินคุณภาพของงานร่วมกันออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มกันตรวจสอบและประเมินคุณภาพของงาน โดยสมาชิกมีส่วนร่วมน้อยกว่า 30%
10. ปรับเปลี่ยนกลวิธีในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	สมาชิกในทีมร่วมกันหาวิธีการดำเนินงานแบบใหม่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายผ่านกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มกันระดมสมองหาวิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยสมาชิกมีส่วนร่วม มากกว่า 60%	สมาชิกในทีมร่วมกันหาวิธีการดำเนินงานแบบใหม่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายผ่านกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มกันระดมสมองหาวิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยสมาชิกมีส่วนร่วม (30-60%)	สมาชิกในทีมร่วมกันหาวิธีการดำเนินงานแบบใหม่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายผ่านกระดานสนทนาออนไลน์หรือมีการรวมกลุ่มกันระดมสมองหาวิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยสมาชิกมีส่วนร่วมน้อยกว่า 30%

แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเมินการออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้ วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์

และวิทยุกระจายเสียง แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้รูปแบบการสะท้อนคิดที่แตกต่างกันผ่านบล็อกในการเรียนแบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาด้านสื่อสารมวลชน

ผู้วิจัย นางสาวรัชันท์ เพชรจำนงค์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข ตันตระกูลรุ่งโรจน์

สถานศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ - สกุล.....ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

ความรู้ความเชี่ยวชาญ/งานวิจัย.....

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านประเมินการออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้ วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง แบบผสมผสานตามหลักการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ระดับการให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ระบบบริหารจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระบบบริหารจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระบบบริหารจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระบบบริหารจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระบบบริหารจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
ส่วนของหน้าบทเรียนหลัก						
1	การออกแบบหน้าบทเรียนมีสัดส่วนที่เหมาะสม ทันสมัย มีความน่าสนใจ					
2	คู่มือการใช้งานระบบอยู่ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
3	ข่าวและประกาศจัดวางในตำแหน่งที่มีความเหมาะสม					
4	แหล่งเรียนรู้สามารถใช้งานได้ง่าย					
ส่วนของรายการเนื้อหาและกิจกรรม						
5	การออกแบบส่วนเนื้อหาและกิจกรรมมีความชัดเจน เรียบง่าย					
6	การออกแบบส่วนนำทาง (Navigator) ในรูปแบบเมนู ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนตามหัวข้อได้สะดวก					
7	การบอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน					
8	การบอกเป้าหมายกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ชัดเจน					
9	การวางลำดับกิจกรรมของแต่ละสัปดาห์มีความชัดเจน เข้าถึงได้ง่าย					
10	การออกแบบกิจกรรมการทำงานเป็นทีม ชัดเจนและง่ายต่อการเข้าร่วมกิจกรรม					
11	การวางตำแหน่งการส่งงานในแต่ละสัปดาห์ ง่ายต่อการใช้งาน					
12	สามารถเรียกดูสถานะ การส่งใบงานกิจกรรมได้ง่าย					
ส่วนของเทคโนโลยีการเรียนรู้ การสร้างความรู้ และจัดเก็บความรู้						
13	ตำแหน่งการจัดวางกิจกรรมหลักของหน้าบทเรียนมีความชัดเจน					
14	ตำแหน่งการจัดวางกิจกรรมกลุ่มสำหรับให้ผู้เรียนเข้าร่วมมีความชัดเจน					
<i>การใช้งานกระดานสนทนาออนไลน์ (Chat)</i>						
15	สามารถคลิกเพื่อสนทนากับผู้เรียนในทีมได้					
16	สามารถคลิกดูการสนทนาครั้งที่ผ่านมาในทีมได้					
<i>การใช้งานกระดานสนทนา (Discussion board)</i>						
17	สามารถแสดงความคิดเห็นบนกระดานได้					
18	สามารถตอบกลับความคิดเห็นของผู้เรียนคนอื่นได้					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
การใช้งานบล็อก (Blog)						
19	เครื่องมือในการสร้างบล็อกสะท้อนคิดใช้งานง่ายทันสมัย					
20	สามารถเพิ่มข้อความ ภาพนิ่ง คลิปวิดีโอ กราฟิกไฟล์เสียง ได้					
21	สามารถแก้ไขเนื้อหาในบล็อกได้					
22	สามารถสร้างบล็อกสำหรับสะท้อนคิดเป็นทีมได้					
ส่วนของการใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้						
23	แบ่งส่วนต่าง ๆ ของบทเรียนได้อย่างชัดเจนง่ายต่อการทำความเข้าใจของผู้เรียน					
24	มีหัวข้อของกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องทำแต่ละสัปดาห์ชัดเจน					
25	ขนาด สี และชนิดของตัวอักษรมีความเหมาะสมไม่เป็นอุปสรรคต่อผู้เรียน					
26	การอัปโหลดไฟล์ .PDF .jpg และ .Docx ใช้งานง่ายและมีความสะดวก					
27	การดาวน์โหลดเอกสาร .PDF และ .Docx ใช้งานง่ายและมีความสะดวก					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

วัน/เดือน/ปี.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่ท่านกรุณาให้ข้อมูล
และความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ระบบบริหารจัดการเรียนรู้

วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

ชื่อ - สกุล รหัสนักศึกษา..... ชั้นปี.....

มหาวิทยาลัย..... คณะ..... สาขา.....

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้งานระบบการจัดการเรียนรู้ วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ระดับการให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	การออกแบบหน้าบทเรียนมีส่วนที่เหมาะสม ทันสมัย มีความน่าสนใจ					
2	วัตถุประสงค์การเรียนรู้อ่านแล้วเข้าใจชัดเจน วางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม					
3	คู่มือการใช้งานระบบเข้าใจง่าย รายละเอียดชัดเจน วางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม					
4	กิจกรรมแต่ละอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน					
5	ส่วนนำทาง (Navigator) ในรูปแบบเมนู ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนตามหัวข้อได้สะดวก					
6	คำแนะนำการทำกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ชัดเจน วางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม					
7	การวางลำดับกิจกรรมของแต่ละสัปดาห์มีความเหมาะสม					
8	การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสะดวก ง่ายต่อการใช้งาน					
9	การวางตำแหน่งการส่งงานในแต่ละสัปดาห์มีความเหมาะสม และใช้งานง่าย					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
10	สามารถเรียกดูสถานะการส่งงานได้สะดวก					
11	การใช้งานกระดานสนทนาออนไลน์ (Chat) มีความสะดวก ใช้งานง่าย					
12	การใช้งานกระดานเสวนาแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในกลุ่ม มีความสะดวก					
13	การใช้งานกระดานสำหรับส่งงานและการแสดงความเห็น มีความสะดวก ใช้งานง่าย					
14	การใช้งานบล็อก (Blog) มีความสะดวก ใช้งานง่าย					
15	การอัปโหลดไฟล์ การดาวน์โหลดไฟล์ สะดวกและรวดเร็ว					
16	ขนาด สีและชนิดของตัวอักษรมีความเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

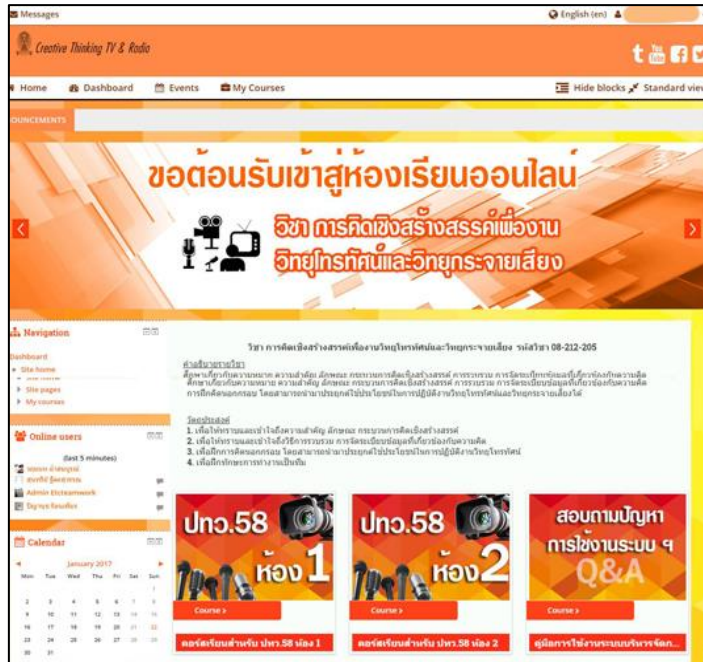
.....

.....

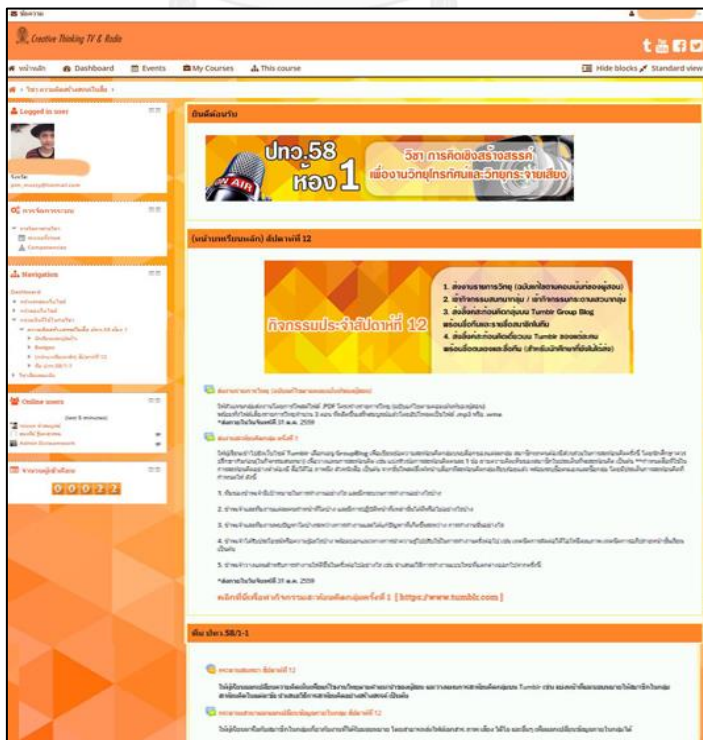
.....

6. รูปตัวอย่างระบบการจัดการเรียนรู้วิชาการคิดเชิงสร้างสรรค์เพื่องานวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง

หน้าหลัก

หน้าบทเรียนหลัก (กลุ่มทดลอง)

หน้ากระดานส่งงาน

หน้ากระดานส่งงาน (หน้าเรียนหลัก) มีจำนวนที่ 12

ส่งงานสะท้อนคิดกลุ่ม ครั้งที่ 1

ให้ผู้ใช้เข้ามาใช้ทั้งเว็บไซต์ Tumblr เลือกมา Group Blog เพื่อเขียนข้อความสะท้อนคิดกับบทเรียนและกลุ่ม สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการสะท้อนคิดครั้งนี้ โดยจัดกิจกรรมนี้ขึ้นในกลุ่ม (ในกิจกรรมหลัก) เพื่อร่วมกับการสะท้อนคิด เช่น แบ่งกลุ่มการสะท้อนคิดและ 1 ข้อ ตามความคิดของสมาชิกไปปรับใช้ที่ตนเองได้ เป็นต้น **ห้ามลอกเลียนแบบการสะท้อนคิดของผู้อื่นเด็ดขาด มีไว้ใช้ ภายใน ตัวหนังสือ เป็นต้น จากเว็บไซต์สิ่งพิมพ์สื่อที่สะท้อนคิดเขียนโดยผู้ดูแล หรือเขียนโดยตนเอง และมีการ โดยมีการสะท้อนคิดที่กำหนดให้ ดังนี้

1. เขียนชื่อตัวเองเข้ามาอยู่ในการทำงานอย่างไร และมีการสะท้อนการทำงานอย่างไรบ้าง
2. ช่างเจ้าและทีมงานแต่ละคนทำหน้าที่อย่างไร และมีการปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นได้ดีหรือไม่อย่างไรบ้าง
3. ช่างเจ้าและทีมงานคนอื่นๆ ได้แบ่งส่วนการทำงานและได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำงาน การทำงานนั้นอย่างไร
4. ช่างเจ้าใช้โปรแกรมหรือเครื่องมือหรืองาน หรืออะไรบางอย่างในการทำงานแล้วส่งผลไป เช่น เกิดการผิดพลาดหรือไม่ เกิดความผิดพลาดหรือไม่อย่างไรบ้าง
5. ช่างเจ้าร่วมและการทำงานให้ดีขึ้นหรืออย่างไร เช่น นำเสนอวิธีการทำงานแบบใหม่ที่แตกต่างกันออกไปจากคนอื่น

*สัปดาห์ในวันจันทร์ที่ 31 ต.ค. 2559

คลิกที่นี่เพื่อทำการส่งงานสะท้อนคิดกลุ่มครั้งที่ 1 [<https://www.tumblr.com>]

กระดาน	สถานะ	ถาม	ตอบ	ยังไม่ได้อ่าน	ตอบครั้งสุดท้าย
สถานะคิดกลุ่ม ปทว.58/1-1	0	0	0	0	Mon, 31 Oct 2016, 11:58 PM
สถานะคิด 58/1-4	0	0	0	0	Mon, 31 Oct 2016, 11:56 PM
ส่งงานสถานะคิดกลุ่ม	0	0	0	0	Mon, 31 Oct 2016, 11:52 PM
สถานะคิดกลุ่ม ชมรมชม หนองประจักษ์ ปทว.58/1-1	0	0	0	0	Mon, 31 Oct 2016, 11:30 PM

หน้ากระดานสนทนากลุ่ม

หน้ากระดานสนทนา (หน้าเรียนหลัก) มีจำนวนที่ 10 - 11

กระดานสนทนา สัปดาห์ที่ 10 - 11

กลุ่มแบบแยกกันอย่างชัดเจน(ศึกษาข้ามกลุ่มไม่ได้): วัน ปทว.58/1-1
Saturday, 15 October 2016, 9:53PM -> Saturday, 15 October 2016, 10:52PM

- 21:53: เข้าห้องสนทนา
- 21:54: ออกห้องสนทนา
- 21:55: เข้าห้องสนทนา
- 21:56: ออกห้องสนทนา
- 21:56: เข้าห้องสนทนา
- 21:58: เข้าห้องสนทนา
- 21:58: มาแล้ว
- 21:58: เข้าห้องสนทนา
- 21:58: มาแล้ววาววาว

หน้ากระดานอภิปรายกลุ่ม

หน้ากระดานอภิปราย (หน้าเรียนหลัก) มีจำนวนที่ 10 - 11

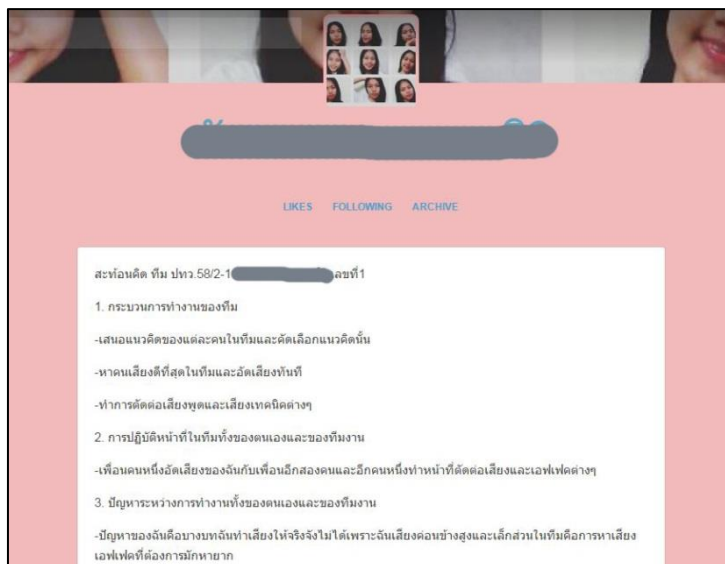
กระดานเสวนาและแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในกลุ่ม สัปดาห์ที่ 10 - 11

ให้ผู้ใช้เข้าเพื่อปรึกษากับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย โดยสามารถส่งไฟล์เอกสาร ภาพ เสียง วิดีโอ และอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในกลุ่มได้

กลุ่มแบบแยกกันอย่างชัดเจน(ศึกษาข้ามกลุ่มไม่ได้): วัน ปทว.58/1-1

กระดาน	ถาม	กลุ่ม	ตอบ	ยังไม่ได้อ่าน	ตอบครั้งสุดท้าย
เทรนนิ่ง	0	0	0	0	Sat, 15 Oct 2016, 10:32 PM
ตั้งงาน	0	0	0	0	Sat, 15 Oct 2016, 10:13 PM

ตัวอย่างการทำกิจกรรมสะท้อนคิดเดี่ยวบนบล็อก

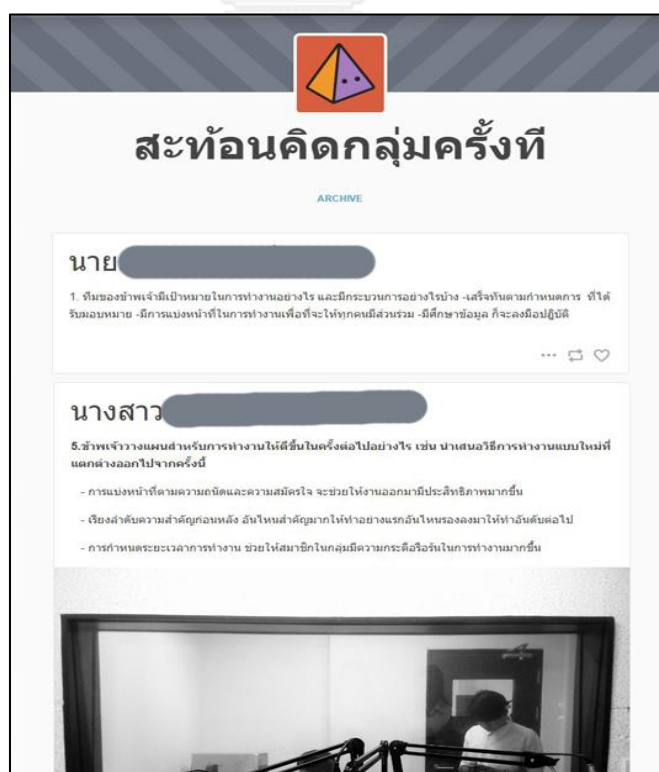
สะท้อนคิด ทีม ปทว.58/2-1

LIKES FOLLOWING ARCHIVE

สะท้อนคิด ทีม ปทว.58/2-1

1. กระบวนการทำงานของทีม
 - เสนอแนวคิดของแต่ละคนในทีมและคัดเลือกแนวคิดนั้น
 - หาความเสี่ยงที่สุดในทีมและัดเสียงทันที
 - ทำการตัดต่อเสียงชุดและเสียงเทคนิดต่างๆ
2. การปฏิบัติหน้าที่ในทีมทั้งของตนเองและของทีมงาน
 - เพื่อนคนหนึ่งัดเสียงของกันกับเพื่อนอีกสองคนและอีกคนหนึ่งทำหน้าที่ตัดต่อเสียงและเอฟเฟ็คต่างๆ
3. ปัญหาหรือข้อขัดข้องในการทำงานทั้งของตนเองและของทีมงาน
 - มีปัญหาของงานคือบางบทต้นทำเสียงโห่จริงจึงไม่ได้เพราะดันเสียงค่อนข้างสูงและเล็กส่วนในทีมคือการทำเสียงเอฟเฟ็คที่ต้องมีการฝึกหยาๆ

ตัวอย่างการทำกิจกรรมสะท้อนคิดกลุ่มบนบล็อก (กลุ่มทดลอง)

สะท้อนคิดกลุ่มครั้งที่

ARCHIVE

นาย

1. ทีมของข้าพเจ้ามีเป้าหมายในการทำงานอย่างไร และมีกระบวนการอย่างไรบ้าง -เสร็จทันตามกำหนดการ ที่ได้มอบหมาย -มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานเพื่อที่จะให้ทุกคนมีส่วนร่วม -มีศึกษารายละเอียด ก็จะลงมือปฏิบัติ

นางสาว

- 5.ข้าพเจ้าวางแบบแผนรับการทำงานให้ดีขึ้นในครั้งต่อไปอย่างไร เช่น นำเสนอวิธีการทำงานแบบใหม่ที่แตกต่างออกไปจากครั้งนี้
 - การแบ่งหน้าที่ตามความถนัดและความสนใจ จะช่วยให้งานออกมามีประสิทธิภาพมากขึ้น
 - เรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง อันไหนสำคัญมากให้ทำอย่างแรกอันไหนรองลงมาให้ทำอันดับต่อไป
 - การกำหนดระยะเวลาการทำงาน ช่วยให้เราอีกในกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น

ตัวอย่างการทำกิจกรรมสะท้อนคิดกลุ่มบนบล็อก (กลุ่มควบคุม)

สะท้อนคิดกลุ่มครั้งที่

ARCHIVE

สะท้อนคิดกลุ่มครั้งที่ 1 นาย ██████████

3. ปัญหาหรือความท้าทายของตนเองและของทีมงาน

- 3.1 บทบาทความคิดพลาดจึงต้องแก้บท
- 3.2 เวลาของตนในกลุ่มในการนำข้อเสนองานไปตรงกัน
- 3.3 ห้องจัดเลี้ยง มีการใช้งานบ่อยจึงต้องรอเพื่อใช้งานนาน
- 3.4 เลี่ยงในการใช้สื่อที่มีปัญหาจึงต้องเปลี่ยนคนดำเนินรายการ

... 🗨️ ❤️

4. ประโยชน์หรือความรู้ที่จะนำไปปรับใช้ในครั้งต่อไป

- 4.1 จะนำการคิดเนื้อหารายการให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการจะทำ
- 4.2 ทำให้รู้จักการวางแผนการจัดการงานกันภายในกลุ่ม
- 4.3 รู้ว่าการทำงานควรเตรียมเวลาไว้ล่วงหน้าเมื่อมีความคิดพลาดเกิดขึ้น
- 4.4 เกิดความสามัคคีช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม

... 🗨️ ❤️

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวรัชชนันท์ เพชรจำนงค์ เกิดเมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2534 ที่จังหวัดชัยภูมิ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในปี พ.ศ. 2555 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2557

